



2013/10

Увс аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга



Статистикийн хэлтэс

Улаангом хот

АГУУЛГА

Аргачлалын тайлбар	3
I. Нийгмийн үзүүлэлт	
1.1 Хүн ам	4
1.2 Нийгмийн даатгал, халамж, нөхөн олговор	4
1.3 Хөдөлмөр	6
1.4 Эрүүл мэнд	10
1.5 Гэмт хэрэг, шүүх	15
II. Макро эдийн засгийн үзүүлэлт	
2.1 Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ	17
2.2 Мөнгө зээл	21
2.3 Орон нутгийн төсвийн орлого	23
2.4 Орон нутгийн төсвийн зарлага	25
2.5 Орон нутгийн төсвийн өглөг, авлага	26
2.6 Гадаад худалдаа	27
III. Эдийн засгийн салбарын үзүүлэлт	
3.1 Аж үйлдвэр	27
3.2 Хөдөө аж ахуй	
3.2.1 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний дундаж үнэ	32
3.2.2 Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, хадлан бэлтгэлт	33
IV Бусад салбарын үзүүлэлт	
4.1 Цаг уурын байдал	34
5.1 Аюулт үзэгдэл, ослын мэдээ	34
Хүснэгтэн мэдээллүүд	
Аймгийн үндсэн үзүүлэлт	35-37
Нийгмийн даатгал, нөхөн олговор	37-39
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо	39
Ажлын шинэ байрны мэдээ	40-45
Эрүүл мэнд	45-48
Гэмт хэрэг, шүүх	49-51
Хэрэглээний үнийн индекс	52-53
Зээл хадгаламж	53-56
Төсвийн орлого, зарлага, өглөг	58-60
Экспорт, импорт	61
Аж үйлдвэр	62-64
ХАА	65-67
Цаг уур	67-68
Хэрэглэгчдэд зориулсан лавлагаа	68

Аргачлалын тайлбар:

ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВ

Төсвийн орлого зарлагын тооцоог Олон улсын Валютын сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн гаргаж байна. Төсвийн орлогын мэдээг аймгийн Татварын хэлтэс, төсвийн зарлага, санхүүжилтийн мэдээг СТС-ийн хэлтсээс гаргадаг.

Төсвийн орлогын мэдээг хэрэглэгчдэд илүү тодорхой болгох зорилгоор аймгийн нийт төсвийн орлого, үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөний биелэлт, орон нутгийн төсвийн орлого, үүнээс улсын төсөвт /аймгийн/ төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөний биелэлт гэж салгаж харууллаа. Төсвийн зарлагыг эдийн засгийн салбарын ангиллаар гаргаж, улсын төсвийн байгууллагууд, орон нутгийн төсвийн байгууллагууд гэж тус тусдаа гарсныг нэгтгэж орууллаа.

ҮНЭ

Аймгийн төвийн хүнсний зах дээр борлогдож байгаа хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдхүүн, ноос, ноолуур, арьс шир зэрэг зарим бүтээгдхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулав.

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал, эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

2012 оноос эхлэн хэрэглээний сагсны нэр төрлийг шинэчилж 213 нэр төрөл болгож 2010 оны 12-р сарын үнээр суурилан ХҮИ-ийг тооцож байна.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар нь ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна.

Аж үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдхүүний өсөлтийг гол нэр төрлийн бүтээгдхүүнийг 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно.

Гол нэр төрлийн бүтээгдхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

ХӨДӨЛМӨР

Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, нөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

ЭРҮҮЛ МЭНД

Нялхсын нас баралт (1 хүртэл насны 1000 хүүхдэд ногдох) –ыг тухайн үед 1 хүртэлх насны нас барсан хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.

ГЭМТ ХЭРЭГ

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог жилийн дундаж 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулан тооцно

ХАА-н САЛБАР

Аймгийн ИТХ-ын 2002 оны ээлжит 8-р хуралдаанаар баталсан бүсүүд:

Баруун бүс : Завхан, Наранбулаг, Өлгий, Өмнөговь, Тариалан, Ховд

Хойт бүс : Бөхмөрөн, Давст, Сагил, Түргэн

Зүүн бүс: Зүүнговь, Малчин, Тэс, Хяргас

Өмнөт бүс: Баруунтуруун, Зүүнхангай, Өндөрхангай, Цагаанхайрхан

Төвийн бүс : Улаангом хот

ТЭМДЭГЛЭГЭЭНИЙ ТАЙЛБАР :

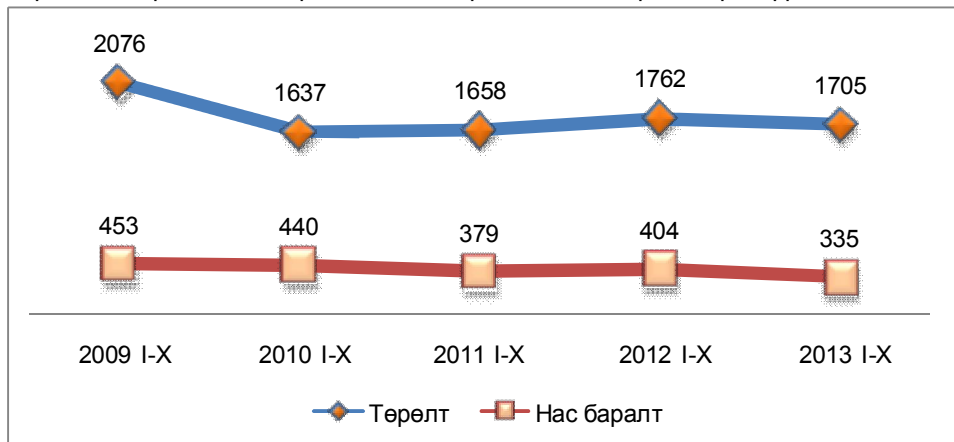
1. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V..... г.м)
I-XII жилийн эхний тухайн сарыг оруулсан өсөн нэмэгдэх дүнг харуулав.
2. Дараахь тэмдэглэлүүдийг ашиглав :
... мэдээлэл байхгүй
0.0 маш бага тоо
- гүйцэтгэл байхгүй
Д - дахин
3. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрөх тохиолдол байж болно.

I. НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

1.1 ХҮН АМ

Энэ оны эхний 10 сарын байдлаар 1701 эхээс 1705 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс төрсөн хүүхдийн тоо 57 –оор буюу 3.2 хувиар буурсан байна.

Гэрийн төрөлт 13 гарсан нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 5 төрөлтөөр илүү байна.



Хүн амын төрөлтийн тоо өмнөх 4 жилийн дунджаас 4.4 хувиар буурсан байна.

Хүн амын нас баралт 335 гарч өнгөрсөн оны мөн үеэс 17.1 хувиар буурсан бөгөөд 1000 хүнд 4.5 ноогдох болсон нь ноднингийн мөн үеэс 0.9 промилээр бага байна.



Эхний 10 сард 1000 хүн амд ноогдох цэвэр өсөлт 19.0 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.8 промилээр, өмнөх 4 жилийн дунджаас 1.2 промилээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

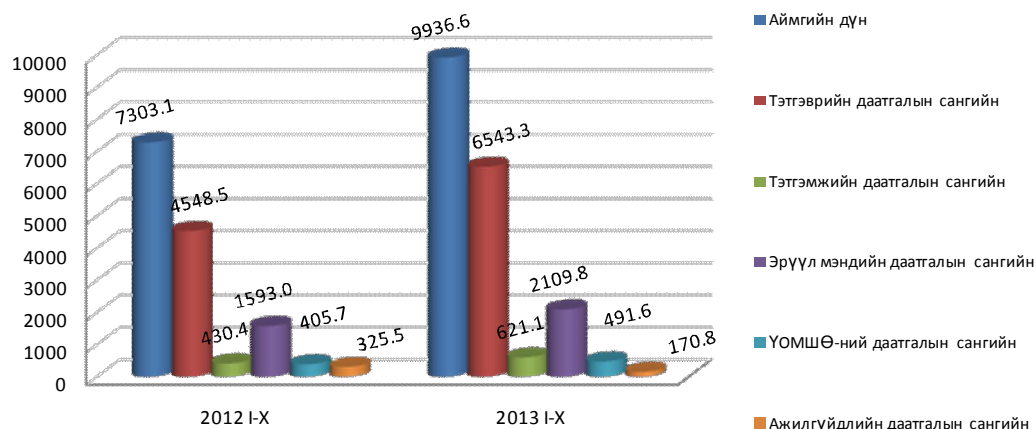
1.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ, НӨХӨН ОЛГОВОР

НДС-д шимтгэлээр 8649.2 сая төгрөг оруулахаас 9936.6 сая төгрөг оруулж төлөвлөгөөг 114.9 хувиар биелүүлсэн байна. 2012 оны эхний 10 сартай харьцуулахад НДШ-ийн орлого 2633.5 сая төгрөгөөр буюу 36.1 хувиар өссөн байна.

Сангуудаар авч үзвэл ЭМ –ийн даатгалын сангийн орлогын төлөвлөгөө 0.8 хувиар, тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 2.0 хувиар, тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого 22.9 хувиар, ҮОМШӨ даатгалын орлого 4.1 хувиар, ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого 12.2 хувиар тус тус давж биелэгдсэн байна.

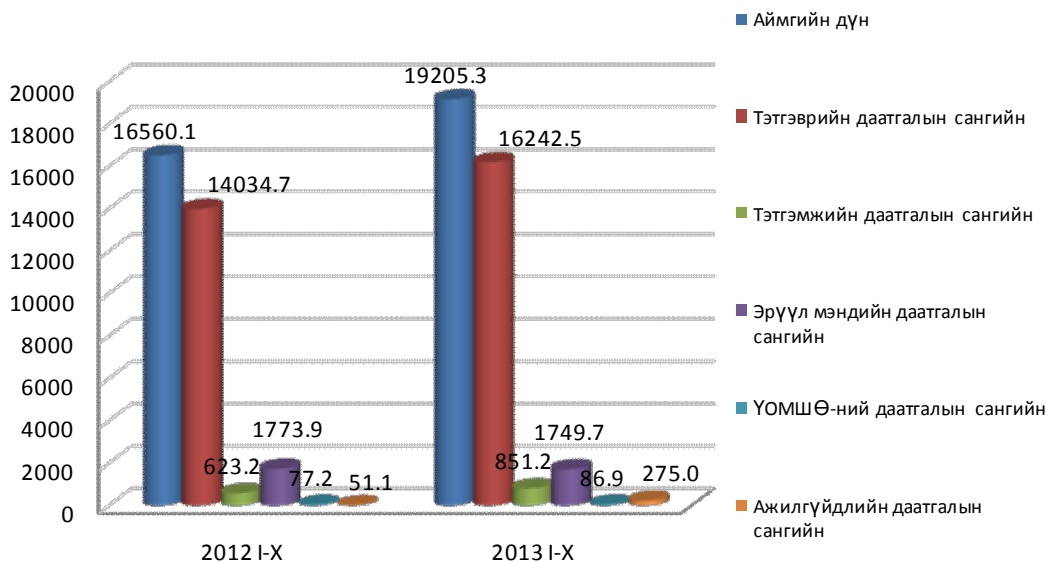
НДС-ийн шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг бүх сумдууд 6.6 – 51.9 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, төрлөөр, мян.төг



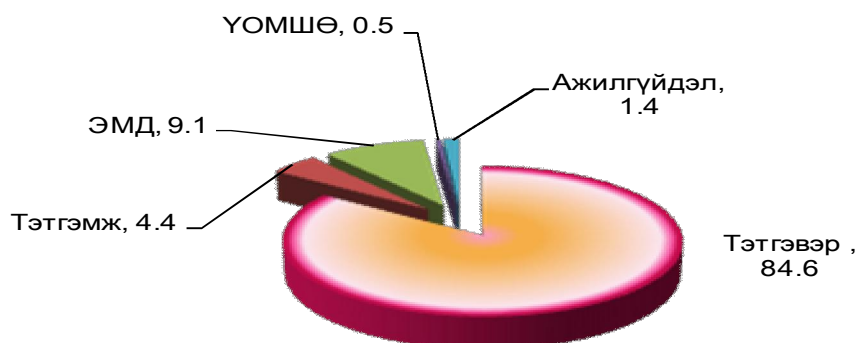
Сангуудаар авч үзвэл өнгөрсөн оны мөн үеэс тэтгэврийн даатгалын орлого 43.9, ЭМД-н сангийн орлого 32.4, тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 44.3 хувиар, ҮОМШӨ-н сангийн орлого 21.2 хувиар тус тус өссөн бөгөөд ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого 47.5 хувиар буурсан байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, төрлөөр, сая.төг



16.2 тэрбум төгрөг тэтгэвэрт, 1749.7 сая төгрөг ЭМД-ын санхүүжилтэнд зориулан зарцуулж тэтгэвэр тэтгэмжийг бүрэн олгосон байна.

Нийгмийн даатгалын сангуудын зарцуулалт, бүтцээр, хувиар 2013 оны 10 сар



НДС 163.8 сая төгрөгийн авлагтай байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 37.8 сая төгрөгөөр буюу 30 хувиар өссөн байна.

Тэтгэмжийн даатгалын сангаас 851.2 сая төгрөг, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас 86.9 сая төгрөг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 275.0 сая төгрөг, нийтдээ даатгалын сангуудаас 19.2 тэрбум төгрөг зарцуулсан бөгөөд өнгөрсөн оноос 2645.2 сая төгрөгөөр буюу 16.0 хувиар өссөн байна.

Нийгмийн халамжийн сангаас 2013 оны 10-р сард 25.6 мянган хүнд 6.4 тэрбум төгрөг зарцуулснаас улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламжинд / алдар цолтой ахмадуудад, алдарт эхийн одонгийн / 1165.2 сая төгрөг, орон нутгийн халамжийн сангаас халамжийн тэтгэвэрт 1836 хүнд 2267.5 сая төгрөг, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмжинд 1320 хүнд 680.9 сая төгрөг, амьжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тусламж 539.5 сая, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд үзүүлэх тусламжинд 548.4 сая төгрөг, жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт 807.2 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Асрамжийн газар нийт 20 хүн асруулж байгаа бөгөөд 12 эмэгтэй, 7 хүүхэд байна. Асрамжийн үйл ажиллагаанд нийт 252.4 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

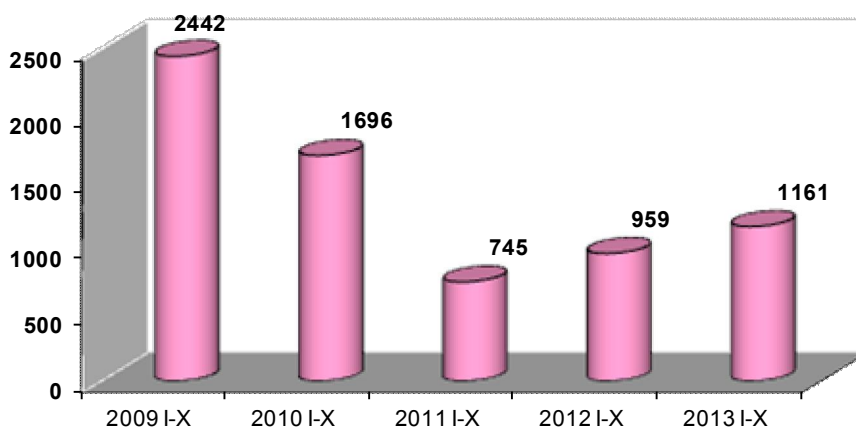
1 хүнд 396.4 мянган төгрөгийн нөхөн олговор олгогдсон байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс нөхөн олговрын мөнгө 777.8 мянган төгрөгөөр буюу 66.2 хувиар буурсан байна.

1.3 ХӨДӨЛМӨР

Аймгийн хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн ажил идэвхитэй хайж байгаа ажилгүй хүний тоо 1161 болж, өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 21.1 хувиар буюу 202 хүнээр өссөн байна. Аймгийн хэмжээнд 659 эмэгтэй ажил идэвхитэй эрж байгаа нь ажилгүйчүүдийн 56.8 хувийг эзэлж байна.

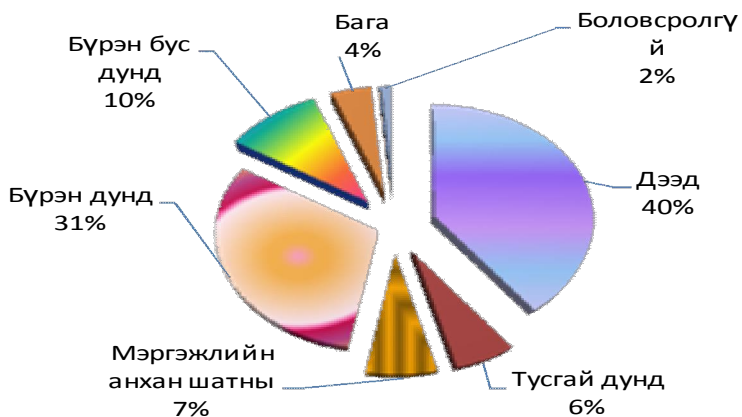
Оны эхний 10 сарын байдлаар бүртгүүлсэн, ажил идэвхитэй эрж байгаа ажилгүйчүүдийн тоо өмнөх 4 жилийн дунджаас 20.5 хувиар буюу 300 ажилгүйчүүдээр буурсан байна. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн 2.3 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, сүүлийн 5 жилээр



Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийг насны бүлгээр авч үзвэл 38.6 хувь нь 15-24 насны, 29.5 хувь нь 25-34 насны, 18.9 хувь нь 35-44 насны, 13.0 хувь нь 45-59 насны ажилгүйчүүд байна. Ажилгүйчүүдийн 39.8 хувь нь дээд, 13.1 хувь нь тусгай дунд болон мэргэжлийн анхан шатны, 41.4 хувь нь бүрэн ба бүрэн бус дунд боловсролтой, 5.7 хувь нь бага болон боловсролгүй хүмүүс эзэлж байна.

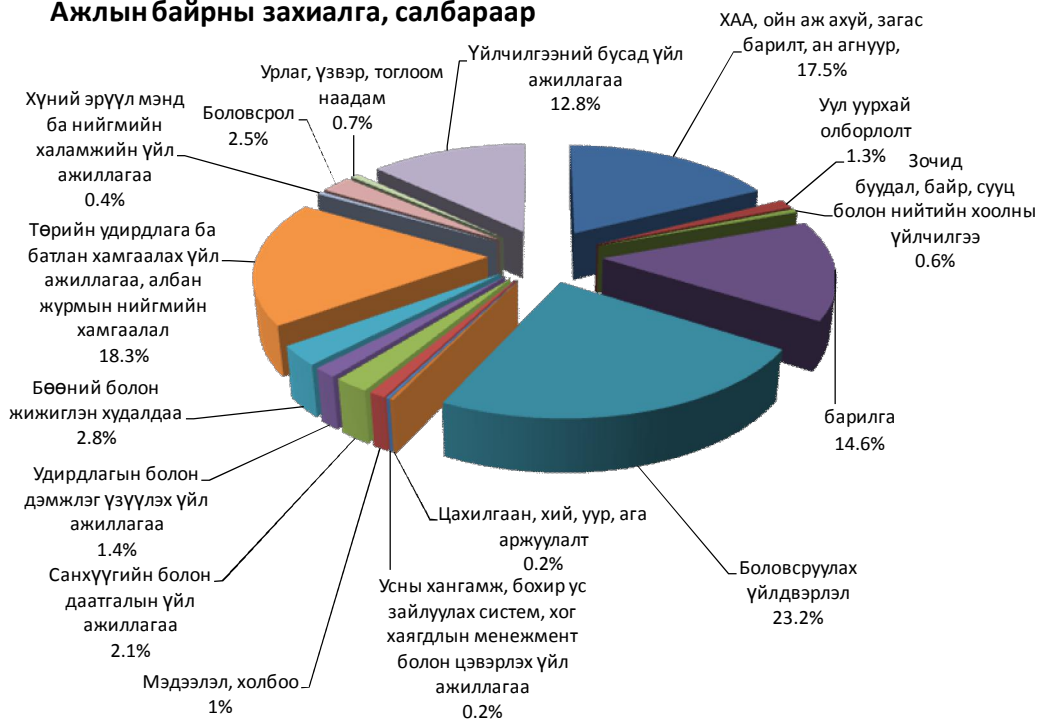
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, боловсролын түвшингээр



16 дээш насны арван мянган хүнд 245 ажилгүйчүүд ноогдож байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 22.4 хувиар өссөн байна.

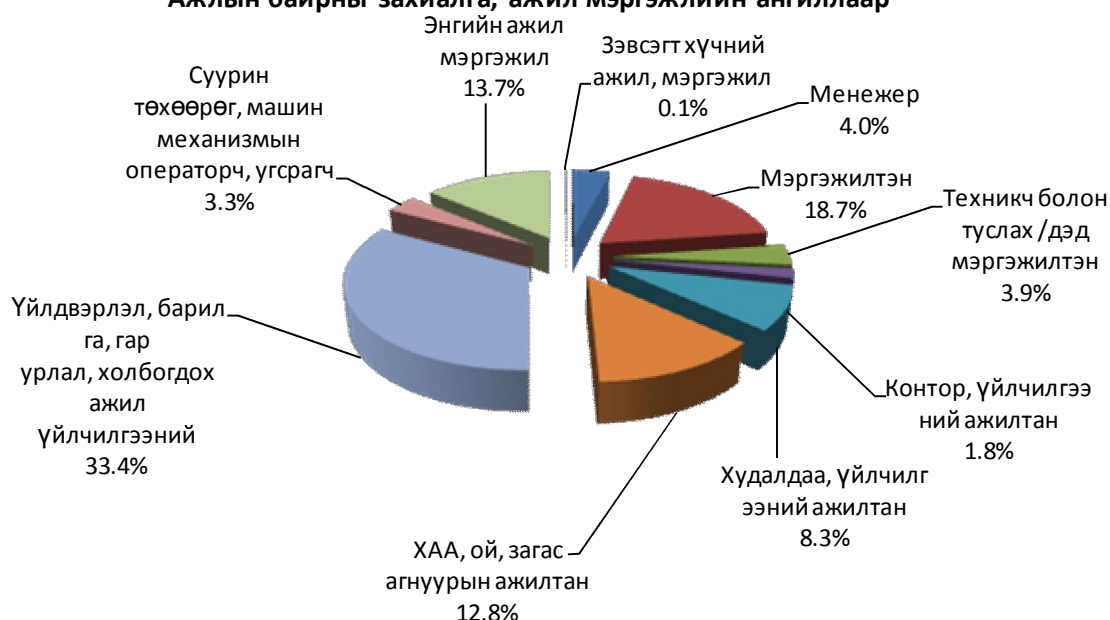
Хөдөлмөрийн хэлтсээс гаргасан эхний 10 сарын мэдээгээр 1615 ажлын байр эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар, ажил, мэргэжлийн ангилал, байгууллагын өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр зарлагдсан байна.

Ажлын байрны захиалга, салбараар



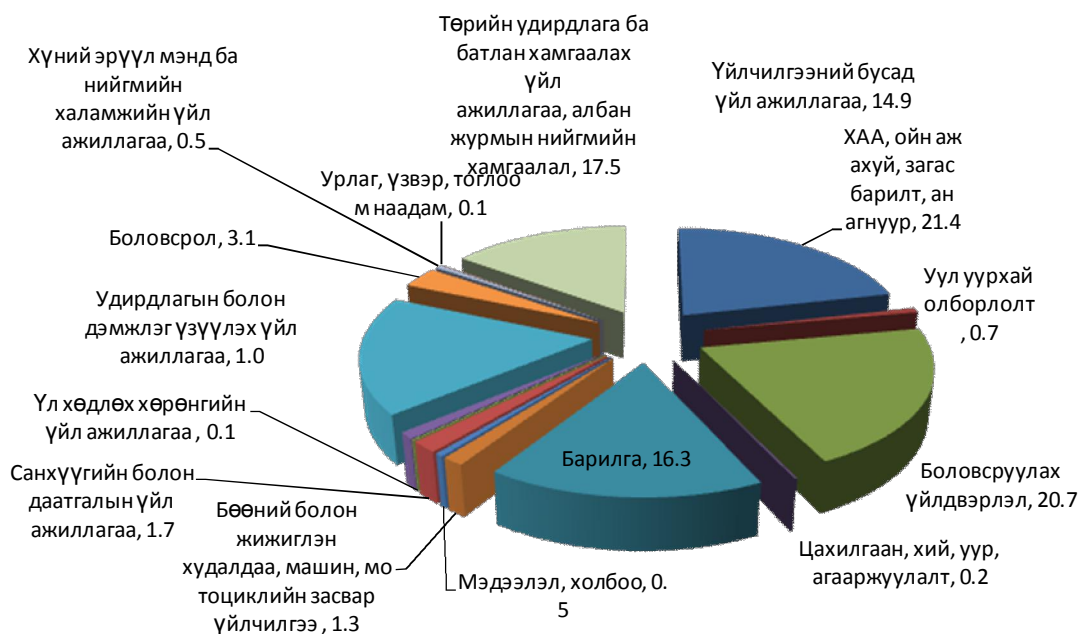
Ажлын шинэ байрыг эдийн засгийн ангилалаар авч үзэхэд 17.5 хувийг ХАА, ойн аж ахуй, ан агнуур, 1.3 хувийг уул уурхай олборлолт, 23.2 хувийг боловсруулах үйлдвэрлэл, 0.2 хувийг цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт, 0.2 хувийг усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем цэвэрлэх үйл ажиллагаа, 14.6 хувийг барилга, 2.8 хувийг бөөний болон жижиглэн худалдаа, 0.6 хувийг зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ, 1.0 хувийг мэдээлэл холбоо, 2.1 хувийг санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа, 1.4 хувийг удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа, 18.3 хувийг төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгааллын салбар, 2.5 хувийг боловсролын салбар, 0.4 хувийг хүний эрүүл мэнд, 0.7 хувийг урлаг, үзвэр, тоглоом наадам, 12.8 хувийг үйлчилгээний бусад үйл ажиллагааны салбар эзэлж байна.

Ажлын байрны захиалга, ажил мэргэжлийн ангиллаар



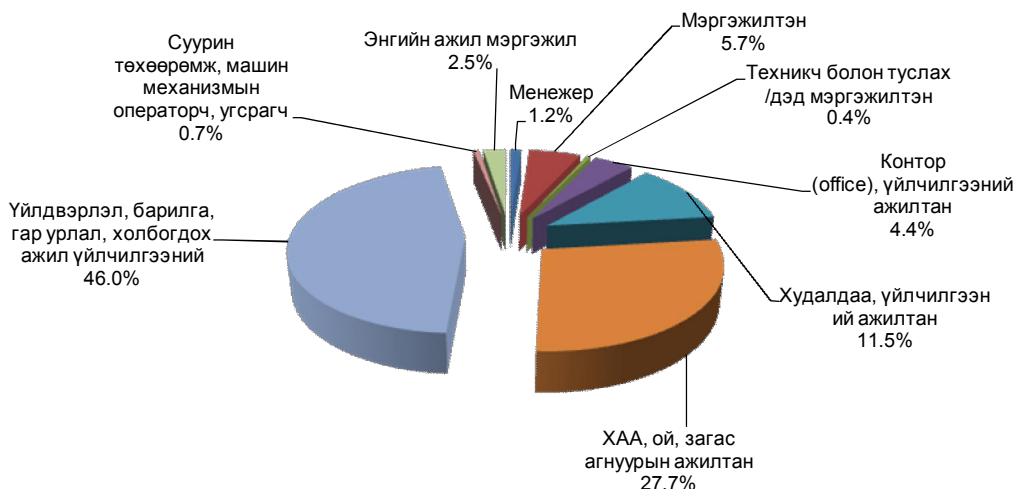
Хөдөлмөрийн албаар дамжин шинэ болон сул чөлөөтэй байгаа ажлын байранд 1287 хүн ажилд зуучлагдан орсон байна. Ажилд зуучлагдан орсон хүмүүсийн 52.4 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Ажлын шинэ болон сул чөлөөтэй байранд ажилд орсон хүн, салбараар 10 сар



2013 оны 1000 ажлын байр шинээр бий болгох зорилттойгоос 1325 шинэ ажлын байр бий болж зорилтын биелэлт 32.5 хувиар давуулан биелүүлсэн байна. Ажилд орсон хүмүүсийн 51.0 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүмүүс, ажил мэргэжлийн ангиллаар



Шинэ ажлын байранд орсон хүмүүсийн 1.2 хувь нь менежер, 5.7 хувь нь мэргэжилтэн, 0.4 хувь нь техникч болон туслах ажилтан, 4.4 хувь нь контор, үйлчилгээний ажилтан, 11.5 хувь нь худалдаа, үйлчилгээний ажилтан, 27.7 хувь нь ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан, 46.0 хувь нь үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний, 0.7 хувь нь суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч, 2.5 хувь нь энгийн ажил мэргэжилд ажилд орсон байна.

1.4 ЭРҮҮЛ МЭНД

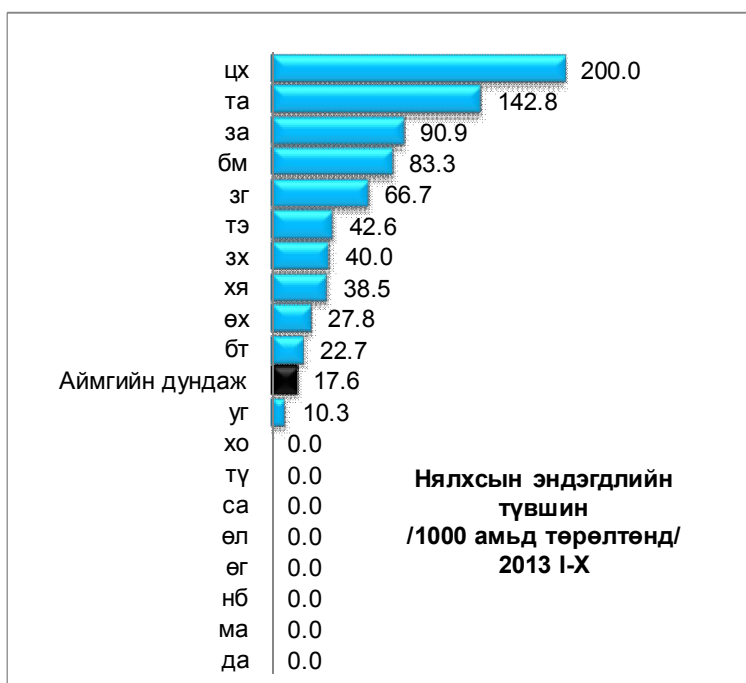
Аймгийн хэмжээнд оны эхний 10 сард нэг хүртэлхи насандаа 30 хүүхэд эндэж, өмнөх оны мөн үеэс 4 хүүхдээр буюу 15.4 хувиар өсч, 1 – 5 хүртэлхи насны хүүхдийн эндэгдэл 5 гарсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 2 хүүхдээр цөөн байна. Жирэмслэлт болон төрөлтийн улмаас эхийн эндэгдэл гараагүй байна.



5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох/ Цагаанхайрханд 200.0, Тариаланд 171.4, Бөхмөрөнд 166.7, Зүүнговьд 133.3, Завханд 90.9, Өлгийд 62.5, Тэсд 42.6, Зүүнхангайд 40.0, Хяргаст 38.5, Өндөрхангайд 27.8, Баруунтуруунд 22.7 байгаа нь аймгийн дунджаас 2.2 – 179.5 промилээр өндөр, Улаангом суманд аймгийн дунджаас 9.4 промилээр бага, бусад сумдад гараагүй байна.



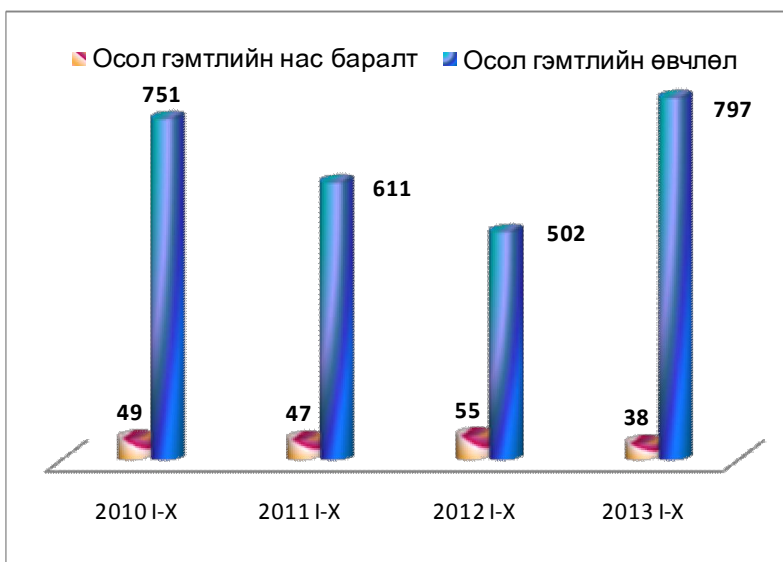
0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 30 гарч, 1000 амьд төрөлтөд ноогдох нялхсын эндэгдлийн түвшин 17.6 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 2.8 промилээр өссөн байна. Өмнөх 4 жилийн дунджаас нялхсын эндэгдлийн түвшин 8.3, 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин 12.2 промилээр тус тус буурсан байна.



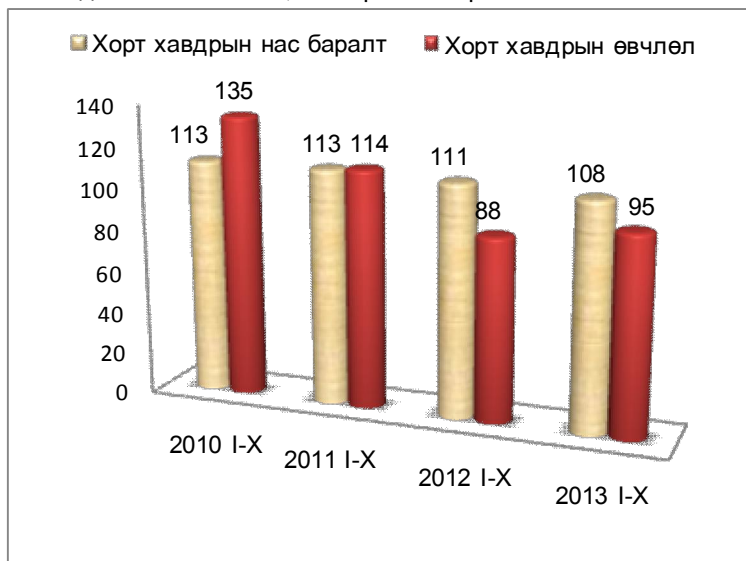
Нялхсын эндэгдлийн түвшин Цагаанхайрхан, Тариалан, Завхан, Бөхмөрөн, Зүүнговь, Тэс, Зүүнхангай, Хяргас, Өндөрхангай, Баруунтуруун сумдад аймгийн дунджаас 5.1 – 182.4

промилээр өндөр, Улаангом суманд аймгийн дунджаас 7.3 промилээр бага, бусад сумдад гараагүй байна.

Нийт нас баралтын 20.0 хувийг эмнэлэгийн нас баралт эзэлж өнгөрсөн оны мөн үеэс 11.8 хувиар буурсан байна. Осол гэмтлийн улмаас 38 хүн нас барж, өвчлөгчдийн тоо 797 байна. Осол гэмтлийн улмаас нас барагчдын тоо өмнөх 3 жилийн дунджаас 19.6 хувиар буурч, өвчлөгчдийн тоо 19.8 хувиар өссөн байна.



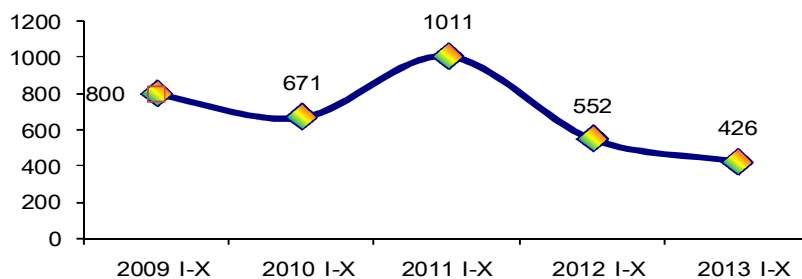
Хорт хавдраар өвчлөгчдийн тоо 95 болж, 108 хүн нас барсан байна.



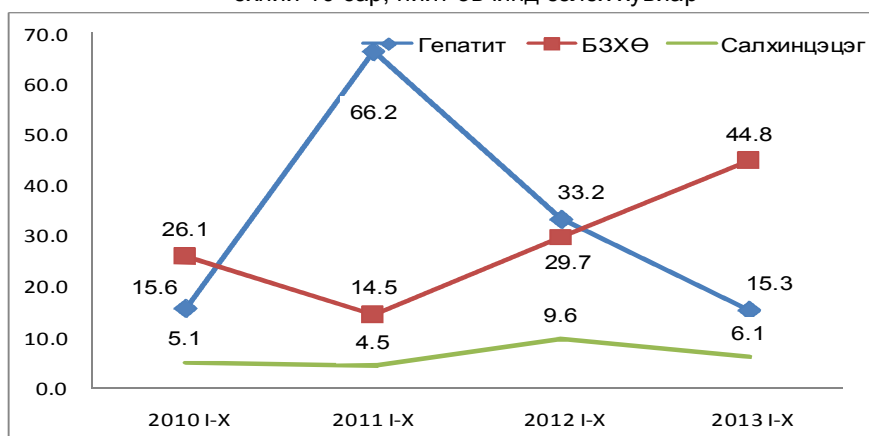
Хорт хавдраар өвчлөгсдийн тоо өмнөх 3 жилийн дунджаас 15.4 хувиар, нас барагсдын тоо 3.9 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 426 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 22.8 хувиар буюу 126 гаралтаар буурсан байна. Эхний 10 сард гарсан халдварт өвчний тоо өмнөх 4 жилийн эхний 10 сард гарсан халдварт өвчний дунджаас 43.8 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

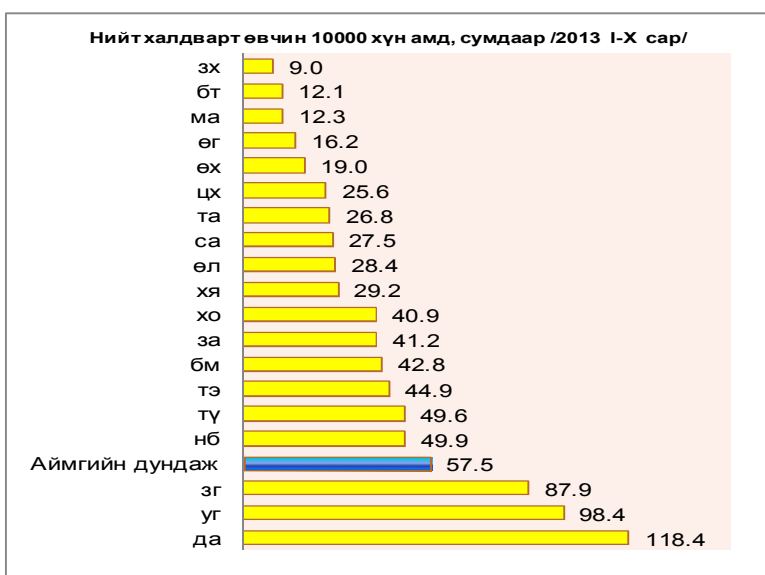
Халдварт өвчний гаралт



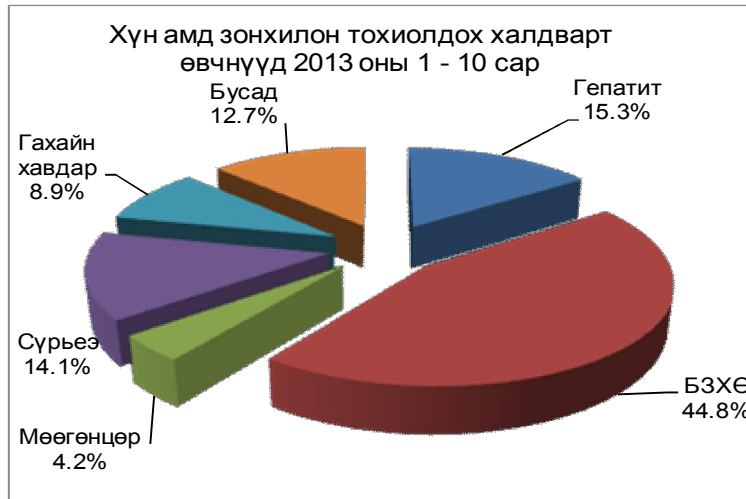
Хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнүүд, 2013 оны эхний 10 сар, нийт өвчинд эзлэх хувиар



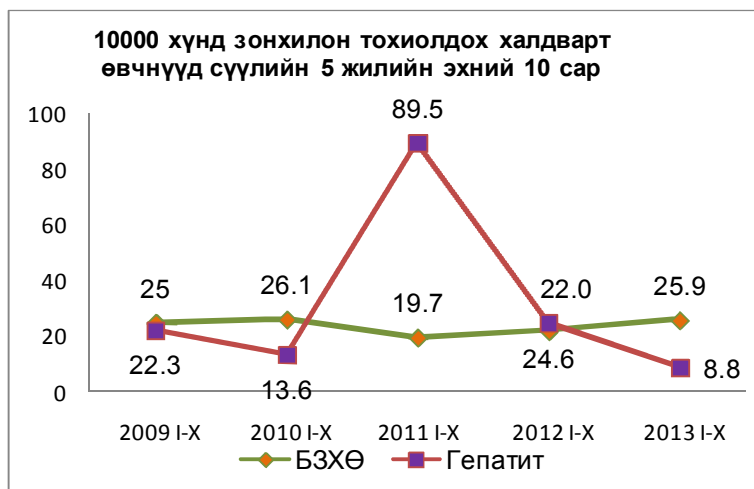
Хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнийг хувиар авч үзвэл гепатит өвчин өмнөх оны мөн үед нийт халдварт өвчний 33.2 хувийг эзэлж байсан бол энэ оны 10 сарын байдлаар 17.9 пунктээр, салхинцэцэг 3.5 пунктээр тус тус буурсан бол БЗХӨ 15.1 пунктээр өссөн байна. 10000 хүн тутмаас 57.6 нь халдварт өвчнөөр өвчилж байгаа бөгөөд Давст /118.4/, Улаангом /98.4/, Зүүнговь /87.9/ сумдад аймгийн дунджаас 30.4 – 60.9 процедицилиэр дээгүүр, бусад сумдад аймгийн дунджаас 7.6 – 48.5 процедицилиэр доогуур байна.

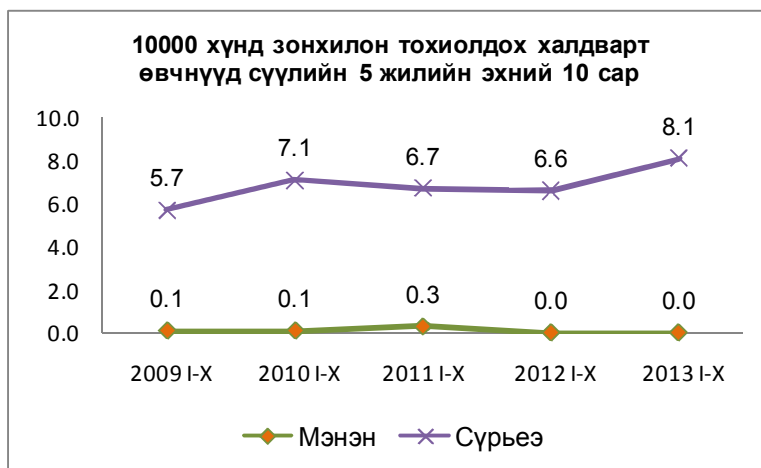


Халдварт өвчнөөр өвчлөгсдийн 15.3 хувь нь гепатит, 44.8 хувь нь БЗХӨ, 14.1 хувь нь сүрьеэ, 4.2 хувь нь мөөгөнцөр, 8.9 хувь нь гахайн хавдар, 12.7 хувь нь бусад халдварт өвчнөөр өвчилжээ.



Өнгөрсөн оны мөн үеэс тэмбүү 34, гахайн хавдар 32, цусан суулга 1, хүйтэн 6, сүрьеэ 11 гаралтаар нэмэгдэж, мөөгөнцөр 19, трихомониаз 13, бруцеллэз 25, салхинцэцэг 27, гепатит 118, хамуу 11, гаралтаар тус тус буурч, мэнэн гараагүй, боом өвчний 3, сальмонеллэз өвчний 1 тохиолдол гарсан байна.





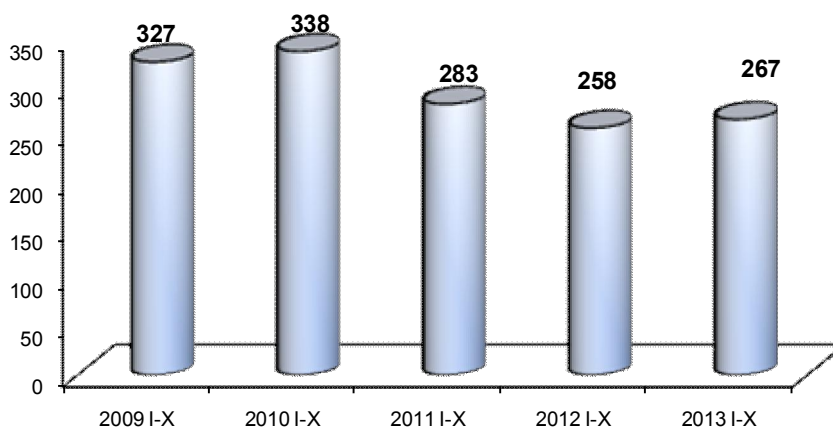
Амбулаториор 290.1 мянган хүнд үзлэг хийгдэж, 16.4 мянган хүн хэвтэн эмчлэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс амбулаториор үйлчлүүлсэн хүн 19.1 мянган хүнээр, хэвтэн эмчлүүлэгчид өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.2 мянган хүнээр тус тус өссөн байна.

Энэ оны эхний 10 сард хувийн хэвшлийн 12 эмнэлгээр нийт 10.2 мянган хүн үзлэг, эмчилгээ оношлогоо хийлгэсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 1.0 мянган хүнээр цөөн байна. Мөн хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээний орлого 122.3 сая төгрөг байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 39.8 сая төгрөгөөр буюу 48.3 хувиар өссөн байна.

1.5 ГЭМТ ХЭРЭГ

Оны эхний 10 сард бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо 267 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 3.5 хувиар өсч, өмнөх 4 жилийн дунджаас 35 гэмт хэргээр буюу 12.9 хувиар буурсан байна. Нийт гэмт хэрэг илрүүлэлтийн хувь 39 байгаа нь өнгөрсөн оноос 24.6 пунктээр буурчээ.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо



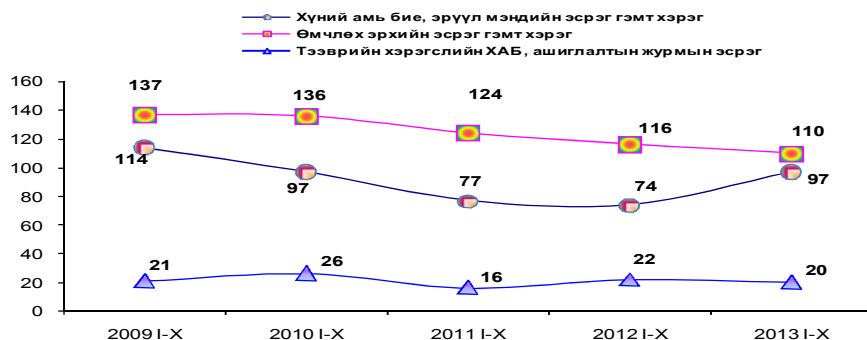
Гэмт хэргийн өнгөөр авч үзвэл өнгөрсөн оны мөн үеэс хүний амь эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг 31.1, бусдын бие мах бодид гэмтэл учруулах хэрэг 27.8, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг 50.0, байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг 37.5 хувиар, захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг 2 дахин өсчээ.

Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг өнгөрсөн оны мөн үеэс 5.2 хувиар, үүнээс нийт хулгайн гэмт хэрэг 6.9 хувиар, малын хулгайн хэрэг 19.0, бусад хулгайн хэрэг 83.3, завших үрэгдүүлэх хэрэг 25 хувиар тус тус буурсан байна.

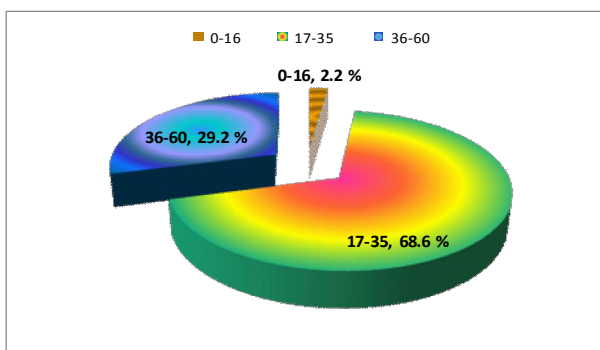
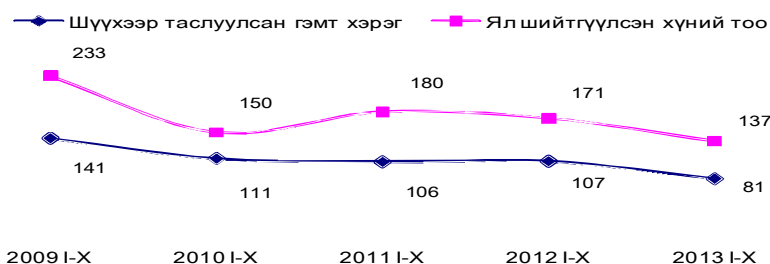
Өмнөх оны эхний 10 сард гарч байгаагүй хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг, булаалт, дээрмийн гэмт хэргүүдийн 2-4 тохиолдол гарчээ. Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 35.3 үүнээс танхайн хэрэг 26.7 хувиар буурсан байна.

Оны эхний 10 сард 248 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсаны 8.5 хувь буюу 21 нь эмэгтэйчүүд байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн тоо 6.9 хувиар өсчээ. Гэмт хэрэгт 18 хүртэл насны 10 хүүхэд холбогдсон нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 33.3 хувиар буурсан байна. Гэмт хэргийн улмаас иргэд байгууллагад 802.4 сая төгрөгийн хохирол учраад байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 84.2 хувиар өссөн байна. Нийт иргэд байгууллагад учруулсан хохирлын 28.9 хувийг нөхөн төлүүлсэн байна.

Гэмт хэргийн 32.6 хувь нь согтуугаар, 11.6 хувь нь бүлэглэж үйлдэгдсэн бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 8.7 хувиар өсч, бүлэглэж үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 30.5 хувиар буурсан байна.



Шүүхээр 81 гэмт хэрэгт 137 хүн ял шийтгүүлсэн нь таслуулсан гэмт хэргийн тоо өнгөрсөн оны мөн үеэс 24.3, шийтгүүлсэн хүний тоо 19.9 хувиар буурсан байна. Шүүхээр таслуулсан гэмт хэргийн тоо өмнөх 4 жилийн дунджаас 43.5, ял шийтгүүлсэн хүний тоо 33.9 хувиар буурсан байна.



Ял шийтгүүлсэн хүмүүсийн 68.6 хувь нь 17-35 насны залуучууд, 93.4 хувь нь эрэгтэйчүүд байна. Улаангом суманд 0-16 насны 3 хүүхэд шүүхээр ял шийтгүүлжээ.

Шүүхээр таслуулсан гэмт хэрэгтний дийлэнх буюу 24.8 хувь нь эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн бусдын эд хөрөнгө хулгайлах, 13.1 хувь нь ТХХАБ болон ашиглалтын журам зөрчих, 8.8 хувь нь танхайрах, 6.6 хувь нь ойн тухай хууль зөрчих, 5.8 хувь нь бусдын эд зүйлийг хууль бусаар хил нэвтрүүлэх, 5.1 хувь нь хүчин, бусдын биед хөнгөн гэмтэл учруулах заалтаар шийтгэгдсэн байна.

II. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД :

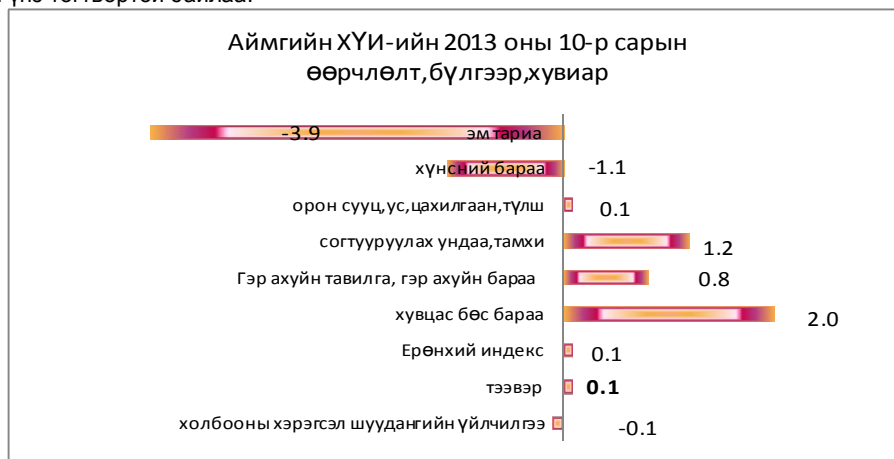
2.1 Хэрэглээний үнийн индекс

Сар бүрийн 15-21 ний байдлаар хүн амын өргөн хэрэглээний 12 бүлэг, сагсны 213 нэрийн барааны үнийн өөрчлөлтийг судалж сарын инфляци тооцож байдаг. Энэ оны 10-р сарын 15-31 нд судлагдаж буй өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ тариф өнгөрсөн оны мөн үеэс 9.1, оны эхнээс 6.7, суурь оноос 32.0, өмнөх сараас 0.1 хувиар өсчээ.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ,
ТАРИФЫН ИНДЕКС 10-р сарын 21 ний байдлаар

	2013-10 2010-12	2013-10 2012-10	2013-10 2012-12	2013-10 2013-09
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	132.0	109.1	106.7	100.1
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	128.8	105.6	101.3	98.9
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	177.8	119.6	112.6	101.2
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	145.1	113.1	110.6	102.0
04. ОРОН СУУЦ, УС,ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	131.1	113.6	110.7	100.1
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	143.9	112.9	111.3	100.8
06. ЭМ ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	123.7	104.4	103.2	96.1
07. ТЭЭВЭР	118.0	102.5	102.5	100.1
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	95.6	97.9	98.5	99.9
09. АМРАЛТ,ЧӨЛӨӨТ ЦАГ,СОЁЛЫН БАРАА,ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.9	101.2	100.4	99.6
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	157.1	133.3	133.3	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТ.БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	154.5	108.4	108.4	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	139.3	108.1	108.1	100.0

Өмнөх сараасаа согтууруулах ундаа,тамхины бүлгийн үнэ 1.2, хувцас, бөс барааны бүлгийн үнэ 2.0, орон сууц,түлш цахилгааны бүлгийн үнэ 0.1, гэр ахуйн тавилга,барааны бүлгийн үнэ 0.8, тээврийн бүлгийн үнэ 0.1 өсч, холбооны хэрэгслийн бүлгийн үнэ 0.1,хүнсний барааны бүлгийн үнэ 1.1,эм тариа эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 3.9,амралт чөлөөт цаг, соёлын барааны үйлчилгээний үнэ 0.4 хувиар буурч, бусад бүлгийн үнэ тогтвортой байлаа.



Өмнөх сараасаа 34 бүтээгдэхүүний үнэ 16-25000 төгрөгөөр өсч, 18 бүтээгдэхүүний үнэ 16-2000 төгрөгөөр буурсан байна.

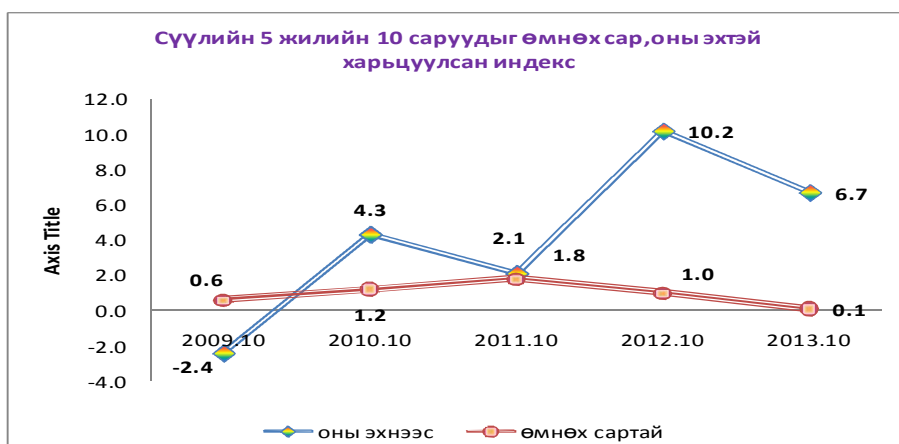
Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Гол нэрийн барааны өсөлт,
бууралтын хувь

	өмнөх сараас	ӨОМҮГ-с
гурил дээд зэрэг	0.0	20.0
гурил, 1-р зэрэг	0.0	5.9
хонины мах	-8.3	0.0
үхрийн мах	-3.3	5.5
адууны мах	10.0	10.0
ямааны мах	11.6	20.0
хиам	0.0	5.1
сүү	12.5	0.0
тараг	10.0	0.0
ургамлын тос	-2.9	4.2
алим	0.0	13.1
мандарин	0.0	-23.8
төмс	0.0	5.6
байцай	0.0	5.6
лууван	0.0	5.6
манжин	0.0	5.6
Бензин,А-80, 1 литр	0.0	1.2
Бензин,А-92, 1 литр	0.0	1.1
Дизелийн түлш , 1 литр	0.2	0.7

Өмнөх сараасаа үхэр хонины мах 3.3 - 8.3, ургамлын тос 2.9 хувиар буурч, адуу,ямааны мах 10-11.6, сүү 12.5, тараг 10 хувиар өссөн байна.

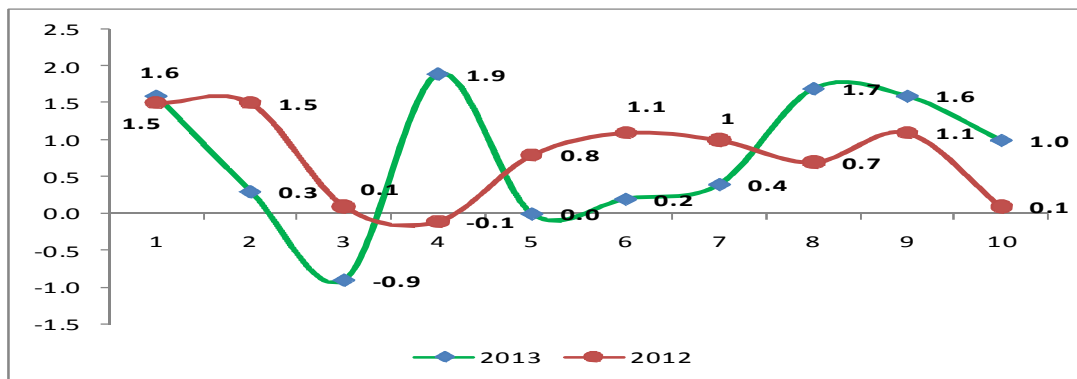
Өнгөрсөн оны мөн үеэс гурил 5.9-20.0, үхэр,адуу,ямааны мах 5.5 - 20.0, ургамлын тос 4.2, хиам 5.1, ургамлын тос 4.2, алим 13.1, хүнсний ногоо 5.6, бензин шатахууны үнэ 0.7-1.2 хувиар өсч, мандарин 23.8 хувиар буурсан байна.



Сүүлийн 5 жилийн 10 сарыг: - оны эхтэй харьцуулсан индексээс харахад 2012 оны 10 сард хамгийн өндөр буюу 10.2 хувийн өсөлттэй

- өмнөх сартай харьцуулсан индексээс харахад хамгийн өндөр өсөлт нь 2011.10 сард 1.8 хувь байна.

Сарын инфляцийн түвшин



2013 он гарсаар 1 дүгээр сард өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ тариф өмнөх сараасаа 1.6, 2-р сард 0.3 хувиар өсч, 3-р сард 0.9 хувиар буурч, 4-р сард 1.9 хувиар өсч 5 сард өмнөх сарын түвшинд, 6 сард 0.2, 7 сард 0.4, 8 сард 1.7, 9 сард 1.6, 10 сард 1.0 хувиар өссөн байна.

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулснаар барааны бүлгүүдээр үнийн өөрчлөлтийг тооцож үзвэл :

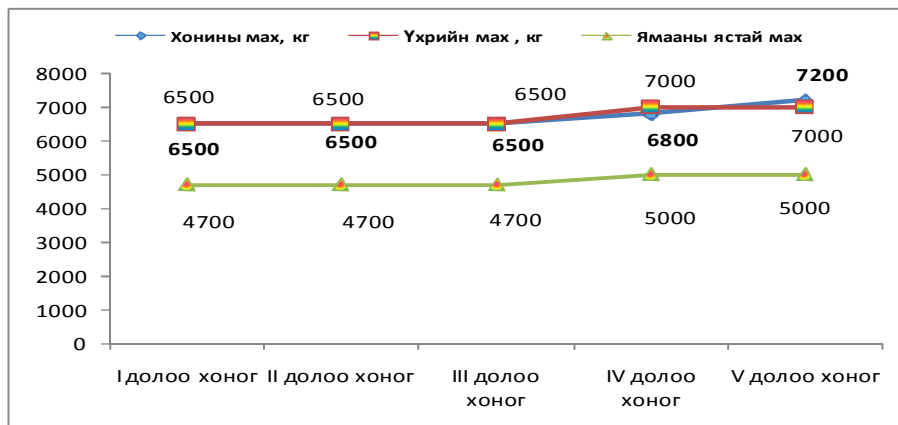
Хүнсний бараа, ундаа ус 5.6 %	Хүнсний бараа, ундаа усны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 5.6 хувь өссөн нь талх гурил будааны бүлгийн үнэ 9.0 %, мах махан бүтээгдэхүүний дэд бүлгийн үнэ 2.3, төрөл бүрийн өөх тосны үнэ 2.1, саахар,чихрийн бүлгийн үнэ 8.0, согтууруулах бус ундааны дэд бүлгийн үнэ 3.8, хүнсний ногооны дэд бүлгийн үнэ 9.4 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Согтууруулах ундаа, тамхи 19.6 %	Согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ дүнгээрээ 19.6 % өссөн нь согтууруулах ундааны дэд бүлгийн үнэ 15.0 хувь, тамхины дэд бүлгийн үнэ 24.4 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Хувцас гутал бөс бараа, гутал 10.4 %	Хувцас, гутал, бөс барааны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 10.4 хувь өссөн нь хөвөн, бөс барааны дэд бүлгийн үнэ 17.3, үүнээс бүх төрлийн хувцасны дэд бүлгийн үнэ 9.7 % , жижиг эдлэл хэрэгслийн дэд бүлгийн үнэ 14.6, гутлын дэд бүлгийн үнэ 19.5 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Орон сууц , ус 13.6 %	Орон сууц, түлш цахилгааны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 13.6 хувь өссөн нь орон сууцны засвар үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 12.8, усан хангамж болон орон сууцны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 1.6, цахилгаан болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 16.7 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Гэр ахуйн бараа, тавилга 12.9 %	Гэр ахуйн бараа, тавилганы бүлгийн үнэ дүнгээрээ 12.9 хувь өссөн нь гэрийн тавилганы дэд бүлгийн үнэ 11.9 , цахилгаан барааны дэд бүлгийн үнэ 8.4 ,гэр ахуйн шилэн эдлэл, сав суулганы барааны дэд бүлгийн үнэ 31.6, оёмол, нэхмэл, эдлэлийн дэд бүлгийн үнэ 17.3, гэр ахуйн цэвэрлэгээний болон бусад жижиг барааны дэд бүлгийн үнэ 11.0 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ 4.4 %	Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 4.4 хувь өссөн нь эм тариа эмнэлгийн хэрэгслийн дэд бүлгийн үнэ 5.0, амбулаторийн үйлчилгээний үнэ 2.4 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Тээвэр 2.5 %	Тээврийн бүлгийн үнэ дүнгээрээ 2.5 хувь өссөн нь хувийн тээврийн хэрэгслийн худалдан авалтын дэд бүлгийн үнэ 3.9, тээврийн хэрэгслийн засвар үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 0.1 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Холбооны үйлчилгээ - 2.1 %	Холбооны үйлчилгээний үнэ тариф 2.1 хувь буурсан нь гар утасны үнэ тариф буурсантай холбоотой байна.
Амралт чөлөөт цаг соёлын үйлчилгээ 1.2 %	Амралт чөлөөт цаг соёлын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 1.2 % өссөн нь дуу дүрс, гэрэл зураг, мэдээлэл боловсруулах тоног төхөөрөмжийн дэд бүлгийн үнэ 0.7, ном,сонин,бичгийн хэрэгслийн дэд бүлгийн үнэ 1.6,чөлөөт цаг соёлын үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 1.1 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Боловсролын үйлчилгээ 33.3 %	Боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 33.3 % өссөн нь их дээд сургуулийн төлбөр 33.3 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
ЗБ нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ 8.4 %	Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 8.4 % өссөн нь нийтийн хоолны үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 8.4, зочид буудлын үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 8.3 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Бусад бараа үйлчилгээ 8.1 %	Бусад бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 8.1 % өссөн нь хувь хүнд хандсан үйлчилгээ 9.8 хувь өссөнтэй холбоотой байна.

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

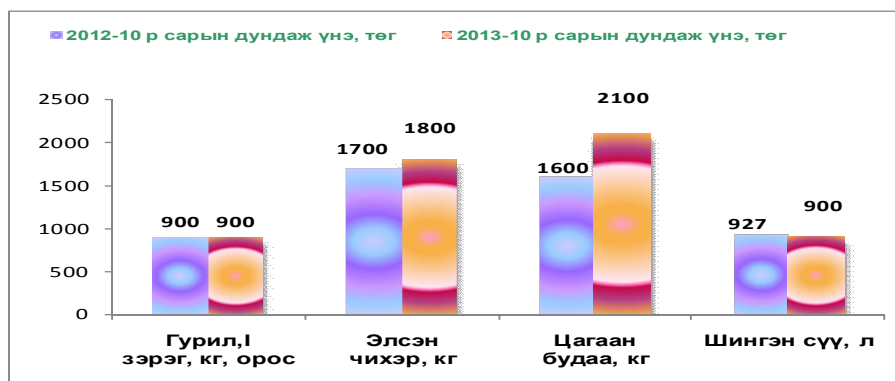
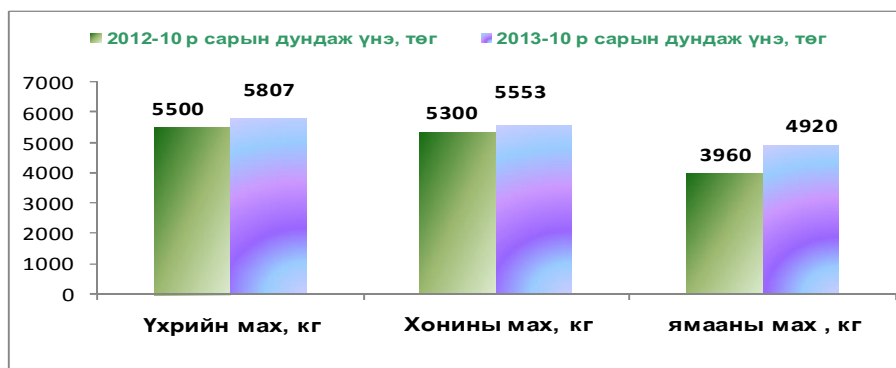
Өргөн хэрэглээний 11 бараа, бүтээгдхүүний үнийг 7 хоног бүрийн 3 дахь өдөр цуглуулж өөрчлөлтийг судалж байна. 2013 оны 10-р сард Улаангом хотын хүнсний зах, дэлгүүрт худалдаалагдаж байгаа хүнсний гол нэрийн барааны үнийг дүнгээр нь өмнөх 9 дүгээр сарын дундаж үнэтэй харьцуулахад 0.6 хувь өссөн байна. Өмнөх сарын дундаж үнээс хонины мах 6.3, үхрийн мах 4.0, ямааны мах 1.6 хувиар буурч, сүү 16.1 хувиар өссөн байна.

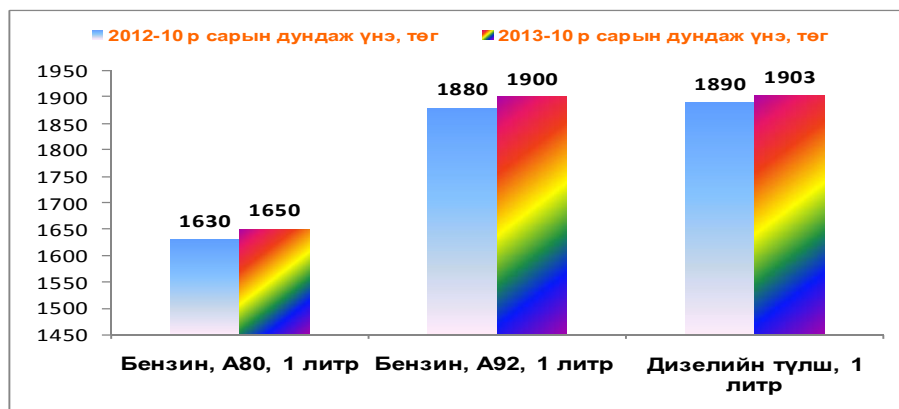
Махны дундаж үнэ:

10-р сарын эхний долоо хоногуудад махны үнэ харьцангуй тогтвортой байгаад 4 р долоо хоногт 300-500 төгрөгөөр, 5-р долоо хоногт хонины мах 200 төгрөгөөр өсчээ.



10-р сард дунджаар 1 кг хонины мах 5553, үхрийн мах 5807, ямааны мах 4920, 1 л шингэн сүү 900 төгрөгийн үнэтэй байсан байна.





2.2 МӨНГӨ ЗЭЭЛ

Монгол банкны эх үүсвэрээр 38.7 тэрбум төгрөг зузаатгалаар авч, 319.6 тэрбум төгрөг гүйлгээнд гаргаснаас 338.4 тэрбум төгрөгийг буюу гаргасан мөнгөний 105.9 хувийг эргүүлэн татсан байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зузаатгалаар авсан мөнгө 7.2 тэрбум төгрөгөөр буюу 23.1 хувиар, гүйлгээнд гаргасан мөнгө 46.1 тэрбум төгрөг буюу 16.9 хувиар, гүйлгээнээс татсан мөнгө 1.4 тэрбум төгрөг буюу 5.8 хувиар тус тус өссөн байна.

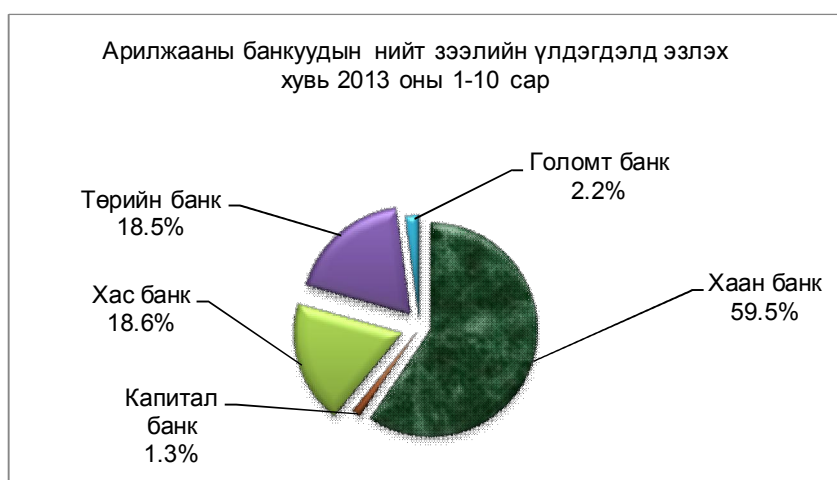
Зээлийн өрийн үлдэгдэл 126.9 тэрбум төгрөгт хүрч, үүнээс хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл 418.1 сая төгрөг болж ноднингийн мөн үеэс бүх зээлийн үлдэгдэл 43.8 тэрбум төгрөгөөр буюу 52.7 хувиар, хугацаа хэтэрсэн зээл 208.4 сая төгрөгийн буюу 99.4 хувиар тус тус өссөн байна.

147.1 сая төгрөгийн найдваргүй зээл байгаа нь нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 0.1 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 16.2 сая төгрөгөөр буюу 9.9 хувиар буурсан байна. Аж ахуйн нэгж, иргэдэд олгосон зээлийн үлдэгдэл өмнөх 3 жилийн дунджаас 67.5 тэрбум төгрөгөөр буюу 2.1 дахин өссөн байна.

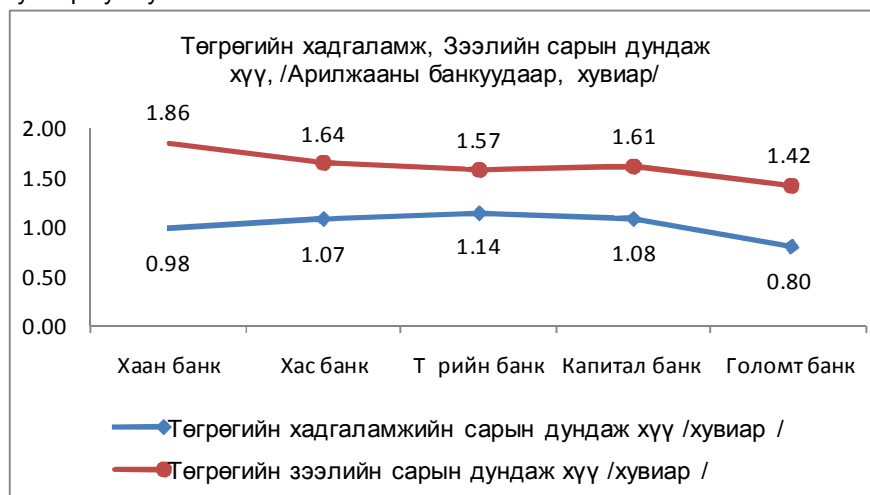


Зээлийн өрийн үлдэгдлийн хэмжээгээр ХААН, Хас банк, Төрийн банк тэргүүлж байгаа бөгөөд тэдгээрийн зээлийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 96.5 хувьтай тэнцэж байна.

Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл 45.4 тэрбум төгрөг болж байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 23.3 хувиар буюу 8.6 тэрбум төгрөгөөр өсчээ. Сүүлийн 4 жилийн дунджаас иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл 23.6 сая төгрөгөөр буюу 92.3 хувиар өссөн байна.



Арилжааны банкууд иргэд, аж ахуй нэгжид нийт 63.8 мянган зээлдэгчид 135.8 тэрбум төгрөгийн зээлийг олгосон бөгөөд төрлөөр нь авч үзвэл лизингийн зээл 2.9 хувь, хадгаламж барьцаалсан зээл 10.3 хувь, малчны зээл 8.7 хувь, бизнесийн зээл 26.8 хувь, орон сууцны зээл 11.8 хувь, цалингийн зээл 23.4 хувь, тэтгэвэрийн зээл 8.3 хувийг тус тус эзэлж байна. Нийт олгосон зээлийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зээлдэгчдийн тоо 18.4 хувиар, зээлийн хэмжээ 67.2 хувиар тус тус өссөн байна.



2.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

Улсын төвлөрсөн төсвийн шилжүүлэг, дэмжлэгийг оруулан тооцсоноор энэ оны эхний 10 сард аймгийн төсөвт 13.7 тэрбум төгрөг оруулахаас 13.9 тэрбум төгрөгийн орлого орж төлөвлөгөөний биелэлт 101.8 хувьтай, 242.3 сая төгрөгөөр давж биелэгдлээ.

Улсын төвлөрсөн төсвийн шилжүүлэг, дэмжлэгийг оруулалгүйгээр аймаг өөрөө 7.7 тэрбум төгрөгийн орлого бүрдүүлэхээс 7.3 тэрбум төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж төлөвлөгөөний биелэлт 5.0 хувиар тасарсан байна.

Үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт 2.78 тэрбум төгрөгийг татвар, орлогын хэлбэрээр төвлөрүүлэхээс 2.41 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 87.0 хувиар биелүүлж 13.0 хувиар буюу 374.0 сая төгрөгөөр дутаалаа. Аймгийн төсөвт өөрийн орлогоор 4.94 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлэхээс 4.93 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 99.7 хувиар биелүүлж 15.9 сая төгрөг дутаасан байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад аймгийн төвлөрүүлсэн нийт орлого 4.6 хувиар буюу 322.0 сая төгрөгөөр илүү, үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 20.1 хувиар буюу 606.0 сая төгрөгөөр бага, аймгийн төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 23.2 хувиар буюу 928.0 сая төгрөгөөр илүү байна.

2013 оны эхний 10 сарын байдлаар улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх орлогуудаас 3 нэр төрлийн төлөвлөгөө тасарч, 2 нэр төрлийн төлөвлөгөө 100-аас дээш хувиар биелэгдсэн байна.

Төлөвлөгөө тасарсан нэр төрлийг авч үзвэл онцгой албан татварын төлөвлөгөө 28.0 хувиар буюу 330.0 сая төгрөгөөр, ААНБ-ын орлогын албан татварын төлөвлөгөө 11.3 хувиар буюу 34.0 сая төгрөгөөр, ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 36.2 хувиар буюу 26 сая төгрөгөөр тасарч, нэмэгдсэн өртгийн албан татварын төлөвлөгөө 12.2 хувиар буюу 139.0 сая төгрөгөөр, агаарын бохирдлын төлбөр 40.0 хувиар буюу 10.0 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна. Улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх орлого тасрахад онцгой албан татварын орлогын төлөвлөгөө тасарсан нь голлох нөлөө үзүүлж байна.

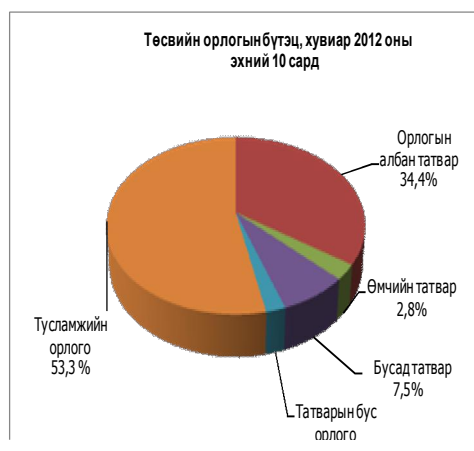
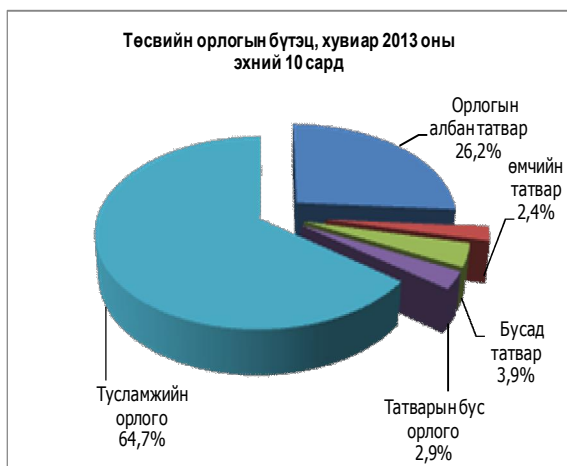
Мөн аймгийн төсөвт өөрийн орлогоор төвлөрүүлэх орлогуудаас 6 нэрийн орлогын төлөвлөгөө тасарч, 9 нэрийн орлогын төлөвлөгөө давж биелэгдлээ.

Төлөвлөгөө тасарсан нэр төрлийг авч үзвэл цалингийн ашгийн орлогын төлөвлөгөө 10.7 хувиар, үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөө 2.4 хувиар, орлого тодорхойлох боломжгүй иргэний орлогын татварын төлөвлөгөө 33.0 хувиар, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн төлөвлөгөө 22.4 хувиар, рашаан ус ашигласны төлбөрийн төлөвлөгөө 54.1 хувиар, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийн төлөвлөгөө 76.1 хувиар тус тус тасарсан байна. Цалингийн ашгийн татварын төлөвлөгөө 400.0 сая төгрөгөөр тасарч байгаа нь орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөө тасрахад голлох нөлөө үзүүлж байна.

Харин ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр 19.5 хувиар, авто өөрөө явагч хэрэгслэлийн татварын төлөвлөгөө 14.2 хувиар, үл хөдлөх эд хөрөнгө болон бууны татварын орлогын төлөвлөгөө 53.8 хувиар, улсын тэмдэгтийн хураамжийн төлөвлөгөө 21.1 хувиар, газрын төлбөр 4.9 хувиар, хөрөнгө борлуулсны орлого 91.5 хувиар, агнуурын нөөц ашигласны төлбөр 12.4 дахин, хүү торгуулийн орлогын төлөвлөгөө 101.4 хувиар, нэр заагдаагүй орлогын төлөвлөгөө 45.8 хувиар, бусад хөрөнгө борлуулсны орлого 36.0 хувиар тус тус давж биелэгдсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад газрын төлбөр 23.0 хувиар, хүү торгуулийн орлого 3.8 дахин, ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр 15.8 хувиар, цалингийн ашиг 24.6 хувиар, үл хөдлөх эд хөрөнгө болон бууны татвар 54.9 хувиар, авто өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар 32.0 хувиар, улсын тэмдэгтийн хураамж 63.2 хувиар, түгээмэл тархацтай а/м бусад нөөц ашигласны төлбөр 73.8 хувиар, рашаан ус ашигласны төлбөр 61.1 хувиар, нэр заагдаагүй орлого 91.1 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна. Харин ганц үйл ажиллагааны орлого 18.5 хувиар буурсан байна.

Аймгийн төсвийн орлогын 64.7 хувийг тусламжийн орлогоор, 26.2 хувийг орлогын албан татвараар, 2.9 хувийг татварын бус орлогоор, 3.9 хувийг бусад татвар хураамжаар бүрдүүлсэн байна.

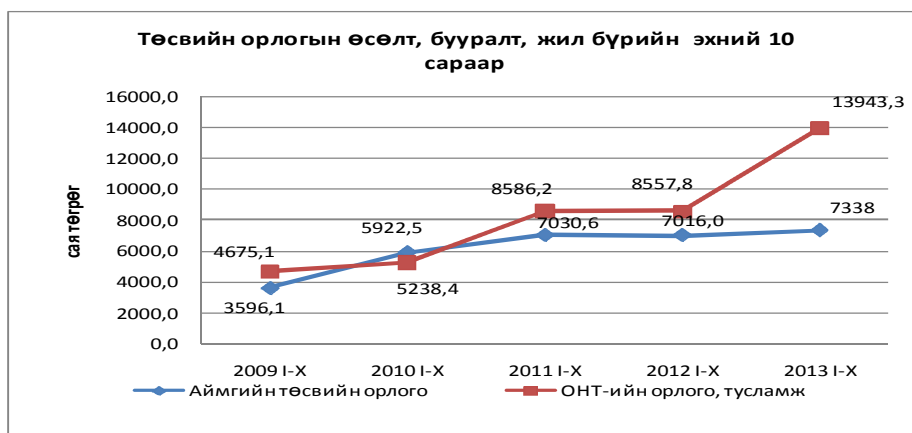


Ноднингийн мөн үетэй харьцуулахад тусламжийн орлогын эзлэх хувь 11.4 пунктээр өсч, орлогын албан татварын эзлэх хувь 8.0 пунктээр буурсан байна.



Сүүлийн 4 жилийн дунджаас тусламжийн орлогын эзлэх хувийн жин 2.8 пунктээр, бусад татварын эзлэх хувийн жин 4.6 пунктээр өсч, орлогын албан татварын эзлэх хувийн жин 7.3 пунктээр тус тус буурсан байна.

Аймгийн өөрөө бүрдүүлэх орлогын хэмжээ жил бүр тасралтгүй өсч ирсэн бөгөөд 2013 оны эхний 10 сарын гүйцэтгэлийг сүүлийн 4 жилийн мөн үеүдийн дундажтай харьцуулахад 24.6 хувиар, өмнөх оны мөн үеэс 4.6 хувиар өссөн байна.



Оны эхний 10 сард аймгийн төсвийн нийт зарлагад өөрөө бүрдүүлсэн орлогын эзлэх хувь 19.1 хувь болж сүүлийн 4 жилийн дунджаас 2.7 пунктээр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 2.7 пунктээр өссөн байна.



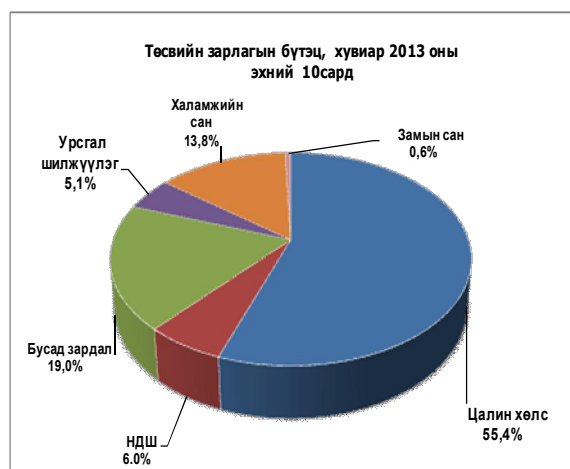
Суурь он буюу 2005 оны эхний 10 сартай харьцуулахад аймаг өөрөө бүрдүүлсэн орлого 2013 оны эхний 10 сард 7.7 дахин, төсвийн зарлага 6.2 дахин өссөн байна.

Төсвийн орлого, зарлагын өсөлт, 2005.I-X=100%

	2009 I-X / 2005 I-X	2010 I-X / 2005 I-X	2011 I-X / 2005 I-X	2012 I-X / 2005 I-X	2013 I-X / 2005 I-X
Орлого	379,7	625,4	742,4	740,9	774,9
Зарлага	3166,8	3422,2	4603,5	6927,2	6204,1

2.4 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

Орон нутгийн төсвийн болон улсын төсвийн байгууллагуудын дүнгээр 38.4 тэрбум төгрөгийн зардал гаргасан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 10.4 хувиар бага байна. Нийт зарлагын 55.4 хувийг цалин хөлсөнд, 6.0 хувийг эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлд, 19.0 хувийг бусад зардалд, 5.1 хувийг урсгал шилжүүлэгт, 13.8 хувийг халамжийн санд, 0.6 хувийг замын сангаас санхүүжүүлэх үйл ажиллагаанд зориулан зарцууллаа.

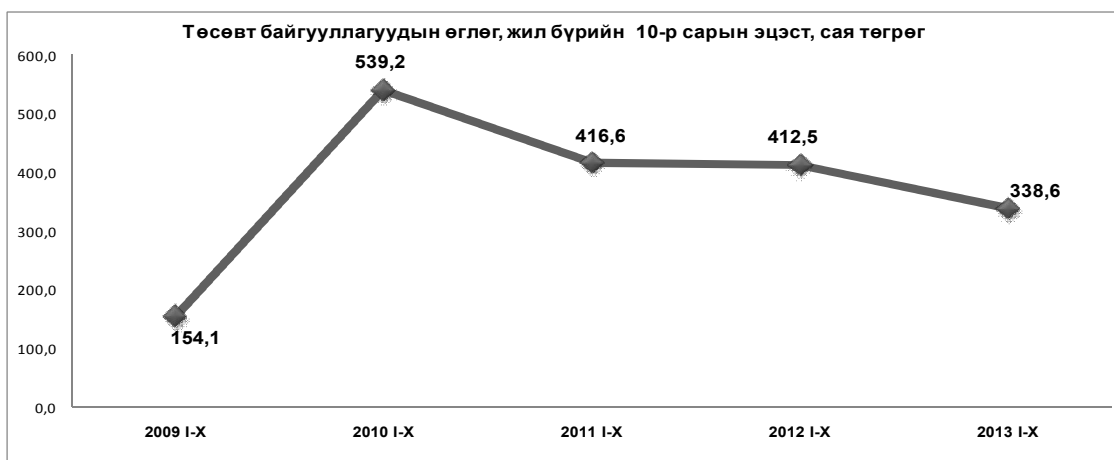


Өнгөрсөн оны мөн үеэс цалин хөлсний зардлын эзлэх хувь 1.1 пунктээр, хөрөнгө оруулалт 3.5 пунктээр, урсгал шилжүүлэг 3.1 пунктээр, бусад зардал 6.2 пунктээр буурч, эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлын эзлэх хувь 0.1 пунктээр өссөн байна.

2.5 ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГ, АВЛАГА

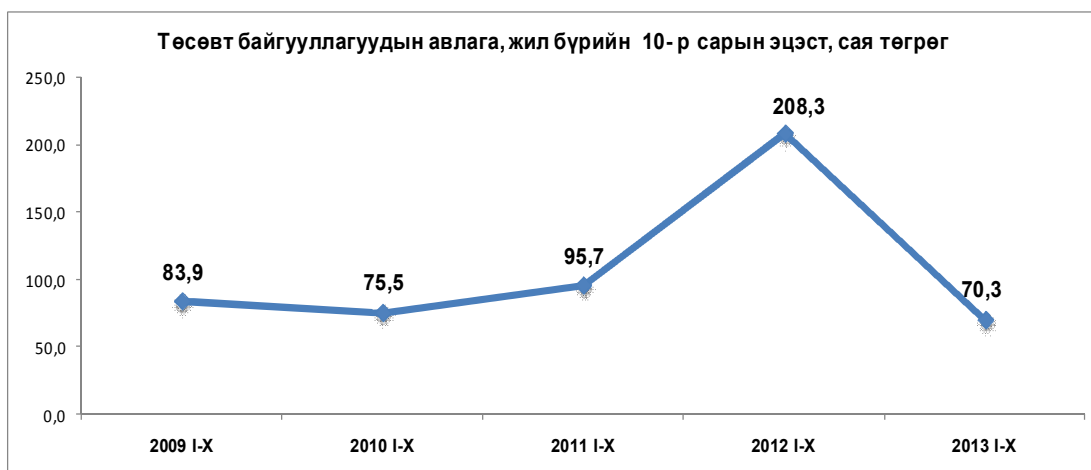
Улсын төсвийн болон орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын дүнгээр 2013 оны эхний 10 сарын байдлаар 338.6 сая төгрөгийн өртэй, 73.2 сая төгрөгийн авлагатай гарч, өмнөх сараасаа өглөг 24.3 хувиар буюу 66.1 сая төгрөгөөр, авлага 3.4 хувиар буюу 0.7 сая төгрөгөөр өслөө. Өнгөрсөн оны мөн үеэс өглөг 17.9 хувиар буюу 73.9 сая төгрөгөөр, авлага 66.3 хувиар буюу 138.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Энэ 10 сард 157.0 сая төгрөгийн өр шинээр үүсч, 91.0 сая төгрөгийн өр төлөгдөж сарын эцэст 92.7 сая төгрөгийн цалингийн, 13.4 сая төгрөгийн НДШ-ийн, 1.9 сая төгрөгийн гэрэл цахилгааны, 74.0 сая төгрөгийн түлш, халаалтын, 3.4 сая төгрөгийн цэвэр, бохир усны, 36.7 сая төгрөгийн тээвэр, шатахууны, 20.0 сая төгрөгийн албан томилолтын, 0.24 сая төгрөгийн шуудан холбооны, 38.1 сая төгрөгийн хоолны, 7.5 сая төгрөгийн эмийн, 11.6 сая төгрөгийн урсгал засварын, 11.2 сая төгрөгийн бусад зардлын өртэй байна.



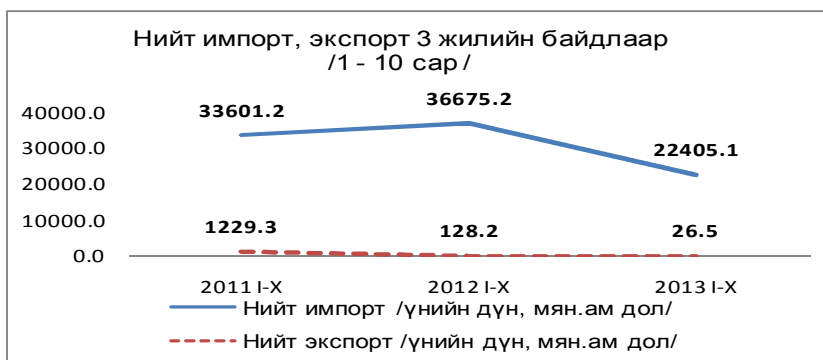
Төсөвт байгууллагын өглөг сүүлийн 4 жилийн дунджаас 42.0 сая төгрөгөөр буюу 12.4 хувиар буурсан байна.

Энэ оны 10-р сарын эцэст байгаа өрийн хэмжээ оны эхний сарынхаас 4.97 дахин өсч 338.6 сая төгрөгт хүрсэн байна.



2.6 ГАДААД ХУДАЛДАА

Нийт импорт 22405.04 мян.ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 14270.13 мян.ам.доллараар буюу 38.9 хувиар буурсан байна. 115 тн гурил, 13042.7 мянган тн нефть бүтээгдэхүүн, 64602.6 мян.квт,цаг цахилгаан, 1701 ш мебель тавилга, 384.6 тн овъёос, 2 ш мод хөрөөдөх машин, 211.2 мянган л чацарганы жүүс, 1 ш тусгай зориулалтын автомашин, жимс жимсгэнэ 60.7 тн, хатуу чихэр 6.9 тн, хиам 0.5 тн, жүүс 15.1, хуванцар цонх 102 ш, банз 863.6 м3 тус тус импортоор оруулсан байна.



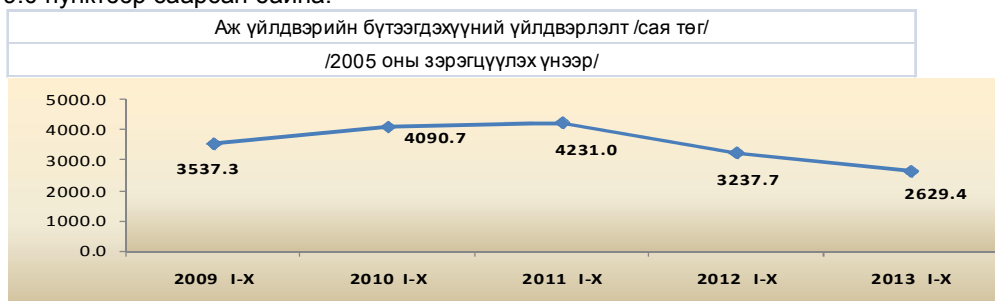
Өнгөрсөн оны мөн үеэс хүнсний ногоо 341.0 банз 719.7, чацарганы шүүс 3 дахин, хөц будаа 158.8 цахилгаан 105.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт экспорт 26.5 мянган ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 101.7 мян.ам.доллараар буюу 79.3 хувиар буурсан байна. Энэ оны эхний 10 сард 20 ш монгол гэр, 178.8 м2 эсгий, чулуулгийн дээж 580 кг гаргасан байна.

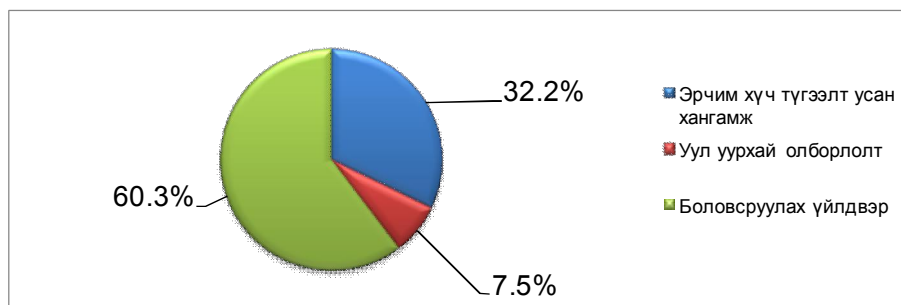
III. ЭДИЙН ЗАСГИЙН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

3.1 АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 2.6 тэрбум төгрөг болж өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 18.8 хувиар буюу 608.3 сая төгрөгөөр буурсан байна. Бууралт өнгөрсөн сараасаа 9.0 пунктээр саарсан байна.



Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл оны үнээр 5.1 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оныхоос 0.6 тэрбум төгрөгөөр буюу 10.0 хувиар буурсан байна. Нийт үйлдвэрлэлтийн бууралтанд архины үйлдвэрлэлт, дулаан түгээлт, усан хангамж, чацарганы тосны үйлдвэрлэл, нүүрс олборлолтын бууралт түлхүү нөлөөлсөн байна. Нийт үйлдвэрлэлтийн 60.3 хувийг боловсруулах салбарын үйлдвэрлэл, 32.2 хувийг эрчим хүч түгээлт усан хангамж, 7.5 хувийг уул уурхай олборлолт эзэлж байна.



Дэд салбараар тооцвол нийт үйлдвэрлэлтийн 32.6 хувийг хүнс ундааны үйлдвэрлэлт, 30.3 хувийг эрчим хүч, 7.5 хувийг уул уурхайн олборлолт, 4.2 хувийг өлөн гэдэс боловсруулалт, 1.9 хувийг усан хангамж, 3.2 хувийг арьс шир, гутал үйлдвэрлэл, 0.9 мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 0.3 хувийг хувцас үйлдвэрлэл, 1.4 хувийг бусад боловсруулах үйлдвэрлэл эзэлж байна.



Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад аж үйлдвэрийн салбарт эзлэх эрчим хүч түгээлт, усан хангамжийн салбар 5.4 пунктээр өсч, уул уурхай олборлолтын салбар 1.1, боловсруулах үйлдвэр 4.3 пунктээр буурсан байна.

Салбарын бүтэц

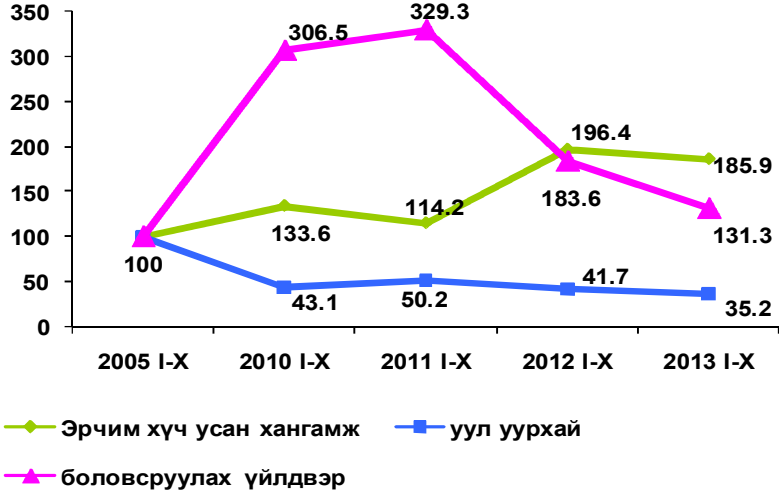
	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X
Цахилгаан дулаан түгээлт, усан хангамж	12.0	26.8	32.2
Уул уурхай олборлолт	5.8	8.6	7.5
Боловсруулах Үйлдвэрлэл	82.2	64.6	60.3
ДҮН	100.0	100.0	100.0

Өнгөрсөн оны мөн үеэс /зэрэгцүүлэх үнээр тооцсоноор / мах махан бүтээгдэхүүн 16.5д, бусад боловсруулах үйлдвэрлэл /эсгий, гэрийн цавагь бүрээс, хаяавч, хөнжил, хөнжлийн углаа даавуу/ 2.2д, хувцас үйлдвэрлэл 2.0д, арьс шир гутлын үйлдвэрлэл 78.3, барилгын материалын үйлдвэрлэлт 25.0, сүү сүүн бүтээгдэхүүн 8.3, өлөн боловсруулалт 3.8, гурил гурилан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт 2.4 хувиар өсч, дулаан түгээлт 4.3, нүүрс олборлолт 15.4, мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт 5.0, хүнсний бусад бүтээгдэхүүний /чацарганы тос, чацарганы цэвэр шүүс/ үйлдвэрлэл 46.3, усан хангамж 20.9, архи ундааны үйлдвэрлэл 87.0 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэлт оны үнээр 5.1 тэрбум төгрөг, борлуулсан бүтээгдэхүүн 5.1 тэрбум төгрөг болж борлуулалт өнгөрсөн оны мөн үеэс 24.4 хувиар буурсан байна.

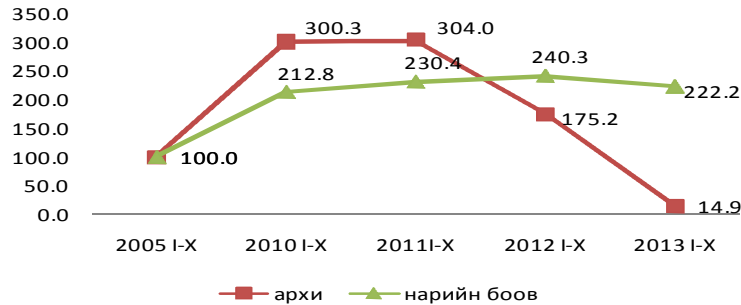
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцсоноор суурь он болох 2005 оноос боловсруулах үйлдвэрлэл 31.3, эрчим хүч усан хангамж түгээлт 85.9 хувиар өсч, уул уурхай олборлох салбар 64.8 хувиар буурсан байна.

аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний өсөлт бууралт /2005 I-X =100%/

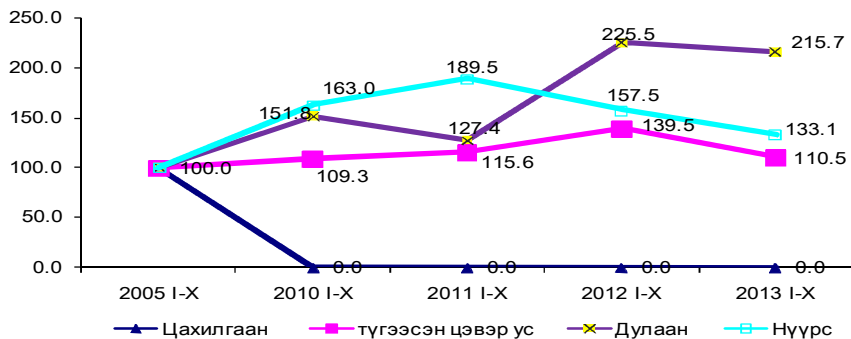


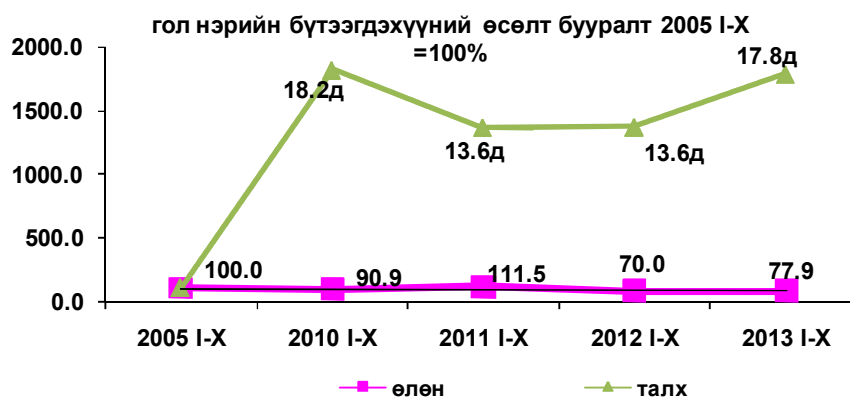
Аж үйлдвэрийн салбарын зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлтийг 2005 оны мөн үетэй харьцуулбал талх 17.8д, нарийн боов 2.2д, дулаан түгээлт 2.1, нүүрс 33.1, түгээсэн цэвэр ус 10.5 хувиар өсч, өлөн боловсруулалт 22.1, архи ундаа үйлдвэрлэл 85.1 хувиар буурсан байна.

Гол нэрийн бүтээгдэхүүний өсөлт бууралт 2005 I-X =100%

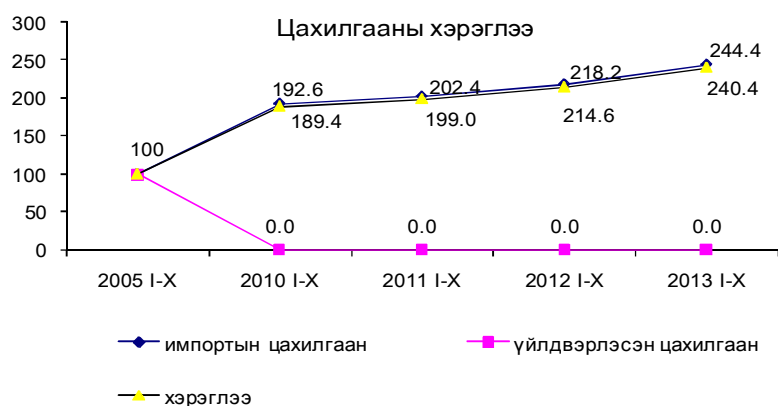


гол нэрийн бүтээгдэхүүний өсөлт бууралт 2005 I-X =100%





2005 оны мөн үеэс импортын цахилгаан 2.4, цахилгааны хэрэглээ 2.4 дахин өссөн байна.



Аж үйлдвэрийн чиглэлийн 92 аж ахуйн нэгж 69 нэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсэн байна. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний гол нэр төрлийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 28 нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлтэнд өсөлт гарч, 16 нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл буурч, өнгөрсөн оны мөн үед үйлдвэрлэгдэж байгаагүй 23 нэрийн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэж, үйлдвэрлэж байсан 5 нэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгдээгүй байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс зарим гол нэрийн бүтээгдэхүүн болох морин хуур 9.8д, эмэгтэй хослол 7.7д, пальто 6.6д, зүсмэл 6.2д, цэвэр ус 4.9 д, бялуу 3.9д, модон ор 81.3, гутал 97.3, дээл тэрлэг 83.2, хивэг 65.8, дээврийн хавтан 45.1, хиам 40.0, булигар 40.0, тоосго 37.4, гэрийн хөшиг 33.3, талх 30.4, болок 20.0, хөх шир 18.2, эсгий 15.8, тараг 8.6, гурил 11.4, гэрийн бүрээс 6.6, хөнжил 5.0, өлөн гэдэс 3.8, чацарганы сироп 1.6 хувиар өслөө.

Харин гоймон 5.7, нарийн боов 7.6, чацарганы шүүс 9.8, нүүрс олборлолт 15.4, цэвэр ус түгээлт 20.8, шевро 25.0, замын алаг хавтан 34.2, ажлын хувцас үйлдвэрлэл 41.7, вакум цонх 44.1, чацарганы тос 58.9, хэрчсэн гурил 68.2, архи 91.5 хувиар буурч, варень үйлдвэрлэл өнгөрсөн оны түвшинд байна. Өнгөрсөн оны мөн үед үйлдвэрлэгдэж байгаагүй сурагч цүнх, бууз банш, давс олборлолт, пийшин, хашааны тор, УАЗ 469 машины чиргүүл, гэрийн хана, цөцгийн тос, тэмээний ноосон хөнжил, арвайн гурил, эсгий гутал, зэрэг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгдсэн байна.

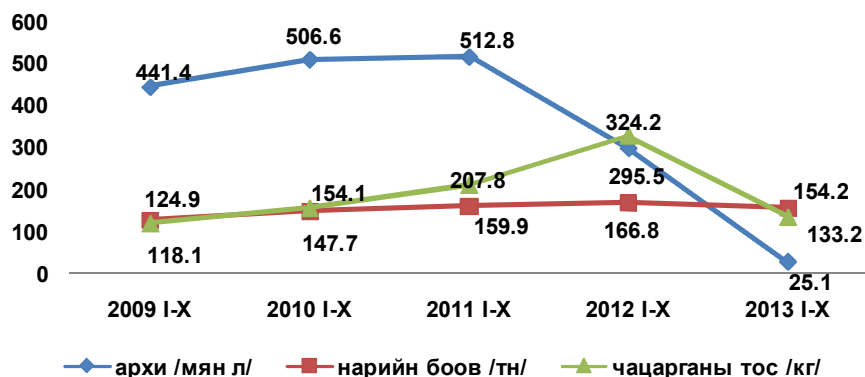
Аж үйлдвэрийн салбарын ажиллагсдын тоо 727 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 4.0 хувиар өсч, 1 ажиллагчийн хөдөлмөрийн бүтээмж 22.1 хувиар буурлаа.

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

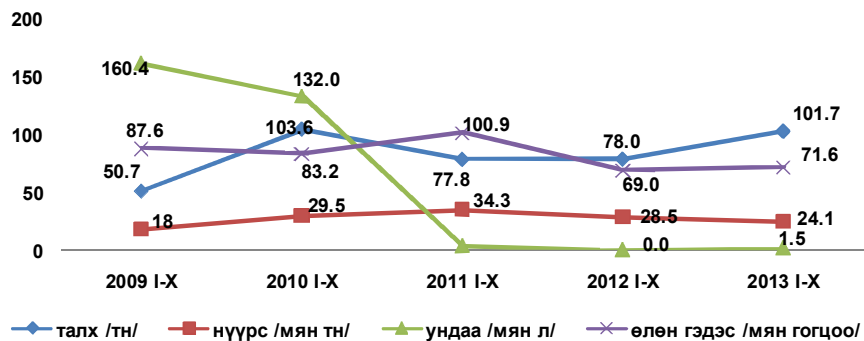
зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
/биет хэмжээгээр/

		2009 I-X	2010 I-X	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X
дулаан	мянгал	45.8	56	47	83.2	79.6
нүүрс	тн	18	29.5	34.3	28.5	24.1
архи	мян л	441.4	506.6	512.8	295.5	25.1
ундаа	мян л	160.4	132.0	3.3	0.0	1.5
нарийн боов	тн	124.9	147.7	159.9	166.8	154.2
өлөн	мян гог	87.6	83.2	100.9	69.0	71.6
гурил	тн	340	210	392	297.7	331.5
чацарганы тос	кг	118.1	154.1	207.8	324.2	133.2
чацарганы ш/с	мян л	9.7	4.7	4.4	4.1	3.7
чацарганы сироп	мян л	4.1	10.5	10.1	18.8	19.1
талх	тн	50.7	103.7	77.8	78.0	101.7
хэрчсэн гурил	тн	22.2	31.4	37.2	38.1	12.1
хиам	тн	3.4	4.8	4.6	4.0	5.6
цэвэр ус т/гээлт	мян л	423.3	418.8	443.2	534.8	423.5
булигар	мян квм	1.6	0.9	1.8	1.5	2.1
шевро	мян квм	1.2	0.7	1	1.2	0.9
хөх шир	тн	0.8	0.6	0.5	1.1	1.3
гутал	хос	722	849	1032	1937	3821
тоосго	мян ш	210.0	1528.0	2052.4	1965.0	2700.0
вакум цонх	кв м	76.7	125.3	219.9	519.0	290
замын хавтан	мян ш	50	24.9	40.0	57.0	37.5

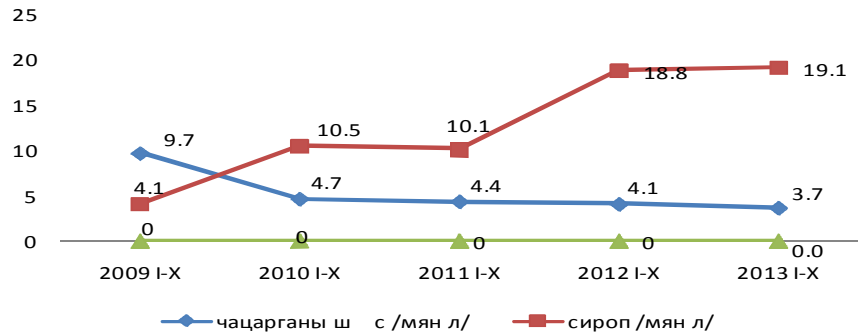
Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
/биет хэмжээгээр/



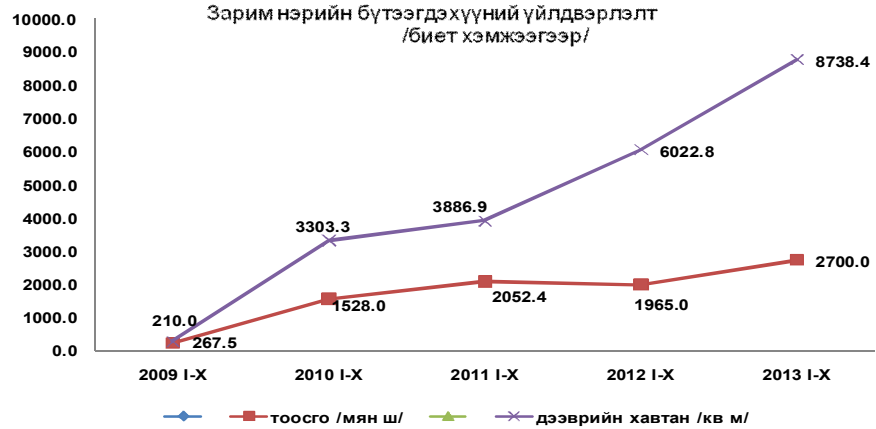
Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
/биет хэмжээгээр/



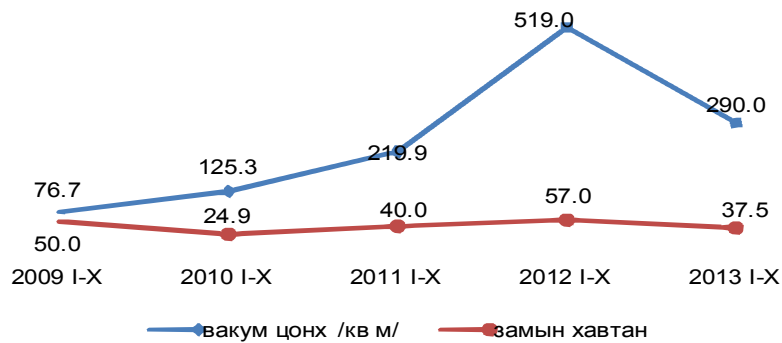
Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
/биет хэмжээгээр/



Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
/биет хэмжээгээр/



зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
/ биет хэмжээгээр/



3.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

3.2.1 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний дундаж үнэ

Малын үнэ: 2013 оны 10 - р сарын 28-ны байдлаар тус аймагт буурны үнэ 1500.0, атны үнэ 1033.3 мянга, ингэний үнэ 937.5, унаганаас бусад насны адууны үнэ 487.5 – 1500.0 мянга, тугалны үнэ 100.0, бусад бүх насны үхрийн үнэ 586.2 – 1200.0 мянга, хурганы үнэ 51.5, бусад

бүх насны хонины үнэ 84.3 – 152.8 мянга, ишигний үнэ 40.0, бусад бүх насны ямааны үнэ 52.1 – 95.3 мянган төгрөгний дундаж үнэтэй байна.

Өмнөх сартай харьцуулахад буурны үнэ 300.0, азарганы үнэ 450.0, ингэний үнэ 87.5, гүүний үнэ 13.9, шар үхрийн үнэ 52.0, өсвөр насны үхрийн үнэ 51.9, эр ба эм борлоны үнэ 3.0, ишигний үнэ 3.3 мянган төгрөгөөр тус тус өсч, морины үнэ 53.2, эр хонины үнэ 19.7, эм хонины үнэ 7.4, эр ба эм төлөгний үнэ 4.9, хурганы үнэ 0.5, эр ямааны үнэ 3.6, эм ямааны үнэ 1.9 мянган төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

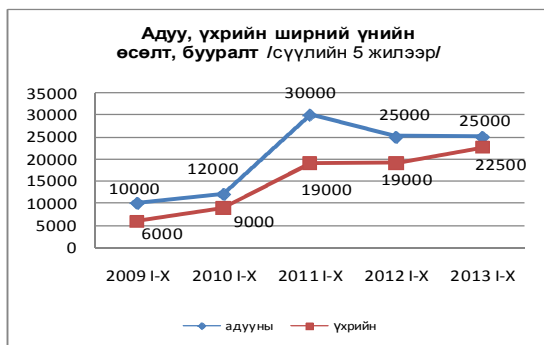
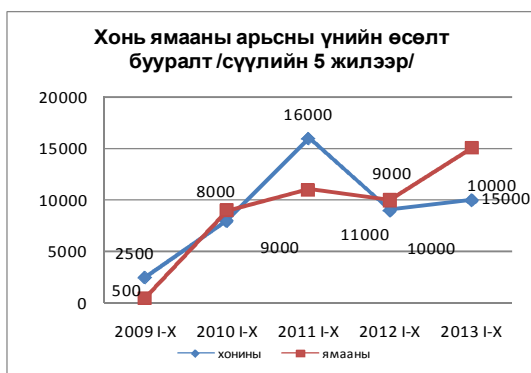
Арилжаалагдаж байгаа бүх малын үнэ өнгөрсөн оны 10 сарын 28-ны байдлаар 3.0 – 300.0 хувиар өссөн байна. Үүний дотор буурны үнэ 3 дахин, атны үнэ 19.6, ингэний үнэ 26.7, морины үнэ 13.8, гүүний үнэ 73.0, өсвөр насны адууны үнэ 14.1, шар үхрийн үнэ 26.7, үнээний үнэ 23.8, өсвөр насны үхрийн үнэ 21.0, эр хонины үнэ 13.7, эм хонины үнэ 10.6, эр ба эм төлөгний үнэ 19.4, эр ямааны үнэ 13.3, эм ямааны үнэ 11.0, эр ба эм борлоны үнэ 17.5, ишигний үнэ 37.1 хувиар тус тус өссөн байна.

ХАА - н зарим бүтээгдэхүүн:

Гол нэрийн бүтээгдэхүүн болох хонины арьс 10000, ямааны арьс 15000, адууны шир 25000, үхрийн шир 22500, тэмээний шир 10000 төгрөгийн дундаж үнэтэй байна.

Газар тариалан болон бусад бүтээгдэхүүн:

Сонгино кг нь 2000, түлээний мод м. куб нь 41.7 мянга, өргөст хэмх 2000, чацаргана 3500, боодолтой өвс 4063, задгай өвс 107500, улаанбуудай 550000 төгрөгийн дундаж үнэтэй байна.



3.2.2 Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, байгалийн хадлан бэлтгэлт

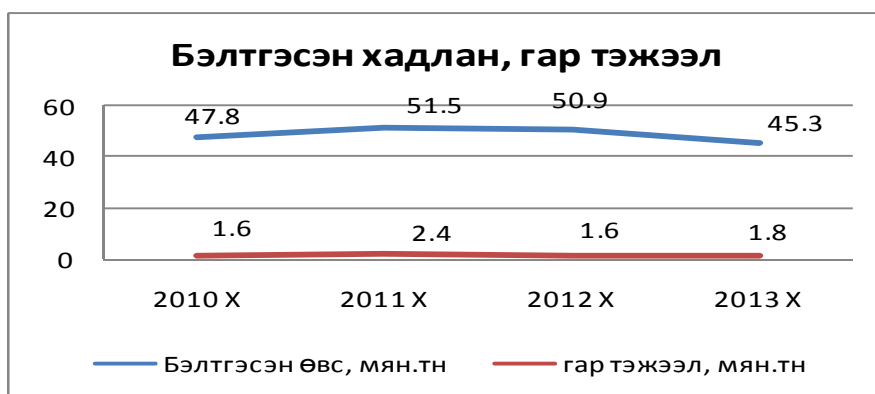
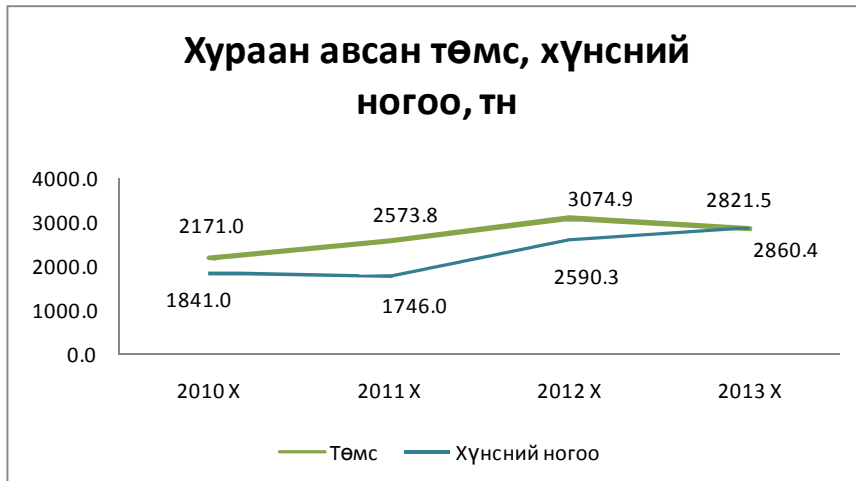
11 дүгээр сарын 1-ны байдлаар хавар тариалалт хийсэн үр тарианы талбайн 83.3 хувь, төмсний 98.7, хүнсний ногооны 92.2 хувьд нь ургац хураасан ба 1га-гаас 9.9 цн үр тариа, 119.9 цн төмс, 134.4 цн хүнсний ногоо тус тус хураан авчээ.

Аймгийн хэмжээнд 8595 тн үр тариа, 2821.5 тн төмс, 2860.4 тн хүнсний ногоо, 861.5 тн тэжээлийн ургамал хураан авсан байна.

Хураан авсан үр тарианы 37.4, төмсний 76.1, хүнсний ногооны 80.9 хувийг иргэд хураан авсан байна.

Хураан авсан үр тарианы 98.5 хувь нь Баруунтуруун, Улаангом, Тариалан, Сагил сумдад, төмсний 86.9 хувь нь Улаангом, Баруунтуруун, Тариалан, Наранбулаг сумдад, хүнсний ногооны 91.6 хувь нь Улаангом, Баруунтуруун, Тариалан, Наранбулаг, Сагил сумдад тус тус ноогдож байна.

45.3 мянган тн байгалийн хадлан, 1805.3 тн гар тэжээл бэлтгэжээ.
Байгалийн хадлан бэлтгэлт өнгөрсөн оны мөн үеэс 5662 тн-оор бага байна.



IV . БУСАД

4.1 ЦАГ УУРЫН БАЙДАЛ

2013 оны 10-р сард агаарын дундаж температур Хяргас, Баруунтуруун, Түргэн, Зүүнхангай, Өндөрхангай, Цагаанхайрхан, Малчин сумдад -0.6аас -2.3 хэм, бусад сумдад нэмэх хэм байлаа. 10 м/сек-ээс их салхитай өдөр Өндөрхангайд 11, Сагил, Завхан, Наранбулаг, Өмнөговь, Баруунтуруун сумдад 6-9, Ховд, Зүүнхангай, Зүүнговь, Тэс сумдад байхгүй, бусад сумдад 1-4 хоног байв. Малчинд 2, Хяргаст 3 см цас орсон байна. Агаарын чанарын мэдээгээр хүлцэх агууламжаас давсан үзүүлэлт одоогоор гараагүй байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс азотын давхар исэл 0.008 мг/м^3 аар нэмэгдсэн байна.

4.2 АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСЛЫН МЭДЭЭ

Аймгийн ОБХ-ийн мэдээлснээр 2013 оны эхний 10 сард аймгийн хэмжээнд 2.5 - 5.5 магнитудын газар хөдлөлт 11, үерийн 4, объектын гал түймэр 75, ой хээрийн түймэр 6, мал амьтны гоц халдварт өвчний 24, үйлдвэрлэлийн осол /тээврийн хэрэгслийн/ 1, хүчтэй салхи шуурганы тохиолдол 10, аянгын аюулт үзэгдэл 3, гол мөрний осол 2 гарсан байна.

Хүчтэй салхи шуурганы улмаас иргэдэд 34.6 сая төгрөг, зам тээврийн ослоос 350.0 мянган төгрөгийн, объектын гал түймрийн улмаас иргэд байгууллагад 339.1 сая төгрөгийн хохирол учирч 1557.8 сая төгрөгийн эд хөрөнгийг авран хамгаалжээ.

Энэ оны эхний 10 сард: - ой хээрийн түймрийн 6 тохиолдлоор 773 га хадлан бэлчээрийн талбай шатаж байгаль экологид 225.1 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

-Түргэн суманд аадар бороо орсны улмаас 13 айл өрхөд 5.7 сая төгрөгийн хохирол учирч нийт 23 га хадлангийн талбай дахин ашиглах боломжгүй болжээ.

- гол мөрний ослоор Цагаанхайрхан суманд 2 , Хяргас нууранд 1 хүн амь насаа алдсан байна.

-Зүүнхангай сумын 2-р багийн нутаг “Согоо “ хэмээх газарт аянга бууж айлын 31 толгой мал хорогдсон ба Наранбулаг сумын Алдар багийн нутаг, Зүүнговь сумын Баяннуур багийн нутагт аянга бууж нийт 11 мал хорогджээ.

**АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД,
2013 ОНЫ ЭХНИЙ 10 САРД**

	2009 I-X	2010 I-X	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X
Төрсөн хүүхдийн тоо	2076	1637	1658	1762	1705
0- 5 насны хүүхдийн эндэгдэл, тоо	72	78	49	33	35
1000 амьд төрөлтөнд ноогдох	34.7	47.7	29.6	18.8	20.5
0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл	58	59	41	26	30
1000 амьд төрөлтөнд ноогдох	27.9	36.0	24.7	14.8	17.6
Нас барсан хүний тоо	453	440	379	404	335
Халдварт өвчний гаралт	800	671	1011	552	426
10000 хүнд ноогдох халдварт өвчин	100.7	87	135	74	57.6
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	327	338	283	258	267
Хэрэглээний үнийн индекс, оны эхнээс, хувь	-2.4	4.3	2.1	10.2	6.7
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, сарын эцэст, хүн	2442	1696	745	959	1161
Банкны зээлийн үлдэгдэл, сая төг	28065.3	32894.3	62296.4	83121.9	126942.0
Үүнээс: хугацаа хэтэрсэн	1690.1	1270.1	211.3	209.7	418.1
Аймгийн төсвийн орлого, оны үнээр, сая төг	3596.1	5922.5	7030.6	7016.0	7338.3
Төсвийн зарлага, оны үнээр, сая төг	19621.3	21203.9	28523.3	42920.9	38440.6
Төсвийн өглөг, сая төг	154.1	539.2	416.6	412.5	338.6
Аж үйлдвэрийн бүтээгдхүүн үйлдвэрлэл, оны үнээр, сая төгрөг	5944.9	6448.3	8442.0	5642.4	5077.2
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний харьцуулсан хувь	105.3	115.6	103.4	76.5	81.2
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр /сая төг/	3537.3	4090.7	4231.0	3237.7	2629.4
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	124.0	203.3	236.4	196.4	166.4
Боловсруулах үйлдвэр	2723.6	3058.5	3285.6	1831.3	1309.8
Эрчим хүч, усан хангамж	689.7	828.9	709.0	1219	1153.5
Хураасан ургац бүгд, тн	7621.6	9680.0	12179.4	13239.6	14276.9
Үр тариа, тн	3951.9	5668	7860.1	7574.4	8595.0
Төмс, тн	2109	2171	2573.8	3074.9	2821.5
Хүнсний ногоо, тн	1560.7	1841	1745.5	2590.3	2860.4
Бэлтгэсэн хадлан, мян.тн	42.9	47.8	51.5	50.9	45.3

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Сумдын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, 2013 оны эхний 10 сар

	ОНТ-ийн орлого, сая.төг	Орлогын ТБ %	АҮ-ийн бүт.үйлд вэрлэлт сая төг, оны үнээр	үүнээс: хувийн салбарынх	(сумдаар)	
					НДС-ийн	
					орлого, сая.төг	ТБ %
Баруунтуруун	244.1	93.0	11.5	11.5	407.9	119.1
Бөхмөрөн	176.8	64.9	20.1	20.1	205.9	118.2
Давст	62.6	92.0			176.6	134.8
Завхан	56.7	85.1	1.7	1.7	169.7	119.0
Зүүнговь	95.8	83.2	2.0	2.0	231.1	121.3
Зүүнхангай	90.0	102.4	5.5	5.5	228.3	134.5
Малчин	80.3	92.6	3.1	3.1	205.6	121.6
Наранбулаг	88.4	91.7	23.7	23.7	272.0	142.4
Өлгий	70.3	90.6	9.0	9.0	224.0	127.6
Өмнөговь	111.2	96.8	9.5	9.5	304.2	133.3
Өндөрхангай	117.7	100.4	9.4	9.4	287.6	151.9
Сагил	126.0	139.4			172.5	110.2
Тариалан	99.8	89.3	352.1	352.1	309.5	138.3
Түргэн	79.9	93.7	2.5	2.5	174.9	123.6
Тэс	136	91.5	9.5	9.5	377.8	134.1
Ховд	72.0	77.1	2.5	2.5	197.6	118.6
Хяргас	92.7	93.5	21.6	21.6	236.1	127.5
Цагаанхайрхан	75.4	86.2	24.8	24.8	180.6	112.0
Улаангом	1,589.8	322.6	4569.0	4471.1	5574.6	106.6
Бүгд	7,338.3	134.6	5077.5	4979.6	9936.6	114.9
2012 I-X	7,016.0	101.5	5642.4	5518.8	7303.1	135.4

Сумдын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, 2013 оны эхний 10 сар

	Хүн амын төрөлт	Хүн амын нас баралт	Халдварт өвчний гаралт	10,0 мянган хүнд ноогдох халдварт өвчний гаралт	0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөнд ноогдох
Баруунтуруун	1263	13	3	12.1	1	22.7
Бөхмөрөн	44	12	9	42.8	2	166.7
Давст	12	5	21	118.4	0	0.0
Завхан	8	8	7	41.2	2	90.9
Зүүнговь	22	9	23	87.9	2	133.3
Зүүнхангай	15	16	2	9.0	1	40.0
Малчин	25	6	3	12.3	0	0.0
Наранбулаг	16	15	22	49.9	0	0.0
Өлгий	30	9	6	28.4	1	62.5
Өмнөговь	16	18	7	16.2	0	0.0
Өндөрхангай	59	17	6	19	1	27.8
Сагил	36	6	6	27.5	0	0.0
Тариалан	14	24	10	26.8	6	171.4
Түргэн	35	10	10	49.6	0	0.0
Тэс	2	17	23	44.9	2	42.6
Ховд	47	17	9	40.9	0	0.0
Хяргас	25	14	7	29.2	1	38.5
Цагаанхайрхан	26	16	5	25.6	2	200.0
Улаангом	10	103	247	98.4	14	11.1
Бүгд	1705	335	426	57.6	35	20.5
2012 I-X	1762	404	552	74.2	33	18.7

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Сумдын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үндсэн
үзүүлэлтүүд, 2013 оны эхний 10 сар

(Сумдаар)

	Хураан авсан үр тариа,тн	Хураан авсан төмс,тн	Хураан авсан хүнсний ногоо,тн	Бэлтгэсэн байгалийн хадлан,тн
Баруунтуруун	6483.0	432.0	260.0	2710.0
Бөхмөрөн	5.0	39.0	20.0	3700.0
Давст		5.8	13.2	3195.0
Завхан		2.5	1.3	300.0
Зүүнговь		26.0	30.0	1500.0
Зүүнхангай		15.0	3.0	1865.8
Малчин		12.5	8.2	1000.0
Наранбулаг	50.0	121.0	108.1	
Өлгий		44.5	39.0	670.0
Өмнөговь		46.5	36.0	1200.0
Өндөрхангай	70.0	5.7	4.8	2309.0
Сагил	330.0	46.0	72.8	2055.0
Тариалан	1204.0	210.0	260.0	5580.0
Түргэн	3.0	42.0	32.0	1560.0
Тэс		6.0	8.0	8900.0
Ховд		2.0	1.5	1800.0
Хяргас		42.0	27.5	1800.0
Цагаанхайрхан		33.0	15.0	514.0
Улаангом	450.0	1690.0	1920.0	4594.0
Бусад				
Бүгд	8595.0	2821.5	2860.4	45252.8
2012 I-X	7574.4	3074.9	2590.3	50914.8

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ

\ сая.төг \

№	Үзүүлэлт	2012	2013	2013 I-X
		I-X	I-X	2012 I-X
	Тэтгэврийн орлогын төлөвлөгөө	4651.7	5322.4	114.4
Тэтгэврийн	Гүйцэтгэл	4548.5	6543.3	143.9
1 даатгалын	Төлөвлөгөөний биелэлт	97.8	122.9	125.7
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	14752.6	16517.7	112.0
	Олгосон тэтгэвэр	14034.7	16242.5	115.7
	ЭМД-ын орлогын төлөвлөгөө	1754.7	2093.1	119.3
Э.М-ийн	Гүйцэтгэл	1593.0	2109.8	132.4
2 даатгалын	Төлөвлөгөөний биелэлт	90.8	100.8	111.0
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	1705.5	1897.9	111.3
	Олгосон тэтгэвэр	1773.9	1749.7	98.6
	Тэтгэмжийн орлогын төлөвлөгөө	338.6	609.0	179.9
Тэтгэмжийн	Гүйцэтгэл	430.4	621.1	144.3
3 даатгалын	Төлөвлөгөөний биелэлт	127.1	102.0	80.2
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	599.1	883.3	147.4
	Олгосон тэтгэвэр	623.2	851.2	136.6
	ҮОМШӨ-ий орлогын төлөвлөгөө	407.2	472.4	116.0
ҮОМШӨ	Гүйцэтгэл	405.7	491.6	121.2
4 даатгал	Төлөвлөгөөний биелэлт	99.6	104.1	104.4
	Олговол зохих тэтгэвэр	132.6	149	112.4
	Олгосон тэтгэвэр	77.2	86.9	112.6
Ажилгүй-	Ажилгүйдлын орлого төлөвлөгөө	325.1	152.2	46.8
лийн	Гүйцэтгэл	325.5	170.8	52.5
5 даатгалын	Төлөвлөгөөний биелэлт	100.1	112.2	112.1
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	148.6	252.4	169.9
	Олгосон тэтгэвэр	51.1	275.0	538.2
6 Шимтгэлийн орлогын дүн		7303.1	9936.6	136.1
7 Шимтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт		97.7	114.9	117.6
8 НДС-ын зарлагын дүн		16560.1	19205.3	116.0
9 Авлага бүгд		126	163.8	130.0
Үүнээс төсөвт байгууллага		19.2	25.4	132.3

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОЛТ, мян.төг

	2012 I-X	2013 I-X
Тэтгэврийн хуулиар тогтоогдсон бүгд	1174.2	396.4
Нөхөн олговорт хамрагдсан хүний тоо	1	1

Үүнээс эмэгтэй

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ, сая.төг

	2012 I-X		2013 I-X	
	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг
Халамжийн сангийн орлого бүгд		4808.9		6758.8
Халамжийн сангийн зарцуулалт бүгд	21954	4714.4	25618	6400.8
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	7904	1111.7	8528	1219.7
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	7902	1118.4	8473	1165.2
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	45	45.7	55	54.5
Орон нутгийн халамжийн сангийн зарцуулалт бүгд	21954	4701.6	17090	5181.1
Үүнээс: Халамжийн тэтгэвэр	1872	1675.6	1836	2267.5
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1382	604.4	1320	680.9
Ахмад настан, ХБИ-дэд олгосон хөнгөлөлт	6984	330.2	6423	548.4
Амжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тусламж	1211	123.9	1016	539.5
Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	2202	745.9	1918	807.2
Хүнс тэжээлийн тусламж	-	-	4577	337.6
Асрамжийн үйл ажиллагаа				
АХҮТ-д асруулагч бүгд	18	211.9	20	252.4
Үүнээс: Эмэгтэй	13	152.4	12	131.4
Хүүхэд	5	58.3	7	68.3

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР, мян.төг

Сумын нэрс	2012 I-X		2013 I-X		2013 I-X / 2012 I-X *100	
	Тэтгэвэр авагчдын тоо	Олгосон тэтгэвэр мян.төг	Тэтгэвэр авагчдын тоо	Олгосон тэтгэвэр мян.төг	Тэтгэвэр авагчдын өсөлт бууралтын хувь	Олгосон тэтгэвэрийн өсөлт бууралтын хувь
Баруунтуруун	347	619260.1	376	753982.8	108.4	121.8
Бөхмөрөн	200	322216.6	204	380009.4	102.0	117.9
Давст	141	225049.4	150	270302.8	106.4	120.1
Завхан	198	324241.6	201	366925.8	101.5	113.2
Зүүнговь	241	403008.4	250	475276.3	103.7	117.9
Зүүнхангай	254	417702.4	249	462610.9	98.0	110.8
Малчин	261	446958.8	260	507187.1	99.6	113.5
Наранбулаг	401	639581.5	389	704759.0	97.0	110.2
Өлгий	189	320955.5	197	363855.0	104.2	113.4
Өмнөговь	364	601636.9	370	683064.0	101.6	113.5
Өндөрхангай	308	513980.9	318	580668.4	103.2	113.0
Сагил	184	303666.3	186	350639.0	101.1	115.5
Тариалан	327	548753.8	328	614754.4	100.3	112.0
Түргэн	215	350918.0	209	406949.8	97.2	116.0
Тэс	502	842111.6	495	942339.6	98.6	111.9
Ховд	233	395828.9	234	424159.0	100.4	107.2
Хяргас	199	541115.8	200	391016.9	100.5	72.3
Цагаанхайрхан	216	349697.0	212	398997.2	98.1	114.1
Улаангом	3200	5868018.0	3303	7165008.2	103.2	122.1
Дүн	7980	14034701.5	8131	16242505.6	101.9	115.7

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭМЖ АВАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭМЖ,
мян.төг

Сумын нэрс	2012 I-X		2013 I-X		2013 I-X 2012 I-X *100	
	Тэтгэмж авагчдын тоо	Олгосон тэтгэмж мян.төг	Тэтгэмж авагчдын тоо	Олгосон тэтгэмж мян.төг	Тэтгэмж авагчдын өсөлт бууралтын хувь	Олгосон тэтгэмжийн өсөлт бууралтын хувь
Баруунтуруун	60	19026.8	73	46011	121.7	241.8
Бөхмөрөн	38	14250.9	42	27420.6	110.5	192.4
Давст	38	10230.1	33	21467	86.8	209.8
Завхан	36	13600.7	25	22269.5	69.4	163.7
Зүүнговь	61	18232.7	51	29022.3	83.6	159.2
Зүүнхангай	67	17285.3	51	20292.3	76.1	117.4
Малчин	28	10884.8	30	14507.2	107.1	133.3
Наранбулаг	55	23397.4	53	26291.6	96.4	112.4
Өлгий	65	20508.9	53	21033.2	81.5	102.6
Өмнөговь	73	29647.5	60	27539.4	82.2	92.9
Өндөрхангай	38	15275.9	33	24842.6	86.8	162.6
Сагил	21	7345.1	27	11805.9	128.6	160.7
Тариалан	74	25915.9	75	30982	101.4	119.5
Түргэн	34	13265.2	39	14020.9	114.7	105.7
Тэс	62	31867.6	53	32017.3	85.5	100.5
Ховд	38	11116.1	45	24472.7	118.4	220.2
Хяргас	32	12793.1	39	28419.7	121.9	222.1
Цагаанхайрхан	42	11852.2	53	31486.7	126.2	265.7
Улаангом	1014	316749.7	1053	397314.98	103.8	125.4
Дүн	1876	623245.9	1888	851216.88	100.6	136.6

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, 2013 оны эхний 10 сар

	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
Өмнөх сарын эцэст байсан ажилгүйчүүд	891	491
Тайлант сарын эцэст байгаа ажилгүйчүүд	1161	659
Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилгүйчүүд	27	10
Насны бүлгээр		
15-24	448	244
25-34	343	214
35-44	219	135
45-59	151	66

1161

Ажилгүйчүүдийн тоо, боловсролоор

	2012 он Х	2013 он Х	харьцуулсан хувь
Ажилгүйчүүд бүгд	959	1161	121.1
- дээд	244	462	189.3
- тусгай дунд	49	71	144.9
- мэргэжлийн анхан шатн	58	81	139.7
- бүрэн дунд	343	362	105.5
- бүрэн бус дунд	184	119	64.7
- бага	74	50	67.6
- боловсролгүй	7	16	228.6
Насанд хүрсэн 10.0 мян хүнд нок	200	245	122.4

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Ажлын байрны мэдээ, салбараар, 2013 оны 10 дугаар сард

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь
	Бүгд	1615	99.8
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	283	17.5
2	Уул уурхай олборлолт	21	1.3
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	375	23.2
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	4	0.2
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	3	0.2
6	Барилга	235	14.6
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн	46	2.8
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	-	-
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	10	0.6
10	Мэдээлэл, холбоо	16	1.0
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	34	2.1
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	-	-
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-	-
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	23	1.4
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	296	18.3
16	Боловсрол	41	2.5
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	7	0.4
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	11	0.7
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	206	12.8
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	-	-
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа		
22	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн	4	-

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Ажлын байрны мэдээ, ажил мэргэжлийн ангилалаар, 2013 оны 10 дугаар сард

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь
	Бүгд	1615	100.0
1	Менежер	65	4.0
2	Мэргэжилтэн	302	18.7
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	63	3.9
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	29	1.8
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	134	8.3
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	206	12.8
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	539	33.4
8	Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	54	3.3
9	Энгийн ажил мэргэжил	221	13.7
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	2	0.1

Ажлын шинэ байрны мэдээ, байгууллагын өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр, 2013 оны 10 дугаар сард

		Хэлбэр	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь
		Бүгд	1615	100.0
Байгуулагын өмчийн хэлбэрээр	Төрийн	Өмчийн	310	19.2
		Өмчийн оролцоотой	2	0.1
		Төрийн хамтарсан	-	-
	Орон нутгийн	Өмчийн	2	0.1
		Өмчийн оролцоотой	-	-
		Орон нутгийн хамтарсан	28	1.7
	Хувийн	Монгол Улсын иргэний	1240	0.0
		Хувийн хамтарсан	11	0.7
		Хувийн гадаад улсын	22	1.4
		Хувьцаат компани	4	0.2
Байгуулагын хариуцлагын хэлбэрээр	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	754	46.7	
	Бүх гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	13	0.8	
	Зарим гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	386	23.9	
	Хоршоо	126	7.8	
	Төрийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар	3	0.2	
	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар	-	-	
	Төсөвт байгууллага	324	20.1	
	Төрийн бус байгууллага	5	0.3	

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Ажлын шинэ болон сул чөлөөтэй байгаа ажлын байранд ажилд орсон хүний тоо, салбараар, хүйсээр, 2013 оны 10 дугаар сард

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
	Бүгд	1287	675
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	276	142
2	Уул уурхай олборлолт	9	4
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	266	178
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	2	2
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	-	-
6	Барилга	210	76
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	17	13
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	-	-
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	-	-
10	Мэдээлэл, холбоо	6	2
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	22	15
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	1	-
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-	-
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	13	2
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын	225	100
16	Боловсрол	40	30
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	6	5
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	2	2
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	192	104
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	-	-
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	-	-

Ажлын шинэ болон сул чөлөөтэй байгаа ажлын байранд ажилд орсон хүний тоо, салбараар, хүйсээр, 2013 оны 10 дугаар сард

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
	Бүгд	1287	675
1	Менежер	54	20
2	Мэргэжилтэн	229	121
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	49	30
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	22	14
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	89	71
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	171	93
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	457	255
8	Суурин төхөөрөг, машин механизмын операторч, угсрагч	34	4
9	Энгийн ажил мэргэжил	179	67
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	3	-

Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүний тоо, салбараар, хүйсээр, 2013 оны 10 дугаар сард

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
	Бүгд	1325	676
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	355	134
2	Уул уурхай олборлолт	-	-
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	614	345
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	-	-
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	-	-
6	Барилга	16	3
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	15	9
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	1	-
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	16	9
10	Мэдээлэл, холбоо	2	1
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	1	1
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	-	-
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-	-
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	33	18
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн	83	56
16	Боловсрол	46	33
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	-	-
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	1	1
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	140	66
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	2	-
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	-	-

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Ажлын шинэ болон сул чөлөөтэй байгаа ажлын байранд ажилд орсон хүний тоо, насны бүлэг, байгууллагын өмчийн хэлбэрээр, хүйсээр, 2013 оны 10 дугаар сард

		Бүгд		
		үүнээс эмэгтэй		
Бүгд		1287	675	
Насны бүлгээр	15-24	235	118	
	25-34	423	226	
	35-44	371	217	
	45-59	258	114	
	60+	-	-	
	Байгууллагын өмчийн хэлбэрээр	Төрийн	Өмчийн	251
Өмчийн оролцоотой			1	1
Төрийн хамтарсан			-	-
Орон нутгийн		Өмчийн	2	2
		Өмчийн оролцоотой	-	-
		Орон нутгийн хамтарсан	22	14
Хувийн		Монгол Улсын иргэний	1002	527
		Хувийн хамтарсан	4	2
		Хувийн гадаад улсын	5	3

Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүний тоо, насны бүлэг, байгууллагын өмчийн хэлбэрээр, хүйсээр, 2013 оны 10 дугаар сард

		Бүгд		
		үүнээс эмэгтэй		
Бүгд		1325	676	
Насны бүлгээр	15-24	170	77	
	25-34	442	245	
	35-44	369	203	
	45-59	334	146	
	60+	10	5	
	Байгууллагын өмчийн хэлбэрээр	Төрийн	Өмчийн	121
Өмчийн оролцоотой			1	-
Төрийн хамтарсан			-	-
Орон нутгийн		Өмчийн	1	-
		Өмчийн оролцоотой	-	-
		Орон нутгийн хамтарсан	194	99
Хувийн		Монгол Улсын иргэний	882	417
		Хувийн хамтарсан	4	3
		Хувийн гадаад улсын	-	-

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Сумын нэрс	Ажил идэвхитэй хайгч		Ажлын шинэ байранд орсон иргэд	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Баруунтуруун	30	19	56	32
Бөхмөрөн	36	22	35	23
Давст	34	19	32	22
Завхан	24	13	38	16
Зүүнговь	5	2	24	13
Зүүнхангай	18	11	38	19
Малчин	6	3	20	11
Наранбулаг	113	53	108	62
Өлгий	6	4	38	19
Өмнөговь	53	34	87	46
Өндөрхангай	18	7	39	24
Сагил	13	10	42	20
Тариалан	40	16	55	20
Түргэн	49	23	55	24
Тэс	29	16	43	19
Ховд	1	1	28	13
Хяргас	34	17	62	28
Цагаанхайрхан	14	7	53	26
Улаангом	638	382	472	239
Дүн	1161	659	1325	676

ТӨРӨЛТ, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТОО

Үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2012 I - X	2013 I - X	Зөрүү	Өсөлт бууралтын хувь
Төрсөн эхийн тоо	тоо	1758	1701	-57	-3.2
үүнээс: гэртээ	тоо	8	13	5	62.5
Амьд төрсөн хүүхэд	тоо	1762	1705	-57	-3.2
Амьгүй төрсөн хүүхэд	тоо	19	14	-5	-26.3
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	33	35	2	6.1
	1000 амьд төрөлтөнд	18.7	20.5	2	10
үүнээс: нялхсын эндэгдэл	тоо	26	30	4	15.4
	1000 амьд төрөлтөнд	14.8	17.6	2.8	18.9
Эхийн эндэгдэл	тоо	0	0	0	
	100000 амьд төрөлтөнд	0	0	0.0	
Нийт нас баралт	тоо	404	335	-69.0	-17.1
	1000 хүнд	5.4	4.5	-0.9	-16.7
үүнээс: эмнэлэгт	тоо	76	67	-9.0	-11.8
	злэх хувь	18.8	20.0	1.2	6.4
	тоо	20	20	0.0	0.0
Хоног болоогүй нас баралт	злэх хувь	26.3	29.8	3.5	13.3
	өвчлөл	88	95	7.0	8.0
Хорт хавдрын	нас баралт	111	108	-3.0	-2.7
	өвчлөл	502	797	295.0	58.8
Осол гэмтлийн	нас баралт	55	38	-17.0	-30.9

ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ, өвчний нэрээр

Үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2012 I - X	2013 I - X	Зөрүү	Өсөлт бууралтын хувь
Нийт халдварт өвчин	тоо 10000 хүн амд	552 74.2	426 57.6	-126 -16.6	-22.8 -22.4
Гепатит	тоо 10000 хүн амд	183 24.6	65 8.8	-118 -15.8	-64.5 -64.2
Мэнэн	тоо 10000 хүн амд	0 0.0	0 0.0	0 0	
Сүрьеэ	тоо 10000 хүн амд	49 6.6	60 8.1	11 1.5	22.4 22.7
Хамуу	тоо 10000 хүн амд	18 2.4	7 1.0	-11 -1.47	-61.1 -60.7
Хүйтэн	тоо 10000 хүн амд	84 11.3	90 12.2	6 0.9	7.1 8.0
Тэмбүү	тоо 10000 хүн амд	39 5.2	73 9.9	34 4.7	87.2 90.4
Бруцеллөз	тоо 10000 хүн амд	38 5.1	13 1.8	-25 -3.3	-65.8 -64.7
Мөөгөнцөр	тоо 10000 хүн амд	37 4.9	18 2.4	-19 -2.47	-51.4 -50.4
Гахайн хавдар	тоо 10000 хүн амд	6 0.8	38 5.1	32 4.33	533.3 541.3
Трихоманиаз	тоо 10000 хүн амд	41 5.5	28 3.8	-13 -1.7	-31.7 -30.9
Улаанууд	тоо 10000 хүн амд	0 0	0 0	0 0	
Ёлом	тоо 10000 хүн амд	1 0.1	0 0	-1 -0.1	
Цусан суулга	тоо 10000 хүн амд	3 0.4	4 0.54	1 0.14	33.3 35.0
Салхинцэцэг	тоо 10000 хүн амд	53 7.1	26 3.5	-27 -3.62	-50.9 -50.8
Гар хөл амын өвчин	тоо 10000 хүн амд	0 0	0 0	0 0	
Боом	тоо 10000 хүн амд	0 0	3 0.4	3 0.4	
Сальмонёллөз	тоо 10000 хүн амд	0 0	1 0.14	1 0.14	
Бусад	тоо 1000 хүн амд	0 0	0 0	0 0	

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

НЭГ ХҮРТЭЛХ НАСАНДАА ЭНДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумдын нэр	хүүхдийн тоо				1000 амьд төрөлтөнд ногдох эндэгдэл			
	2010 I-X	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X	2010 I-X	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X
Баруунтуруун	1	0	0	1	38.5	0.0	0.0	22.7
Бөхмөрөн	1	1	1	1	55.6	58.8	47.6	83.3
Давст	1	0	1	0	83.3	0.0	200.0	0.0
Завхан	0	1	1	2	0.0	45.5	41.7	90.9
Зүүнговь	2	0	0	1	142.9	0.0	0.0	66.7
Зүүнхангай	2	0	0	1	62.5	0.0	0.0	40.0
Малчин	1	0	1	0	32.3	0.0	58.8	0.0
Наранбулаг	1	0	0	0	45.4	0.0	0.0	0.0
Өлгий	1	3	0	0	62.5	150.0	0.0	0.0
Өмнөговь	0	2	1	0	18.9	29.0	13.5	0.0
Өндөрхангай	4	1	1	1	137.9	25.0	20.8	27.8
Сагил	2	2	0	0	90.9	153.8	0.0	0.0
Тариалан	4	2	1	5	67.8	41.7	20.4	142.9
Түргэн	2	1	0	0	333.3	166.7	0.0	0.0
Тэс	4	2	0	2	55.6	40.0	0.0	42.6
Ховд	1	3	1	0	32.3	81.1	43.5	0.0
Хяргас	3	1	0	1	88.2	25.6	0.0	38.5
Цагаанхайрхан	2	0	1	2	80.0	0.0	100.0	200.0
Улаангом	27	22	17	13	24.2	19.2	13.3	10.3
Дүн	59	41	26	30	36.0	24.7	14.8	17.6

5 ХҮРТЭЛХ НАСАНДАА ЭНДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумдын нэр	Хүүхдийн тоо				1000 амьд төрөлтөнд ногдох эндэгдэл			
	2010 I-X	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X	2010 I-X	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X
Баруунтуруун	2	0	0	1	76.9	0.0	0.0	22.7
Бөхмөрөн	1	2	1	2	55.6	117.6	47.6	166.7
Давст	2	0	1	0	153.8	0.0	200.0	0.0
Завхан	0	1	1	2	0.0	45.5	41.7	90.9
Зүүнговь	2	1	0	2	142.9	66.7	0.0	133.3
Зүүнхангай	2	0	0	1	62.5	0.0	0.0	40.0
Малчин	1	1	1	0	32.3	34.5	58.8	0.0
Наранбулаг	1	1	2	0	45.5	71.4	125.0	0.0
Өлгий	4	3	0	1	250.0	150.0	0.0	62.5
Өмнөговь	2	3	1	0	35.1	43.5	13.5	0.0
Өндөрхангай	5	1	1	1	172.4	25.0	20.8	27.8
Сагил	2	2	2	0	90.9	153.8	95.2	0.0
Тариалан	6	2	1	6	101.7	41.7	20.4	171.4
Түргэн	4	1	1	0	666.7	166.7	125.0	0.0
Тэс	5	3	0	2	69.4	60.0	0.0	42.6
Ховд	1	3	1	0	32.3	81.1	43.5	0.0
Хяргас	3	1	0	1	88.2	25.6	0.0	38.5
Цагаанхайрхан	3	0	1	2	120.0	0.0	100.0	200.0
Улаангом	31	24	19	14	27.8	20.9	14.9	11.1
Дүн	77	49	33	35	47.0	29.6	18.7	20.5

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

ЭМЧЛҮҮЛСЭН БОЛОН НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

	Эмчлүүлсэн хүний тоо			Нас барсан хүний тоо			Үүнээс: эмнэлэгт		
	2012 I-X	2013 I-X	өссөн буурсан хувь	2012 I-X	2013 I-X	өссөн буурсан хувь	2012 I-X	2013 I-X	өссөн буурсан хувь
Баруунтуруун	543	598	110.1	9	13	144.4	1	2	200.0
Бөхмөрөн	384	335	87.2	15	12	80.0	2	3	150.0
Давст	315	237	75.2	7	5	71.4	2	0	0.0
Завхан	285	287	100.7	6	8	133.3	1	2	200.0
Зүүнговь	236	236	100.0	10	9	90.0	2	2	100.0
Зүүнхангай	370	456	123.2	22	16	72.7	2	5	250.0
Малчин	371	402	108.4	10	6	60.0	1	0	0.0
Наранбулаг	336	404	120.2	16	15	93.8	2	2	100.0
Өлгий	351	326	92.9	9	9	100.0	3	4	133.3
Өмнөговь	557	591	106.1	18	18	100.0	2	2	100.0
Өндөрхангай	528	573	108.5	23	17	73.9	8	3	37.5
Сагил	307	305	99.3	9	6	66.7	1	2	200.0
Тариалан	501	434	86.6	24	24	100.0	0	2	
Түргэн	263	225	85.6	12	10	83.3	3	0	0.0
Тэс	696	676	97.1	28	17	60.7	2	3	150.0
Ховд	394	396	100.5	15	17	113.3	2	1	50.0
Хяргас	274	326	119.0	8	14	175.0	4	6	150.0
Цагаанхайрхан	371	369	99.5	16	16	100.0	3	5	166.7
Улаангом	9095	9238	101.6	147	103	70.1	35	23	65.7
Дүн	16177	16414	101.5	404	335	82.9	76	67	88.2

ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, сумдаар, 10 сарын байдлаар

	Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид бүгд	үүнээс					
		Вируст гепатит	Сүрьеэ	Салхинцэ цэг	Гахайн хавдар	Тэмбүү	Трихоман иаз
Баруунтуруун	3	0	0	0	1	0	0
Бөхмөрөн	9	0	3	0	1	1	0
Давст	21	0	2	12	0	1	0
Завхан	7	0	0	0	5	1	0
Зүүнговь	23	0	6	0	14	2	0
Зүүнхангай	2	0	0	0	0	1	0
Малчин	3	0	2	0	0	1	0
Наранбулаг	22	4	8	0	0	1	1
Өлгий	6	1	2	0	0	3	0
Өмнөговь	7	3	2	0	0	0	2
Өндөрхангай	6	2	1	0	0	3	0
Сагил	6	0	0	0	0	1	0
Тариалан	10	3	1	0	0	4	0
Түргэн	10	3	0	1	0	1	1
Тэс	23	12	3	0	0	3	0
Ховд	9	5	2	0	0	2	0
Хяргас	7	1	0	0	5	1	0
Цагаанхайрхан	5	4	0	0	0	1	0
Улаангом	247	27	28	13	12	46	24
Дүн	426	65	60	26	38	73	28

БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО

хэргийн төрөл	2012 I-X	2013 I- X	зөрүү /тоо/	өсөлт бууралты н хувь
Бүртгэгдсэн хэрэг бүгд	258	267	9	3.5
Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь	63.6	39.0	-24.6	-38.7
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	8	4	-4	-50.0
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	74	97	23	31.1
Үүнээс: Хүнийг санаатай алах		2	2	
Бусдыг болгоомжгүй алах			0	
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	2	2	0	0.0
Бусдын бие, махбодид гэмтэл учруулах	72	92	20	27.8
Хүний эрх, эрх чөлөө, алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг			0	
Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	4	6	2	50.0
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх чөлөө эсрэг гэмт хэрэг			0	
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	116	110	-6	-5.2
Нийт хулгайн гэмт хэрэг	101	94	-7	-6.9
Үүнээс: Иргэдийн өмчийн хулгай	27	41	14	51.9
Малын хулгай	63	51	-12	-19.0
Тээврийн хэрэгслийн хулгай	1	1	0	0.0
Бусад хулгайн хэрэг	6	1	-5	-83.3
Булаалт		2	2	
Дээрэм		4	4	
Залилан	4	4	0	0.0
Завших, үрэгдүүлэх	4	3	-1	-25.0
Бусад	4	1	-3	-75.0
Аж ахуйн нэгжийн эсрэг гэмт хэрэг	5		-5	-100.0
Үүнээс: Эд зүйлс хууль бусаар хил нэвтрүүлэх	4		-4	-100.0
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	17	11	-6	-35.3
Үүнээс: Танхай	15	11	-4	-26.7
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		4	4	
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	8	11	3	37.5
Үүнээс: Ойн тухайн хууль тогтоомж зөрчих	8	10	2	25.0
Тээврийн хэрэгслийн ХАБ, ашиглалтын журмын эсрэг	22	20	-2	-9.1
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг	1	2	1	100.0
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	2		-2	-100.0
Албан тушаал,авилгын гэмт хэрэг		0	0	
Цэргийн албаны эсрэг гэмт	1	2	1	100.0
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг			0	
Бусад			0	
Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчид	232	248	16	6.9
Үүнээс: Эмэгтэй	11	21	10	90.9
18 хүртэл насны хүүхэд	15	10	-5	-33.3
Төрийн албан хаагч			0	
Иргэд байгууллагад учруулсан хохирол, сая.төг	435.6	802.4	367	84.2
Хохирол нөхөн төлөлт	333.1	231.5	-102	-30.5
Хэрэг үйлдэхдээ: Бүлэглэсэн	50	31	-19	-38.0
- согтуугаар	80	87	7	8.8
- галт зэвсгээр	1	1	0	0.0
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас		5	5	
Шүүхээр таслуулсан гэмт хэрэг	107	81	-26	-24.3
ял шийтгүүлсэн хүний тоо	171	137	-34	-19.9

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, 10 сар, сумдаар

Сумууд	Бүх хэрэг		Гарсан хэргийн гол өнгө												
	2012 I-X	2013 I-X	Хүн амь	бусдыг амиа хорлоход хүргэх	Хүчин	Дээрэм	Танхай	И.Э.Ч.Э.М.Э эсрэг	Бүх өмчийн хулгай	Иргэдийн өмчийн хулгай	Малын хулгай	Бусад хулгай	Булаалт	Загиалан	Бусад
Баруунтуруун		6						2	2	1	1				2
Бөхмөрөн		4						1	2		2				1
Давст		3							1		1				2
Завхан		6						3	2	1	1				1
Зүүнговь		1						1							
Зүүнхангай		4		1					1		1				2
Малчин		7				1		2	3	2	1			1	
Наранбулаг		14			1			6	6	1	5				1
Өлгий		2						1	1	1					
Өмнөговь		14					1	6	5		5				2
Өндөрхангай		15						2	5	4	1				8
Сагил		8						4	3	2	1				1
Тариалан		8						1	3	4	1	3			
Түргэн		3							2						1
Тэс		13		1				3	3	2		2	1		3
Ховд		5						2	1	2		2			
Хяргас		6						2	2	1	1				2
Цагаанхайрхан		7	1				0	1	2	1	1				3
Улаангом		141	1	1	4	3	4	56	51	28	23		1	2	18
Бусад газар															
Дүн	258	267	2	3	5	4	11	96	94	43	51	0	2	3	47

Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүн,сумаар,насны бүлгээр,хүйсээр
2013 I-X сар

Сумууд	хүний тоо	насны бүлэг			хүйс	
		0-16	17-35	36-60	эр	эм
Баруунтуруун	5		4	1	5	
Бөхмөрөн	0					
Давст	4		1	3	4	
Завхан	0					
Зүүнговь	3		3		3	
Зүүнхангай	5		5		5	
Малчин	5		5		5	
Наранбулаг	6		5	1	6	
Өлгий	1		1		1	
Өмнөговь	4		3	1	4	
Өндөрхангай	5		3	2	5	
Сагил	1		1		1	
Тариалан	3		2	1	3	
Түргэн	3		3		3	
Тэс	14		11	3	14	
Ховд	2			2	2	
Хяргас	1			1	1	
Цагаанхайрхан	1		1		1	
Улаангом	69	3	41	25	60	9
Бусад	5		5		5	
Дүн	137	3	94	40	128	9

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

УВС АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

2013 оны 10 сар

Барааны бүлгээр	2013-10 2010-12	2013-10 2012-10	2013-10 2012-12	2013-10 2013-09
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	132.0	109.1	106.7	100.1
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	128.8	105.6	101.3	98.9
01.1 ХҮНСНИЙ БАРАА	127.8	105.8	101.1	99.0
01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА	119.2	109.0	106.2	100.0
01.1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН	178.2	102.3	101.5	95.1
01.1.4 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ	87.9	99.1	73.0	104.9
01.1.5 ТӨРӨЛ БҮРИЙН ӨӨХ, ТОС	103.9	102.1	103.1	96.7
01.1.6 ЖИМС, ЖИМСГЭНЭ	155.1	103.5	103.0	100.8
01.1.7 ХҮНСНИЙ НОГОО	102.9	109.4	98.3	98.8
01.1.8 СААХАР, ЖИМСНИЙ ЧАНАМАЛ, ЗӨГИЙН БАЛ, ЧИХЭР, ШОКОЛАД	128.2	108.0	107.1	101.1
01.1.9 ХҮНСНИЙ БУСАД БҮТЭЭГДЭХҮҮН	161.8	100.7	100.0	95.5
01.2 СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	143.4	103.8	103.9	97.3
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	177.8	119.6	112.6	101.2
02.1 СОГТУУРУУЛАХ УНДАА	151.8	115.0	104.0	100.0
02.2 ТАМХИ	213.5	124.4	122.4	102.5
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	145.1	113.1	110.6	102.0
03.1 ХУВЦАС, БӨС БАРАА	140.8	110.4	108.8	102.9
03.1.1 ХӨВӨН, БӨС БАРАА	126.4	117.3	112.6	104.9
03.1.2 БҮХ ТӨРЛИЙН ХУВЦАС	143.7	109.7	108.5	102.5
03.1.3 ЖИЖИГ ЭДЛЭЛ, ХЭРЭГСЭЛ	117.1	114.6	110.5	106.9
03.2 ГУТАЛ	155.3	119.5	114.6	100.0
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	131.1	113.6	110.7	100.1
04.1 ОРОН СУУЦНЫ БОДИТ ТҮРЭЭС	100.0	100.0	100.0	100.0
04.2 ОРОН СУУЦНЫ ТЕХНИКИЙН БОЛОН ЗАСВАРЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	128.3	112.8	111.9	100.0
04.3 УСАН ХАНГАМЖ БОЛОН ОРОН СУУЦНЫ БУСАД ҮЙЛЧИЛГЭЭ	119.1	101.6	101.6	101.6
04.4 ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	137.7	116.7	110.5	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	143.9	112.9	111.3	100.8
05.1 ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ХЭРЭГСЭЛ, ХИВС БОЛОН ШАЛНЫ БУСАД ДЭВСГЭР	148.0	111.9	112.3	100.0
05.2 ГЭР АХУЙН ОЁМӨЛ, НЭХМЭЛ ЭДЛЭЛ	185.0	117.3	117.3	100.4
05.3 ГЭР АХУЙН ЦАХИЛГААН БАРАА	119.9	108.4	108.4	100.9
05.4 ГЭР АХУЙН ШИЛЭН ЭДЛЭЛ, САВ СУУЛГА	209.3	131.6	132.6	108.9
05.5 ГЭР АХУЙ, ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЗОРИУЛАЛТТАЙ ХӨДӨЛМӨРИЙН БАГАЖ ХЭРЭГСЭЛ	135.6	106.4	106.4	100.0
05.6 ГЭР АХУЙН ЦЭВЭРЛЭГЭЭНИЙ БОЛОН БУСАД ЖИЖИГ БАРАА, ГЭРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	128.6	111.0	104.4	98.8
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	123.7	104.4	103.2	96.1
06.1 ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ	128.4	105.0	103.5	95.5
06.2 АМБУЛТОРЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	103.4	102.4	102.4	100.0
06.3 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ҮЗҮҮЛСЭН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0	100.0	100.0
07. ТЭЭВЭР	118.0	102.5	102.5	100.1
07.1 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХУДАЛДАН АВАЛТ	102.1	102.1	102.1	102.1
07.2 ХУВИЙН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ЗАСВАР, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	129.9	103.9	103.9	100.1
07.3 ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	119.0	100.1	100.1	97.5
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	95.6	97.9	98.5	99.9
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.9	101.2	100.4	99.6
09.1 ДУУ, ДҮРС, ГЭРЭЛ ЗУРАГ, МЭДЭЭЛЛИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ	100.4	100.7	100.0	100.0
09.2 ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	103.5	101.1	101.1	100.0
09.3 НОМ, СОНИН, БИЧГИЙН ХЭРЭГСЭЛ	112.2	101.6	100.5	99.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	157.1	133.3	133.3	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	154.5	108.4	108.4	100.0
11.1 НИЙТИЙН ХООЛНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	150.8	108.4	108.4	100.0
11.2 ЗОЧИД БУУДАЛ ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	173.3	108.3	108.3	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	139.3	108.1	108.1	100.0
12.2 ХУВЬ ХҮНИЙ ЭД ЗҮЙЛ, ХЭРЭГЛЭЛ	163.9	109.8	109.8	100.0
12.3 САНХҮҮГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0	100.0	100.0

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Гол нэрийн барааны үнэ 2013 он 10-р сар, 7 хоногоор

	I	II	III	IV	V	Сарын дундаж өсөлт %	Сарын дундаж үнэ	Өмнөх сарын дунджаас өссөн, буурсан%
Гурил, I зэрэг, кг	900	900	900	900	900	100.0	900	100.0
Хонины мах, кг	5600	5667	5500	5500	5500	99.6	5553	93.7
Үхрийн мах, кг	5800	5767	5800	5867	5800	100.0	5807	96.0
Ямааны ястай мах	4800	4800	5000	5000	5000	101.0	4920	98.4
Элсэн чихэр, кг	1800	1800	1800	1800	1800	100.0	1800	100.0
Цагаан будаа, кг	2100	2100	2100	2100	2100	100.0	2100	100.0
Шингэн сүү, л	800	900	900	900	1000	105.9	900	116.1
Ноолуурын үнэ, 1 кг	62000	62000	60000	60000	62000	100.0	61200	99.5
Бензин, А-80, 1 литр	1650	1650	1650	1650	1650	100.0	1650	100.0
Бензин, А-92, 1 литр	1900	1900	1900	1900	1900	100.0	1900	100.0
Дизелийн түлш, 1 литр	1903	1903	1903	1903	1903	100.0	1903	100.2

БАНКНЫ КАССЫН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖ,

Үзүүлэлт	(сая төгрөг)		Харьцуулсан хувь
	2012 1-10 сар	2013 1-10 сар	
Банкны зузаатгалаар авсан	31451.0	38710.7	123.1
Кассын орлого	292901.1	338454.1	115.6
Банкинд эргүүлэн татсан	25466.1	26932.3	105.8
Кассын зарлага	273466.6	319590.4	116.9
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	83122.0	126942.0	152.7
Үүнээс хугацаа хэтэрсэн	209.7	418.1	199.4
Найдваргүй зээл	163.3	147.1	90.1
Хадгаламжийн үлдэгдэл	36854.3	45435.5	123.3

ХУГАЦАА ХЭТЭРСЭН ЗЭЭЛ, ТҮҮНИЙ ХУВЬ,

Арилжааны банкуудаар, сая төгрөг

Банкны нэр	2012 1-10 сар		2013 1-10 сар		Нийт зээлэнд эзлэх хувь	
	2012 1-10 сар	2013 1-10 сар	2012 1-10 сар	2013 1-10 сар	2012 1-10 сар	2013 1-10 сар
ХАА-н банк	147.7	237.3	0.27	0.31		
Капитал банк	-	55.5		-		
Хас банк	39.7	107.7	0.28	0.46		
Төрийн банк	22.3	17.6	0.18	0.08		
Голомт банк	-	-		-		
ДҮН	209.7	418.1	0.25	0.33		

АЖ АХУЙН НЭГЖ, ИРГЭДЭД ОЛГОСОН ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ /Арилжааны
банкуудаар, сая төгрөг/

Банкны нэр	2010 1-10 сар	2011 1-10 сар	2012 1-10 сар	2013 1-10 сар
Хас банк	6244.1	12591.8	14333.5	23596.5
Голомт банк			164.7	2740.5
ХАА-н банк	25315.0	44121.3	55440.6	75499.7
Төрийн банк	1335.2	5583.3	12114.3	23426.9
Капитал банк			1068.9	1678.4
Дүн	32894.3	62296.4	83122.0	126942.0

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БАНКУУДААР 2013 оны 10 сар

д/д	Мэдээ	ХААН							
1	Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	11.8							
2	Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	22.33							
	Зээлийн бүтээгдэхүүн	Олгосон зээл /өссөн дүнгээр, сая.төг/				Зээлийн өрийн үлдэгдэл, сая.төг			
		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар		2012 1-9-р сар		2013 1-9 р сар	
		Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн
1	Лизингийн зээл	3267	2212.4	2947	2,406.1	3829	1771.3	3010	1,763.8
2	Хадгаламж барьцаалсан зээл	5708	7761.1	6500	8,686.7	2377	3035.1	2931	3,428.5
3	Цалингийн зээл	6314	15178.9	6744	18,858.3	4522	20001.5	4003	23,533.0
	Тэтгэврийн зээл	16168	5568.7	17824	5,847.0	2958	4569.7	3162	5,619.1
5	Малчны зээл	3980	5599.4	4488	8,846.2	2994	4256.1	3211	6,477.7
6	Хэрэглээний зээл	978	2588.4	1138	3,051.8	808	2530.9	1114	3,107.6
7	Төслийн зээл	13	58.5	0	0.0	49	120.6	-	-
8	Хөрөнгө оруулалтын зээл	31	1063.8	38	1,435.1	70	1670.4	81	1,972.7
9	Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	58	1213.7	310	9,425.4	303	4562.1	512	12,070.4
10	ХАА-н зээл	70	86.9	88	141.1	62	62.6	68	102.5
11	Бизнэсийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	881	9023.0	976	19,015.3	1316	12860.2	1241	17,478.9
12	Үнэт зүйл барьцаалсан зээл								
13	Картын зээл								
14	Бүлгийн зээл								
15	Бусад								
16	Нийт дүн	37468	50354.8	41053	77713.0	19288	55440.5	19333	75554.3
16	1 ам.доллар / төгрөгөөр /	1716.3							

ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БАНКУУДААР 2013 оны 10 сар

д/д	Мэдээ	КАПИТАЛ							
1	Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	13							
2	Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	19.37							
	Зээлийн бүтээгдэхүүн	Олгосон зээл /өссөн дүнгээр, сая.төг/				Зээлийн өрийн үлдэгдэл, сая.төг			
		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар	
		Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн
1	Лизингийн зээл	113	80.1	23	17.3	117	60.8	68	25.6
2	Хадгаламж барьцаалсан зээл	25	76.9	45	126.8	10	35.2	14	34.7
3	Цалингийн зээл	42	69.4	65	258.7	26	43.8	54	218.8
	Тэтгэврийн зээл	100	308.9	253	522.9	83	253.6	153	505.6
5	Малчны зээл								
6	Хэрэглээний зээл	113	426.4	73	297.2	95	295.3	83	275.1
7	Төслийн зээл	1	5.0	0	0	1	5.0		
8	Хөрөнгө оруулалтын зээл								
9	Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	5	78.0	2	59.0	5	75.7	7	119.9
10	ХАА-н зээл								
11	Бизнэсийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	35	315.1	49	488.5	35	299.3	57	498.5
12	Үнэт зүйл барьцаалсан зээл								
13	Картын зээл								
14	Бүлгийн зээл								
15	Бусад								
16	Нийт дүн	434	1359.8	510	1770.4	372	1068.7	436	1678.2
16	1 ам.доллар / төгрөгөөр /	1716.28							

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БАНКУУДААР 2013 оны 10 сар

д/д	Мэдээ	ХАС							
1	Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	12.90							
2	Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	19.73							
	Зээлийн бүтээгдэхүүн	Олгосон зээл /өссөн дүнгээр, сая.төг/				Зээлийн өрийн үлдэгдэл, сая.төг			
		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар	
		Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн
1	Лизингийн зээл	464	428.7	521	491.9	861	575.4	670	443.2
2	Хадгаламж барьцаалсан зээл	814	1164.2	1378	1728.9	276	459.0	509	609.3
3	Цалингийн зээл	72	176.8	227	1064.8	82	155.1	178	659.5
	Тэтгэврийн зээл			54	140.0			30	66.4
5	Малчны зээл					3	4.3		
6	Хэрэглээний зээл	246	493.7	407	919.6	314	458.3	379	695.3
7	Төслийн зээл	75	436.0	7	590.0	170	1769.7	87	1610.8
8	Хөрөнгө оруулалтын зээл								
9	Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	80	1160.6	156	4052.7	166	2217.8	266	5404.0
10	ХАА-н зээл	4	9.3			2	1.6		
11	Бизнэсийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	590	5514.7	994	15430.2	861	8775.2	990	13826.1
12	Үнэт зүйл барьцаалсан зээл								
13	Картын зээл	33	25.1	79	114.8	81	64.8	130	172.3
14	Бүлгийн зээл								
15	Бусад	40	141.4	40	215.1	22	70.4	20	109.6
16	<i>Нийт дүн</i>	2418	9550.5	3863	24748.0	2838	14551.7	3259	23596.5
16	1 ам.доллар / төгрөгөөр /	1716.28							

ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БАНКУУДААР 2013 оны 10 сар

д/д	Мэдээ	ТӨРИЙН							
1	Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	13.71							
2	Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	18.88							
	Зээлийн бүтээгдэхүүн	Олгосон зээл /өссөн дүнгээр, сая.төг/				Зээлийн өрийн үлдэгдэл, сая.төг			
		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар		2012 1-10-р сар		2013 1- 10 р сар	
		Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн
1	Лизингийн зээл	675	488.6	1338	1016.8	844	416.1	1229	729.7
2	Хадгаламж барьцаалсан зээл	1734	2045.2	3455	3430.6	604	660.4	1263	1161.7
3	Цалингийн зээл	989	3124.5	2665	11009.9	747	3551.3	1567	10362.9
	Тэтгэврийн зээл	8878	4060.8	8743	4781.5	2200	2515.4	2294	3204.3
5	Малчны зээл	754	1108.4	1367	2952.3	562	783.3	972	2083.4
6	Хэрэглээний зээл	5	4.1	222	133.2	21	14.4	186	54.5
7	Төслийн зээл	365	1301.0			371	1458.4	150	420.2
8	Хөрөнгө оруулалтын зээл	21	752.1	25	1027.9	32	952.1	34	1006.5
9	Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	19	557.3	23	1007.6	29	725.2	75	1910.1
10	ХАА-н зээл	1	1.0			1	0.5		
11	Бизнэсийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	96	244.5	211	1031.5	114	312.4	189	641.6
12	Үнэт зүйл барьцаалсан зээл								
13	Картын зээл								
14	Бүлгийн зээл								
15	Бусад	78	790.5	126	2137.8	90	724.8	135	1851.8
16	<i>Нийт дүн</i>	13615	14478.0	18175	28529.1	5652	12114.3	8094	23426.7
16	1 ам.доллар / төгрөгөөр /	1716.28							

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БАНКУУДААР 2013 оны 10 сар

Д/д	Мэдээ	ГОЛОМТ							
1	Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	10.03							
2	Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	16.99							
	Зээлийн бүтээгдэхүүн	Олгосон зээл /өссөн дүнгээр, сая.төг/				Зээлийн өрийн үлдэгдэл, сая.төг			
		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар	
		Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн
1	Лизингийн зээл	2	1.4	7	6.5	2	1.4	5	2.6
2	Хадгаламж барьцаалсан зээл			16	37.4			3	1.4
3	Цалингийн зээл	2	6.0	108	635.2	2	6.0	85	515.8
	Тэтгэврийн зээл								
5	Малчны зээл								
6	Хэрэглээний зээл								
7	Төслийн зээл			1	30.0			1	29.8
8	Хөрөнгө оруулалтын зээл			4	341.0			2	252.7
9	Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	4	157.3	32	1541.4	4	157.3	35	1590.1
10	ХАА-н зээл								
11	Бизнесийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/			2	450.0			1	347.8
12	Үнэт зүйл барьцаалсан зээл								
13	Картын зээл								
14	Бүлгийн зээл								
15	Бусад								
16	<i>Нийт дүн</i>	8	164.7	170	3041.5	8	164.7	132	2740.2
16	1 ам.доллар / төгрөгөөр /	1716.28							

ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БАНКУУДААР 2013 оны 10 сар

Д/д	Мэдээ	НИЙТ							
1	Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	-							
2	Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	-							
	Зээлийн бүтээгдэхүүн	Олгосон зээл /өссөн дүнгээр, сая.төг/				Зээлийн өрийн үлдэгдэл, сая.төг			
		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар		2012 1-10-р сар		2013 1-10 р сар	
		Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн
1	Лизингийн зээл	4521	3211	4836	3939	5653	2825	4982	2965
2	Хадгаламж барьцаалсан зээл	8281	11047	11394	14010	3267	4190	4720	5236
3	Цалингийн зээл	7419	18556	9809	31827	5379	23758	5887	35290
	Тэтгэврийн зээл	25146	9938	26874	11291	5241	7339	5639	9395
5	Малчны зээл	4734	6708	5855	11799	3559	5044	4183	8561
6	Хэрэглээний зээл	1342	3513	1840	4402	1238	3299	1762	4133
7	Төслийн зээл	454	1801	8	620	591	3354	238	2061
8	Хөрөнгө оруулалтын зээл	52	1816	67	2804	102	2623	117	3232
9	Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	166	3167	523	16086	507	7738	895	21095
10	ХАА-н зээл	75	97	88	141	65	65	68	103
11	Бизнесийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	1602	15097	2232	36416	2326	22247	2478	32793
12	Үнэт зүйл барьцаалсан зээл	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Картын зээл	33	25	79	115	81	65	130	172
14	Бүлгийн зээл	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Бусад	118	932	166	2353	112	795	155	1961
16	<i>Нийт дүн</i>	53943	75908	63771	135802	28121	83340	31254	126996
16	1 ам.доллар / төгрөгөөр /								

АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, оны үнээр, сая төгрөг

	2012 он I- Xсар	2013 он I- X сар		Харьцуулсан хувь	
		Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	2013 I- X / 2012 I- X	ТБ %
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО					
БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	8557.8	13701.0	13943.3	162.9	101.8
А. УРСГАЛ ОРЛОГО	4000.3	4944.1	4928.2	123.2	99.7
1. Татварын орлого	3818.5	4688.1	4523.8	118.5	96.5
1.1 Орлогын албан татвар	2942.3	4012.0	3646.8	123.9	90.9
а. Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн	0.0				
б. Хөрөнгө борлуулсны орлого	-	50.0	95.7		191.5
в. Орлого тодорхойлох боломжгүй иргэний	19.9	18.5	12.4	62.1	66.9
г. Цалингийн ашиг	2685.1	3745.4	3345.3	124.6	89.3
д. Үйл ажиллагааны орлого	237.3	198.2	193.4	81.5	97.6
1.2. Өмчийн татвар	237.0	261.8	331.4	139.8	126.6
ҮХЭХөрөнгийн, бууны татвар	81.2	81.8	125.8	154.9	153.8
авто өөрөө явагч хэрэгслэлийн	155.8	180.0	205.6	132.0	114.2
1.4. Бусад татвар	639.2	414.3	545.6	85.4	131.7
а. Улсын тэмдэгтийн хураамж	74.2	100.0	121.1	163.2	121.1
б. Газрын төлбөр	69.9	82.0	86.0	123.0	104.9
ашигласны төлбөр	93.0	90.1	107.7	115.8	119.5
г. Хайгуулын болон ашиглалтын лицензийн төлбөр	342.4	0.0	0.0		
д. Ашигт малтмалын нөөцийн төлбөр	36.1	0.0	0.0		
е. Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	1.1	8.4	104.3	9483.6	1235.6
ё. Түгээмэл тархацтай а/м бусад нөөц ашигласны төлбөр	12.5	28.0	21.7	173.8	77.6
ж. Рашаан ус ашигласны төлбөр	10.0	35.1	16.1	161.1	45.9
Хог хаягдлын үйлчилгээний		6.7	1.6		23.9
хөрөнгө борлуулсны орлого		64.0	87.0		136.0
и. Алтны үнийн өсөлтийн албан татвар					
2. Татварын бус орлого	181.8	256.0	404.4	222.5	158.0
а. Хувьцааны ноогдол ашиг	-	-	-		
б. Хүү торгуулийн орлого	29.2	56.0	112.8	386.3	201.4
в. Төсөвт газрын өөрийн орлого					
г. Нэр заагдаагүй орлого	152.6	200.0	291.6	191.1	145.8

АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, оны үнээр, сая төгрөг

	2012 он I-X сар	2013 он I-X сар		Харьцуулсан хувь	
		Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	2013 I-X / 2012 I-X	ТБ %
Б. ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	0.0	0.0	0.0		
хөрөнгө худалдсаны орлого	0	-	-		
В. ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	4557.5	8756.9	9015.1	197.8	102.9
а. НӨАТ-ын шилжүүлэг	-	-	-		
б. Улсын төсвийн санхүүгийн дэмжлэг	4557.5	8756.9	9015.1	197.8	102.9
Улсын төсвийн санхүүжилт	34274.8			0.0	
Тусгай зориулалтын шилжүүлэг		26430.5	26591.7		100.6

УЛСЫН ТӨВЛӨРСӨН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГЫН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ, оны үнээр, сая төг

	2012 он I-X сар	2013 он I-X сар		Харьцуулсан хувь	
		Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	2013 I-X / 2012 I-X	ТБ %
БҮГД ДҮН	3015.7	2783.8	2410.1	79.9	86.6
ААНБ-ын орлогын а/татвар	327.2	230.7	182.6	55.8	79.2
нэмэгдсэн өртгийн татвар	1317.1	1140.8	1279.9	97.2	112.2
онцгой албан татвар	1330.5	1315.2	866.5	65.1	65.9
цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого	-				
хувьцааны ноогдол а/татвар	0.1		0.0		
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	13.4	72.0	46.0	343.0	63.8
Агаарын бохирдлын төлбөр	27.4	25.1	35.1	128.1	139.9

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг

	2012 он I-X сар	2013 он I-X сар		Харьцуулсан хувь	
		Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	2013 I-X / 2012 I-X	ТБ %
Аймгийн төсвийн орлого	7016.0	7727.9	7338.3	104.6	95.0
Улсын төвлөрсөн төсөвт	3015.7	2783.8	2410.1	79.9	86.58
Аймгийн төсөвт	4000.3	4944.1	4928.2	123.2	99.68

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

УЛС, ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, оны үнээр

(сая төгрөг)

Зарлагын төрөл	2012 оны I-X сар	2013 оны I-X сар			2013 I-X / 2012 I-X	Дүнд эзлэх	
		Төлөв лөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ %		хувь, %	
						2012 I-X сар	2013 I-X сар
БҮХ ЗАРЛАГЫН ДҮН	42920.9	40118.7	38440.6	95.8	89.6	99.9	100.0
Цалин хөлс	24281.7	21870.3	21310.8	97.4	87.8	56.6	55.4
НДШ	2542.4	2407.5	2325.0	96.6	91.4	5.9	6.0
Бусад зардал	10825.5	7890.5	7129.7	90.4	65.9	25.2	18.5
Урсгал шилжүүлэг	3506.6	2066.7	1941.4	93.9	55.4	8.2	5.1
Хөрөнгө оруулалт	1734.6	18.0	205.1		11.8	4.0	0.5
Махны нөөц					0.0	0.0	
Замын сан		171.2	233.5				0.6
Халамжийн сан		5694.5	5295.0	93.0			13.8
Их засвар	-	-	-				
Төсөвт Өглөг	412.5	-	338.6		82.1		
байгуу-ын Авлага	208.3		70.3		33.7		
БҮХ ЗАРЛАГААС: Орон нутгийн төсвийн зарлага	7146.0	12239.7	11926.8	97.4	166.9		
Төсвийн зарлага, салбараар							
С Нийтийн ө үйлчилгээ	8511.5	13603.0	12999.7	95.6	152.7	19.8	33.8
Барилга хот байгуулалт		177.1	184.6	104.2		0.0	0.5
л Боловсролын салбар	15246.4	20896.262	19981.3	95.6	131.1	35.5	52.0
б Эрүүл мэндийн салбар	8552.4	3607.1	3453.6	95.7	40.4	19.9	9.0
а Соёл, спорт, аялал жуулчлал	1571.40	1749.1	1737	99.3		3.7	4.5
р Хүн ам хөгжил, НХС	1923.1	86.2	84.9	98.5	4.4	4.5	0.2
Нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдал	1498.4						
а ХАА, ой агнуур	352.2				0.0	0.8	0.0
а Ус цаг уур, байгаль орчин	1033.8				0.0	2.4	0.0
р Бусад үйл ажиллагаа	3241.4				0.0	7.6	0.0
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО							
Б Ү Г Д	4932		3957		80.2		
Удирдах	398		353		88.7		
Гүйцэтгэх	3035		2233		73.6		
Үйлчлэх	1231		1120		91.0		
Гэрээт ажилтан	268		276		103.0		
* Төсвийн зардалд Улсын төсөвт өгсөн шилжүүлгийг оруулаагүй							

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ӨГЛӨГ, 10- р сарын эцэст
 \ нэр төрлөөр, мянган төгрөг \

Нэр төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт, бууралт хувь
Нийт өглөг	272470.5	338619.4	124.3
Цалин хөлс	51979.9	92661.9	178.3
НДШ	6494.1	13373.9	205.9
ЭМДШ	0.0	0.0	
Гэрэл цахилгаан	1343.2	1945.0	144.8
Түлш, халаалт	74259.1	74034.0	99.7
Цэвэр бохир ус	1412.0	3438.5	243.5
	0.0	0.0	
Тээвэр, шатахуун	45152.0	36674.0	81.2
	0.0	0.0	
Шуудан холбоо	476.3	246.8	
Албан томилолт	19682.5	20072.6	102.0
Хоол	18086.4	38133.8	210.8
Эм	13345.9	7543.1	56.5
Бусад зардал	9453.6	11190.6	118.4
Урсгал засвар	5878.0	11630.3	197.9
Байрны түрээс	24907.5	27675.0	111.1
Өглөг үүссэн өдрөөр нь :			
31-60 өдөр	154115.8	170.464	0.1
61-120 өдөр	79489.0	54.6	0.1
121 өдрөөс дээш	38865.7	114.5	0.3
10- р сард төлөгдсөн өр		90.9	0.0
Шинээр бий болсон өр		157.0	0.0

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, гол нэрээр

Гол нэр төрөл	2012 1-10 сар		2013 1-10 сар		
	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн /мян.ам доллар /	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн /мян.ам доллар /	
Нийт экспорт /үнийн дүн, мян.ам дол/	-	128.2	-	26.5	20.7
Үхрийн мах /тн/					
Адууны мах /тн/	42.7	113.1			0.0
Монгол гэр ш	31	29.9	20	18.32	64.5
Чулуулгын дээж /тн/	0.6	9.11	0.58	6.82	
Эсгий /м2/	960	3.57	178.8	1.36	
Нийт импорт /үнийн дүн, мян.ам дол/	-	36675.2	-	22405.07	61.1
Тоосго /мян.шир/					
Гурил /тн/	4445	1100.8	115	35.9	2.6
Авто бензин /тн/	15081.2	18832.7	6630.8	8438.51	44.0
Дизель түлш /тн/	12512.1	15760.9	6411.9	8506.69	51.2
Цемент /тн/					
Ачааны авто, машин, чиргүүл /тоо/	10	18.38	2	1.57	20.0
Суудлын авто машин, фурган /ш/				1.08	
Автобус /ш/					
Радиатор /тн/					
Үнс зайлуулагч төхөөрөмж /ш/					
Цахилгаан /мян.квт.цаг/	61047.3	3198.8	64602.6	3565.41	105.8
Хивэг /тн/	155	19.71			0.0
Хорголжин тэжээл /тн/					
Бөөрөнхий сонгино /тн/					
Мотоцикль /ш/					
Мебель тавилга	1729	187.8	1701	169.53	98.4
Овьёос /тн/	485.3	65.3	384.6	69.32	79.2
Асфальт /тн/					
Битум тн			453.5	276.68	
Иогурт /тн/	0.6	1.11	1.3	3.48	216.7
Хиам /тн/			0.5	1.61	
Цай /кг/			0.3	0.26	
Өндөг /мян.ш/			174	15.27	
Жимс, Жимсгэнэ /тн/			60.7	75.18	
Жигнэмэг /тн/			15	40.03	
Чихэр /тн/	22.2	46.9	6.9	25.22	31.1
Ургамлын тос /л/					
Ундаа, Жүүс /мян.л/			15.1	11.1	
Хөц будаа /тн/	34	13.04	54	29.4	158.8
Хүүхдийн будаа /тн/					
Гоймон /тн/	36.1	22.8	6.5	4.88	18.0
Мод хөрөөдөх машин /ш/	38	189.6	3	15.89	7.9
Экономайзер, ЭТ-344	2	85.9			0.0
Циклон батарейный БЦ-2-7х(5+3)	2	72.5			0.0
Суулгац /ш/					
Шингэний нөөцлүүр /ш/					
Төмөр хоолой /тн/					
Улаанбуудай / тн /	21	15.72	20	16.44	95.2
Банз /м3/	120	30.8	863.6	176.1	719.7
Ир, туузан хөрөөний /ш/	30	0.2			0.0
Хэлхээ таслагч /ш/					
Хавтан таазны ш			3560	4.06	
Цонх, хуванцар /ш/			102	17.12	
Арматур /тн/					
Швеллеры /тн/					
Двутары /тн/					
Хүнсний ногоо / тн /	10	1.92	34.1	14.24	341.0
Рашаан /мян.л/					
Аяга, шаазан /мян.ш/	10.8	7.2			
Автокран /ш/					
Талх, нарийн боовны төхөөрөмж /ш/					
Моторын тос /тн/	15.5	27.4			
Тосол /тн/					
1-Угол /тн/					
Торх ба төмөр гангаар хийсэн нөөцлүүр /ш/			2	276.39	
Бүхээг, тээврийн хэрэгслийн /ш/					
Чацарганы жүүс /мян.л/	72	173.9	211.2	613.71	

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

**Аж үйлдвэрийн салбарын 2013 оны эхний 10 сарын
нийт бүтээглэхүүн үйлвэрлэлт**

№	Салбарын ангилал	НБ, оны үнээр, 2013 I-X	2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр				
			2009 I-X	2010 I-X	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X
сая төг							
1	Эрчим хүч түгээлт усан хангамж	1633.9	689.7	828.9	709.0	1219.0	1153.5
	үүнээс: дулаан	1536.3	628.6	768.5	645.0	1141.8	1092.4
	цахилгаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	усан хангамж	97.6	61.1	60.4	64.0	77.2	61.1
2	Уул уурхайн олборлолт	379.9	124.0	203.3	236.4	196.4	166.1
	үүнээс: алт						
	нүүрс	379.9	124.0	203.3	236.4	196.4	166.1
	давс						
3	Боловсруулах үйлдвэр	3063.4	2723.6	3058.5	3285.6	1822.3	1309.8
3а	Хүнс ундааны үйлдвэрлэл	1654.6	2460.8	2547.4	2743.0	1229.6	552.5
	үүнээс: мах загас	591.0	965.0	794.8	919.6	8.3	137.0
	сүү сүүн бүтээгдэхүүн	8.7	6.7	0.5	1.1	3.6	3.9
	гурил гурилан бүтээгдэхүүн	689.4	108.9	155.8	164.4	255.8	261.9
	ундаа архи	307.4	1359.7	1555.7	1583.5	901.2	117.1
	хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	58.1	20.5	40.6	74.4	60.7	32.6
3б	бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	1408.8	262.8	511.1	542.6	592.7	757.3
	Үүнээс: хувцас үйлдвэрлэлт	15.2	2.8	5.3	3.1	3.2	6.2
	Мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	43.2	23.7	51.5	39.3	29.8	28.3
	барилгын материалын үйлдвэрлэлт	901.1	59.4	282.5	292.6	384.7	480.7
	арьс шир гутлын үйлдвэрлэл	162.6	23.1	25.7	42.2	54.4	97.0
	өлөн боловсруулалт	215.6	131.4	124.8	151.4	103.5	107.4
	бусад боловсруулах үйлдвэрлэлт	71.1	22.4	21.3	14.0	17.1	37.7
	Бүгд	5077.2	3537.3	4090.7	4231.0	3237.7	2629.4
	Борлуулалтын орлого /оны үнээр/	5129.0	5329.2	6300.1	9426.0	6788.0	5129.0
	Ажиллагсдын тоо	-	555	526	612	699	727
	Хөдөлмөрийн бүтээмж /сая төг/	-	6.4	7.8	6.9	4.6	3.6

харьцуулсан хувь

№	Салбарын ангилал	харьцуулсан хувь				салбарын хувийн жин	дэд салбарын хувийн жин
		2013 I-X / 2012 I-X	2013 I-X / 2011 I-X	2013 I-X / 2010 I-X	2013 I-X / 2009 I-X		
1	Эрчим хүч түгээлт усан хангамж	94.6	162.7	139.2	167.2	32.2	100.0
	үүнээс: дулаан	95.7	169.4	142.1	173.8		94.0
	цахилгаан						0.0
	усан хангамж	79.1	95.5	101.2	100.0		6.0
2	Уул уурхайн олборлолт	84.6	70.3	81.7	134.0	7.5	100.0
	үүнээс: алт						0.0
	нүүрс	84.6	70.3	81.7	134.0		100.0
	давс						
3	Боловсруулах үйлдвэр	71.9	39.9	42.8	48.1	60.3	
3а	Хүнс ундааны үйлдвэрлэл	44.9	20.1	21.7	22.5		100.0
	үүнээс: мах загас	1650.6	14.9	17.2	14.2		35.7
	сүү сүүн бүтээгдэхүүн	108.3	0.0		58.2		0.5
	гурил гурилан бүтээгдэхүүн	102.4	159.3	168.1	240.5		41.7
	ундаа архи	13.0	7.4	7.5	8.6		18.6
	хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	53.7	43.8	80.3	159.0		3.5
3б	бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	127.8	139.6	148.2	288.2		100.0
	Үүнээс: хувцас үйлдвэрлэлт	193.8	200.0	117.0	221.4		1.1
	Мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	95.0	72.0	55.0			3.1
	барилгын материалын үйлдвэрлэлт	125.0	164.3	170.2	809.3		64.0
	арьс шир гутлын үйлдвэрлэл	178.3	229.9	377.4	419.9		11.5
	өлөн боловсруулалт	103.8	70.9	86.1	81.7		15.3
	бусад боловсруулах үйлдвэрлэлт	220.5	269.3	177.0	168.3		5.0
	Бүгд	81.2	62.1	64.3	74.3	100.0	
	Борлуулалтын орлого /оны үнээр/	75.6	54.4	81.4	96.2		
	Ажиллагсдын тоо	104.0	118.8	138.2	131.0		
	Хөдөлмөрийн бүтээмж /сая төг/	78.1	52.3	46.5	56.7		

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл /дэд салбар, оны үнээр, сая төг/						
№	Салбарын ангилал	Х сар		хувь 2013 Х/ 2012 Х	дүнд эзлэх хувь	
		2012 Х	2013 Х		2012 Х	2013 Х
	1 Эрчим хүч түгээлт усан хангамж	317.1	256.4	80.9	37.3	17.2
	үүнээс: дулаан	304.5	247.1	0.0	35.8	16.6
	цахилгаан	0.0	0	0.0	0.0	0.0
	усан хангамж	12.6	9.3	73.8	1.5	0.6
	2 Уул уурхай олборлолт	91.3	104.9	0.0	10.7	7.0
	үүнээс: алт	0.0	0	0.0	0.0	0.0
	нүүрс	91.3	104.9	0.0	10.7	7.0
	давс	0.0	0	0.0	0.0	0.0
	3 Боловсруулах үйлдвэр	441.0	1127.4	255.6	51.9	75.7
3а	Хүнс ундааны үйлдвэрлэлт	253.2	737.8	291.4	29.8	49.6
	үүнээс: мах загас	2.6	557.7	21450.0	0.3	37.5
	сүү сүүн бүт/н	4.8	0.6	12.5	0.6	0.0
	гурил гурилан бүтээгдэхүүн	43.0	146.4	340.5	5.1	9.8
	ундаа архи	183.3	26.8	14.6	21.6	1.8
	хүнсний бусад	19.5	6.3	32.3	2.3	0.4
3б	бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	187.8	389.6	207.5	22.1	26.2
	Үүнээс: Хувцас үйлдвэрлэлт	0.4	0.8	0.0	0.0	0.1
	Мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	0.0	0		0.0	0.0
	барилгын материалын үйлдвэрлэлт	64.0	2.3	0.0	7.5	0.2
	барилгын материалын үйлдвэрлэлт	0.0	0		0.0	0.0
	арьс шир гутлын үйлдвэрлэл	74.5	316.1	424.3	8.8	21.2
	өлөн боловсруулалт	16.7	36.5	218.6	2.0	2.5
	өлөн боловсруулалт	28.6	25.2		3.4	1.7
	бусад боловсруулах үйлдвэрлэлт	0.0	0		0.0	0.0
	бусад боловсруулах үйлдвэрлэлт	3.6	8.7	241.7	0.4	0.6
	Бүгд	849.4	1488.7	175.3	100.0	100.0

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт

№	үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний нэр	хэмжих нэгж	үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн /биет хэмжээгээр/						хувь 2013 I-X 2012 I-X
			2009 I-X cap	2010 X cap	2011 X cap	2012 I-X cap	2013 X cap		
1	Дулаан	мян гкал	45.8	56	47	83.2	79.6	95.7	
2	Цахилгаан	мян квтц	0	0	0	0	0		
3	алт	кг	0	0	0	0	0		
4	нүүрс	мян тн	18	29.5	34.3	28.5	24.1	84.6	
5	Гурил	мян тн	340	210	392	297.7	331.5	111.4	
6	нарийн боов	тн	124.9	147.7	159.9	166.8	154.2	92.4	
7	архи	мян л	441.4	506.6	512.8	295.5	25.1	8.5	
8	ундаа	мян л	160.4	132	3.3	0	1.5		
9	гоймон	тн	0	12.5	3.5	5.3	5.0	94.3	
10	чацарганы шүүс	мян л	9.7	4.7	4.4	4.1	3.7	90.2	
11	чацарганы тос	кг	118.1	154.1	207.8	324.2	133.2	41.1	
12	чацарганы сироп	мян л	4.1	10.5	10.1	18.8	19.1	101.6	
13	варень	тн	0.3	0.9	0.7	0.3	0.3	100.0	
14	иоджуулсан давс	тн	15.8	40.9	0	0	0		
15	талх	тн	50.7	103.7	77.8	78	101.7	130.4	
16	хэрчсэн гурил	тн	22.2	31.4	37.2	38.1	12.1	31.8	
17	тараг	мян л	1.9	0	1.5	5.8	6.3	108.6	
18	витавит жүүс	мян л	5.1	2.5	3.7	0	0		
19	зайрмаг	мян ш	7.7	6.7	4.5	0	0		
20	ингэний хоормог	мян л	3	0	0	0	0		
21	хиам	тн	3.4	4.8	4.6	4	5.6	140.0	
22	мах	кг	957.9	392.4	830	0	125		
23	өлөн гэдэс	мян гог	87.6	83.2	100.9	69	71.6	103.8	
24	цэвэр ус түгээлт	мян куб м	423.3	418.8	443.2	534.8	423.5	79.2	
25	зүсмэл	м куб	313.6	200.7	0	60	371.8	619.7	
26	шалны банз	куб м	0	0	0	5	0	0.0	
27	дээл	ш	103	133	119	101	185	183.2	
28	эм хослол	хос	47	36	20	6	46	766.7	
29	костюм пиджак	хос	10	4	11	1	31	3100.0	
30	ажлын хувцас	ш	0	145	47	24	14	58.3	
31	сурагч форм	ш	0	22	0	20	0	0.0	
32	пальто	ш	5	7	5	8	53	662.5	
33	булигар	мян кв м	1.6	0.9	1.8	1.5	2.1	140.0	
34	шевро	мян кв м	1.2	0.7	1	1.2	0.9	75.0	
35	хөх шир	тн	0.8	0.6	0.5	1.1	1.3	118.2	
36	гутал	хос	722	849	1032	1937	3821	197.3	
37	эсгий	мян м	3.6	2.5	1.8	1.9	2.2	115.8	
38	гэрийн хөшиг	ш	40	0	41	21	28	133.3	
39	хөнжил	ш	67	70	30	40	42	105.0	
40	гэрийн бүрээс	ш	112	122	60	76	81	106.6	
41	шохой	тн	0	0	3	0	0		
42	замын хавтан	мян ш	50	24.9	40.0	57.0	37.5	65.8	
43	тоосго	мян ш	210.0	1528.0	2052.4	1965.0	2700.0	137.4	
44	борьдюр	мян ш	0	9.1	0	0	0		
45	вакум цонх	кв м	76.7	125.3	219.9	519	290	55.9	
46	Дээврийн хавтан	кв м	267.5	3303.3	3886.9	6022.8	8738.4	145.1	
47	цэвэр ус	мян л	0.1	10.4	75.1	5.2	25.5	490.4	
48	гэрийн мод	ком	0	35	80	0	0		
49	хивэг	тн	0	0	268	110.8	183.7	165.8	
50	ор	ш	0	0	25	16	29	181.3	
51	тавилга	ш	0	0	2	18.3	74	404.4	
52	сандаал	ш	0	0	4.2	0	103		
53	напелон торг	тн	0	0	3.4	3.1	3.6	116.1	
54	блок	мян ш	0	0	4.5	3	3.6	120.0	
55	морин хуур	ш	0	0	3	20	197	985.0	
56	ширээ	ш	0	0	0	31	20	64.5	
57	галын өр	ш	0	0	0	93	0	0.0	
58	цөцгий	тн	0	0	0	0	0.1		
59	ногооны консерв	тн	0	0	0	0	0.1		
60	бялуу	тн	0	0	0	1.2	4.7	391.7	
61	эсгий гутал	хос	0	0	0	0	8		
62	арвайн гурил	тн	0	0	0	0	0.7		
63	платье	ш	0	0	0	0	40		
64	хатааз	ш	0	0	0	0	5		
65	өмд	ш	0	0	0	0	7		
66	гэрийн унь	гэр	0	0	0	0	8		
67	хөнжлийн углаа даавуу	ш	0	0	0	0	15		
68	хантааз	ш	0	0	0	0	6		
69	хашааны тор	мян м	0	0	0	0	1.0		
70	пийшин	ш	0	0	0	0	30		
71	УАЗ-469 машины чиргүүл	ш	0	0	0	0	2		
72	давс олборлолт	тн	0	0	0	0	315		
73	бууз, банш	тн	0	0	0	0	0.9		
74	гэрийн тооно	ш	0	0	0	52	2		
75	малгай	ш	0	0	0	3			
76	бээлий	хос	0	0	0	30			
77	сурагч цүнх	ш	0	0	0		500		
78	өнгөлгөөний тоосго	мян төг	0	0	0	31	10		
79	цөцгийн тос	тн	0	0	0		0.1		
80	гэрийн хана	гэр	0	0	0		4		
81	гэрийн хаалга	ш	0	0	0		26		
82	тэмээний ноосон хөнжил	ш	0	0	0		10		

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

ХАА-Н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, төг

			хэмжих нэгж	2012 оны 10 сар	2013 оны 9 сар	2013 оны 10 сар	2013 X/2013 IX*100	2013 X/2012 X*100
тэмээ	НЭС ГҮЙЦСЭН	буур	тол	500000	1200000	1500000	125.0	300.0
		ат	тол	864285	1060000	1033333	97.5	119.6
		ингэ	тол	740000	850000	937500	110.3	126.7
	өсвөр нөсны		тол	575000				
	ботго		тол					
адуу	НЭС ГҮЙЦСЭН	азарга	тол		1050000	1500000	142.9	#DIV/0!
		морь	тол	722000	875000	821820	93.9	113.8
		гүү	тол	612000	725000	738900	101.9	173.0
	өсвөр насны		тол	427166	533000	487500	91.5	114.1
	унага		тол					
үхэр	НЭС ГҮЙЦСЭН	бух	тол	500000	-	1200000		
		шар	тол	853846	1030000	1082000	105.0	126.7
		үнээ	тол	641666	775000	794400	102.5	123.8
	өсвөр насны		тол	484375	534400	586250	109.7	121.0
	тугал		тол		100000	100000	100.0	
хонь	НЭС ГҮЙЦСЭН	хуц	тол	150000	-	-		
		эр хонь	тол	138823	172500	152800	88.6	110.1
		эм хонь	тол	99473	117400	110000	93.7	110.6
	эр ба эм төлөг		тол	70625	89200	84330	94.5	119.4
	хурга		тол	50000	52000	51500	99.0	103.0
ямаа	НЭС ГҮЙЦСЭН	ухна	тол	80000	-	-		
		эр ямаа	тол	84117	98900	95278	96.3	113.3
		эм ямаа	тол	60833	69400	67500	97.3	111.0
	эр ба эм борлон		тол	44340	55100	52084	94.5	117.5
	ишиг		тол	29166	36700	40000	109.0	137.1

ХАА-Н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, төг

			хэмжих нэгж	2012 оны 10 сар	2013 оны 9 сар	2013 оны 10 сар	2013 X/2013 IX*100	2013 X/2012 X*100	
Маг, амьтны гаралтай бүтээгдэхүүн	мөх ба бусад бүтээгдэхүүн	тэмээний	кг	4000	4500	-			
		тахяны	кг						
		гахайны	кг						
		өндөг	ш	300				0.0	
		зөгийн бал	кг	20000				0.0	
	сүү	ингэний	л						
		гүүний	л		1500	-			
		богийн	л	900	800	800	100.0	88.9	
	ноос, хөөвөр, халгас, арьс, шир	тэмээний ноос	кг		-	-			
		ноолуур	кг	40000	63000	-			
		бодын хөөвөр	кг		-	-			
		бодын хялгас	кг		-	-			
		тэмээний шир	ш	10000	15000	10000	66.7	100.0	
		адууны шир	ш	25000	30000	25000	83.3	100.0	
		үхрийн шир	ш	19000	-	22500		118.4	
хонины арьс		ш	9000	14000	10000	71.4	111.1		
ноос, хөөвөр, халгас, арьс, шир	ямааны арьс	ш	10000	6000	15000	250.0	150.0		
	хонины ноос	кг		-	-				
ХАА-н бусад бүтээгдэхүүн	газар тариалан	улаан буудай	тн	338333	633000	550000			
		Задгай өвс	тн	95000	125000	107500		113.2	
		Боодолтой өвс	ш	4166	3970	4063		97.5	
		хужир шүү	тн	80000	-	62500		78.1	
		Өргөст хэмх	кг	3500	2000	2000	100.0	57.1	
		Сонгино	кг	3000	2000	2000	100.0	66.7	
		Чацаргана	кг	4750	2330	3500		73.7	
		Үхрийн нүд	кг	4000	-	-			
		түлээний мод		м3	31850	40040	41700	104.1	130.9
		аргал		тн	24666				0.0
хөрзөн		тн	32500	100000	-				

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

Ургац хураалт, төрлөөр, жил бүрийн
эхний 10 сарын байдлаар

УРГАЦЫН ТӨРӨЛ	ХУРААН АВСАН УРГАЦ, ТН			Өсөлтийн хувь	
	2011 I-X	2012 I-X	2013 I-X	2012 I-X /2011 I-X	2013 I-X /2012 I-X
Бүгд	12179.4	13239.6	14276.9	108.7	107.8
Үр тариа	7860.1	7574.4	8595.0	96.4	113.5
Төмс	2573.8	3074.9	2821.5	119.5	91.8
Хүнсний ногоо	1745.5	2590.3	2860.4	148.4	110.4
Байгалийн хадлан, мян.тн	51.5	50.9	45.3	98.8	89.0

УРГАЦ ХУРААЛТ сумаар, жил , бүрийн
эхний 10 сарын байдлаар

Сумын нэр	ҮР ТАРИА			ҮҮНЭЭС УЛААН БУУДАЙ		
	2012 I-X	2013 I-X	2013 X/ 2012 X	2012 I-X	2013 I-X	2013 X/ 2012 X
Баруунтуруун	5736.8	6483	113.0	5065	6423	126.8
Бөхмөрөн		5				
Давст	1.13		0.0	0.1		
Завхан						
Зүүнговь						
Зүүнхангай	4.5		0.0			
Малчин						
Наранбулаг	56	50	89.3		17	
Өлгий						
Өмнөговь						
Өндөрхангай		70			60	
Сагил	300	330	110.0	655	330	50.4
Тариалан	1346.2	1204	89.4		1005	
Түргэн	9.8	3	30.6		3	
Тэс						
Ховд						
Хяргас	40					
Цагаанхайрхан						
Улаангом	80	450	562.5	42	450	1071.4
Аймгийн дүн	7574.43	8595	113.5	5762.1	8288	143.8

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

УРГАЦ ХУРААЛТ сумаар, жил, бүрийн
эхний 10 сарын байдлаар

Сумын нэр	ТН									тэжээлийн ургамал
	ТӨМС			ХҮНСНИЙ НОГОО			БАЙГАЛИЙН ХАДЛАН			
	2012 I-X	2013 I-X	2013 X/ 2012 X	2012 I-X	2013 I-X	2013 X/ 2012 X	2012 I-X	2013 I-X	2013 X/ 2012 X	
Баруунтуруун	520	432	83.1	247	260	105.3	3890	2710	69.7	
Бөхмөрөн	15	39	260.0	22	20	90.9	3600	3700	102.8	5
Давст	35.1	5.8		23.8	13.2		2405	3195	132.8	
Завхан	0.82	2.5	304.9	1.0	1.3	126.5	300	300	100.0	
Зүүнговь	26	26	100.0	28	30	107.1	1200	1500	125.0	
Зүүнхангай	20	15	75.0	1.5	3	200.0	2000	1865.8	93.3	86
Малчин	13.2	12.5	94.7	24	8.2	34.2	1000	1000	100.0	
Наранбулаг	119.3	121	101.4	74.4	108.1	145.3	1120		0.0	720
Өлгий	22.7	44.5	196.0	22	39	177.3	500	670	134.0	21.5
Өмнөговь	44.5	46.5	104.5	20.3	36	177.3	1032	1200	116.3	18
Өндөрхангай	48.5	5.7	11.8	28.9	4.8	16.6	2000	2309	115.5	
Сагил	44.8	46	102.7	41	72.8	177.6	2050	2055	100.2	
Тариалан	276	210	76.1	215	260	120.9	4500	5580	124.0	
Түргэн	66.3	42	63.3	28.7	32	111.5	1255.8	1560	124.2	
Тэс	13.3	6	45.1	1.71	8	467.8	16300	8900	54.6	
Ховд	17	2	11.8	18.1	1.5	8.3	1750	1800	102.9	5
Хяргас	24	42	175.0	22	27.5	125.0	1720	1800	104.7	6
Цагаанхайрхан	43.4	33	76.0	21	15.0	71.4	692	514	74.3	
Улаангом	1725	1690	98.0	1750	1920	109.7	3600	4594	127.6	
Аймгийн дүн	3074.92	2821.5	91.8	2590.4	2860.4	110.4	50914.8	45252.8	88.9	861.5

ЦАГ УУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 10-р сар

Сумын нэр	Агаарын t°				Хөрсний t°				Салхи	Хур тундас	цас			
	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	-30-аас дээш дулаарсан хоногийн тоо	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	-40-аас дулаарсан хоногийн тоо	Хамгийн их хурд 10 м/с-ээс их салхитай хоногийн тоо	хур тундас, мм	хур тундастай хоногийн тоо	цасны зузаан, см	цасны багл	цасны нягт
Баруунтуруун	-1.0	20.3	-16.6		0.1	30.5	-16.1		18	9	29.5	7		1.00
Бөхмөрөн	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-	-	-
Давст	1.7	14.2	-8.6		4.4	31.5	-9.3		12	1	4.1	4		
Завхан	2.9	23.9	-11.2		4.0	33.2	-14.8		28	6	0.0	2		
Зүүнговь	0.2	15.0	-15.2		0.1	25.5	-17.3		5		17.3	4		
Зүүнхангай	-1.1	13.8	-18.6		-0.2	20.5	-22.0		7	-	8.8	6		
Малчин	-2.3	17.5	16.9		-2.3	23.0	-20.8		14	4	24.1	5	2	6.0
Наранбулаг	3.8	19.4	-9.2		6.8	32.6	-12.4		17	7	2.3	1		
Өлгий	1.9	20.7	-11.3		3.4	31.9	-14.1		14	4	6.4	2		
Өмнөговь	1.1	18.5	-13.5		2.3	29.2	-15.2		18	8	3.6	4		
Өндөрхангай	6.0	22.4	-7.4		9.3	54.8	-12.0		16	15	5.3	8.0		
Сагил	0.9	11.8	-10.6		4.5	29.3	-13.2		14	6	10.8	6		
Тариалан	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-	-	-
Түргэн	-1.0	12.6	-9.5		1.5	35.5	-13.8		12	1	3.9	3.0		
Тэс	1.2	17.3	-13.4		3.1	32.9	-14.5		9		15.4	7		
Ховд	2.7	18.6	-11.5		3.4	25.0	-13.0		7		1.5	1		
Хяргас	-0.6	14.8	-12.4		-0.7	34.0	-14.2		12	1	20.5	7	3	10.0
Цагаанхайрхан	-1.3	16.8	-17.2		-0.5	21.0	-21.0		16	1	7.2	6		2.0
Улаангом	0.8	14.6	-12.9		2.6	30.6	-14.0		14	4	7.6	7		

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 10

АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ, 10 дугаар сарын байдлаар

Д/д	Он сар	Үзүүлэлт	Сарын дундаж /мг/м ³ /	Хамгийн их /мг/м ³ /	ХА-с давсан хувь	Хэмжилтийн тоо /хоноогоор/
1	2012 оны 10-р сар	Хүхэрлэг хий- SO ₂	0.002	0.005	-	69
2		Азотын давхар исэл -NO ₂	0.029	0.066	-	69
3		Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -CO ₂	-	-	-	-
1	2013 оны 10-р сар	Хүхэрлэг хий- SO ₂	0.002	0.005	-	69
2		Азотын давхар исэл -NO ₂	0.037	0.079	-	69
3		Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -CO ₂	0.55	0.97	-	69

Хэрэглэгчдэд зориулсан лавлагаа:

Аймгийн Статистикийн хэлтсээс гаргаж буй дараахь мэдээлэл, танилцуулга, тооллого, түүвэр судалгааны үр дүнг [WWW.NSO.MN](http://www.nso.mn) хаягаар орж УВС аймгийг сонгох болон аймгийн ЗДТГ-т байрлуулсан электрон самбарыг ашиглан үзэж, холбогдох мэдээллээ авч болно. Үүнд :

- ✚ Ажиллах хүчний судалгааны / АХС / 2007- 2008 , 2009 , 2010, 2011 оны жилийн эцсийн байдлаар болон 2012 оны улирлаар гарсан үр дүнгийн танилцуулга
- ✚ Өрхийн нийгэм эдийн засгийн түүвэр судалгааны / ӨНЭЗС / үр дүн, 2009, 2010, 2011 оны жилийн үр дүн болон 2012 оны улирлын үр дүн, / ҮСХ-оос зарлагдсан хугацаагаар /, мөн 2011 оны ядуурлын байдлын дүн
- ✚ Аж ахуйн нэгжийн тооллогын үр дүн, аймгуудаар, сумдаар, 2010 он
- ✚ Ажиллагсдын тоо, дундаж цалингийн судалгааны үр дүнгүүд
- ✚ 2012 онд явагдсан тооллого, судалгааны танилцуулга / Хөдөө аж ахуйн тооллого, далд эдийн засгийн судалгаа, цаг уурын хүндрэл бэрхшээлийг даван туулж байгаа байдал, НАХ, хөрөнгө оруулалтын судалгаа /
- ✚ 2009, 2010, 2011 оны мал тооллогын дүнгийн танилцуулга, үйлдвэр үйлчилгээний салбаруудын хөгжил сэдэвт танилцуулга, Хүн ам, өрхийн төлөв байдал сэдэвт танилцуулга, судалгааны ажил

✚ **Улс, аймгийн мэдээлэл авах хаяг:** <http://web.nso.mn/portal/indexc.php?v=20>
www.uvs.gov.mn

Мэдээллийн сангаас авах бол: www.1212.mn, www.toollogo2010.mn

Увс аймгийн Статистикийн хэлтсийн ажилтнуудтай харилцах хаяг: uvs@nso.mn / албаны хаяг /

Утас: 70453316, 70452322